

Aika 25.08.2025, klo 17:00

Paikka Monio, kokoustila Kammari, Pataljoonantie 6

Käsiteltävät asiat

- § 363 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 364 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta**
- § 365 Valtuuston 18.8.2025 pidetyn kokouksen päätösten laillisuus ja täytäntöönpano**
- § 366 Ympäristösuojelumääräysten hyväksyminen**
- § 367 Lunastuskorvausten maksaminen Focus-alueen lunastusasiassa**
- § 368 Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028**
- § 369 Palkkitien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3614, Hyrylä ja Sula) hyväksyminen**
- § 370 Lahelanorren asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3650 Hyrylä) hyväksyminen**
- § 371 Sula III työpaikka-alueen rakentamisen lisä- ja muutostöiden hyväksyminen (LMT 39 ja LMT 44)**
- § 372 Vajaakäyttöisten ja realisoitavien kiinteistöjen listauksen täydentäminen**
- § 373 Nuorisovaltuuston toimintasäännön päivittäminen**
- § 374 Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034, tuottavuuden mittaaminen**
- § 375 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025**
- § 376 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025 konserniyhtiöt**
- § 377 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, kunnanjohto**
- § 378 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, yhteiset palvelut**
- § 379 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, kuntakehityslautakunta**
- § 380 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, tekninen lautakunta**
- § 381 Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, kasvatus- ja sivistyslautakunta**
- § 382 Teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029**
- § 383 Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymähallituksen ja tarkastuslautakuntaan jäsenten valinta toimikaudelle 2025-2029**
- § 384 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, johtokunnan ja tarkastuslautakunnan jäsen ehdokkaiden valinta toimikaudelle 2025-2029**
- § 385 Keskisen Uudenmaan musiikkiopiston johtokunnan täydennysvaali toimikaudelle 2025 - 2029**

-
- § 386 Kunnanhallituksen edustajien nimeäminen lautakuntiin ja johtokuntaan toimikaudeksi 2025-2029**
- § 387 Nimistötoimikunnan asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029**
- § 388 Ikäihmisten neuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029**
- § 389 Lapsi- ja perheasianneuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029**
- § 390 Vammaisneuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029**
- § 391 Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Jokelan tiilitehtaan kunnostaminen Jokelan 150-vuotisjuhlaan**
- § 392 Toimielinten pöytäkirjojen valvonta**
- § 393 Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta**
- § 394 Ilmoitusasiat**
- § 395 Muut asiat**

Osallistujat

Janne Mellin, puheenjohtaja
Jari Anttalainen, 1. varapuheenjohtaja
Arto Lindberg, 2. varapuheenjohtaja
Pia Rojo, sihteeri
Elisa Laitila
Annika Lappalainen
Kati Lepojärvi
Sara Lindberg
Karita Mäensivu
Mika Mäki-Kuhna
Ari Nyman
Reetta Peltonen
Mika Timonen
Anna Yltävä
Laura Åvall
Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö
Päivi Hämäläinen, maankäyttöpäällikkö
Kalle Ikkela, valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja
Kim Kiuru, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Marianne Liimatainen, sivistysjohtaja
Sonia Lindenius, nuorisovaltuusto
Paula Miettinen, viestintäpäällikkö
Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö
Kari Ora, talousjohtaja
Tuija Reinikainen, valtuuston puheenjohtaja
Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja
Veera Suppula, ympäristötarkastaja

§ 363

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 303 päättänyt, että kokouskutsu, joka sisältää kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslistan, lähetetään sähköisesti ja toimitetaan pääsääntöisesti kokousta edeltävällä viikolla. Kuitenkin poikkeustilanteissa kokouskutsun toimittamisessa voidaan noudattaa lyhyempääkin kutsuaikaa.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 364

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 303 päättänyt, että kunnanhallituksen pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä vuorollaan aakkosjärjestyksessä. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokousta seuraavan viikon maanantaihin mennessä.

Läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksen kokouksissa

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitelimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimitelimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kunnanhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä muiden toimitelinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimitelinten kokouksissa.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimita päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 303 päättänyt myöntää toimikautekseen läsnäolo- ja puheoikeuden toimialuejohtajille, hallintojohtajalle, talousjohtajalle, henkilöstöjohtajalle, kokouksen viestinnästä vastaavalle (viestintäpäällikkö tai viestinnän asiantuntija) ja pöytäkirjanpitäjänä toimivalle hallintopalvelusihteerille. Lisäksi kunnanhallitus on samassa asiassa päättänyt, että nuorisovaltuuston edustaja voidaan kutsua kunnanhallituksen kokoukseen, milloin käsiteltävä asia sitä edellyttää.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Mika Timonen ja Anna Yltävä
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen.

§ 365

Valtuuston 18.8.2025 pidetyn kokouksen päätösten laillisuus ja täytäntöönpano

Valtuuston kokouksessa 18.8.2025 käsiteltiin §§ 140 - 150.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- todeta KunL 96 §:n mukaisesti valtuuston 18.8.2025 pidetyn kokouksen päätösten syntyneen laillisessa järjestyksessä ja olevan täytäntöönpanokelpoisia.

Kunnanhallitus, § 57, 12.02.2024

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 28, 18.02.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 60, 13.05.2025

Kunnanhallitus, § 366, 25.08.2025

§ 366

Ympäristösuojelumääräysten hyväksyminen

TUUDno-2023-9

Kunnanhallitus, 12.02.2024, § 57

Valmistelijat / lisätiedot:

Sakari Eskelinen, lakimies, sakari.eskelinen@tuusula.fi

Johanna Aho, johtava rakennustarkastaja, johanna.aho@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on 12.12.2023 § 173 päättänyt hyväksyä omalta osaltaan luonnoksen Tuusulan ympäristösuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Samalla lautakunta on päättänyt pyytää luonnoksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiset lausunnot sekä asettaa luonnokset nähtäville 18.12.2023 - 26.1.2024 väliseksi ajaksi.

Luonnoksen nähtävillä olon ja lausuntoajan kohdistuessa vuodenvaihteeseen, Tuusulan kunta on pyytänyt ja saanut lisää aikaa lausunnolle 15.2.2024 saakka.

Kunnallisten ympäristösuojelumääräysten asema

Ympäristösuojelulain perusteella kunnalla on oikeus antaa kuntakohtaisia, paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristösuojelua koskevia määräyksiä. Ympäristösuojelumääräykset ovat ympäristösuojelulakia täydentäviä, kansalaisia ja viranomaisia sitovia määräyksiä, joilla on tarkoitus ehkäistä ympäristön pilaantumista. Määräysten tulee liittyä aina ympäristösuojelulailla säädelyihin asioihin.

Tuusulan ympäristösuojelumääräysten luonnos

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on valmistellut luonnoksen ympäristösuojelumääräyksiksi. Määräykset käsittävät 14 sivua, kahdeksan lukua ja 24 pykäläksi nimettyä pääkohtaa alakohtineen, sekä liitekartat (Liitekartta 1: Tuusulan kunnan taajaan rakennetut alueet, Liitekartta 2: Tuusulan kunnan pohjavesialueet sekä Päijännetunneli). Lisäksi määräyksiä varten on laadittu erilliset perustelut. Määräysten pääluvut ovat: 1) yleiset määräykset, 2) jätevedet, 3) jätteet, 4) pöly, savu ja haju ulkotiloissa, 5) melu ja tärinä ulkotiloissa, 6) maatalous ja eläintenpito, 7) polttoaineet ja muut kemikaalit, 8) muut määräykset

Ympäristösuojelumääräysten ja perustelujen tarkka sisältö ilmenee esityslistan liitteenä olevasta materiaalista.

Määräysten perusteluosan yleisten määräysten kohdalla on selostettu ympäristösuojelumääräysten taustaa ja toimintaperiaatetta sekä suhdetta muuhun kunnalliseen suunnitteluun ja ohjaukseen:

"Soveltamisala ja tavoite

Näissä perusteluissa on käytetty säädösaineistona pääasiassa ympäristönsuojelulakia (YSL, 527/2014). Lisäksi on käytetty ympäristönsuojelulain esitöitä, kuten hallituksen esitystä ympäristönsuojelulaiksi ja sen yksityiskohtaisia perusteluja (HE 241/2013 vp). Osa perusteluista perustuu yleiseen soveltamiskäytäntöön sekä yleiseen ympäristönsuojelutietoon ja -kokemukseen."

" Kunnalla on mahdollisuus antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristönsuojelulain mukainen ohjauskeino, jonka tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön hajapäästöluonteista pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelumääräyksillä täsmennetään ja tarkennetaan ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten tulkintaa kunnan paikallisten olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Määräykset täydentävät osaltaan lakia ja sen nojalla annettuja asetuksia.

YSL 202 §:n 2 momentin mukaisesti ympäristönsuojelumääräykset eivät voi koskea: 1) luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa; 2) 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa; 3) 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita; 4) 136 §:n 1 momentissa tarkoitettua pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä; 5) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Määräykset voivat YSL 202 §:n 3 momentin mukaisesti koskea: 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia; 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa; 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella; 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon; 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan; 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia Ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla määräysten valmistelussa on kiinnitetty huomiota paikallisiin olosuhteisiin, joita Tuusulassa ovat mm. Tuusulanjärvi ja Rusutjärvi sekä alueen joet, kunnan merkittävät pohjavesialueet sekä maaperäolosuhteet. Myös kunnan yhdyskuntarakenne, jolle on tyypillistä kolme taajamaa ja maaseutumaisten kylien verkosto sekä laajat maa- ja metsätalousalueet, on otettu huomioon määräysten valmistelussa."

" Yhtenä paikallisiin olosuhteisiin perustuvana tavoitteena ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteltaessa on ollut kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen tilan parantamisen edistäminen alueellisen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa 2022-2027 asetettu tavoite on, että vesienhoitoalueen vesistöissä olisi saavutettu hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Vesiensuojelun toimenpiteitä tulee kohdistaa erityisesti niihin vesistöihin, joissa hyvää tilaa ei ole saavutettu. Tuusulassa tilatavoite on saavutettu ainoastaan Keravanjoen yläosassa, ja senkin tilan säilyminen on uhattuna ilman toimenpiteitä (vesi.fi, Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022-2027). Vesienhoitosuunnitelman mukaan

ravinnekuormitusta tulisi merkittävästi vähentää koko vesienhoitoalueella, jotta vesienhoidon tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Tuusulassa merkittävimmät pintavesien tilaa heikentävät tekijät ovat maatalous, haja- ja loma-asutuksen jätevedet sekä vesistöjen sisäinen kuormitus. Näissä ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu vesistöjen ravinnekuormituksen vähentämiseksi määräyksiä mm. erilaisten toimien ja rakennelmien, kuten eläinten ulkotarhojen ja haja-asutuksen jätevesijärjestelmien, suojaetäisyyksistä vesistöihin sekä jätevesien käsittelystä ranta-alueilla.

Pohjavesien osalta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa tunnistetut yleisimmät riskit luokiteltujen pohjavesialueiden pohjaveden laadulle liittyvät Tuusulassa vaarallisten aineiden kuljetuksiin, teollisuuteen ja yritystoimintaan, liikenteeseen ja tienpitoon, asutukseen ja maankäyttöön, maa-ainesten ottoon sekä pilaantuneisiin maa-alueisiin. Näihin ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty sellaisia pohjavesialueita koskevia määräyksiä, joilla voidaan vähentää pohjavesiin kohdistuvia riskejä siltä osin kuin se ympäristönsuojelumääräysten puitteissa on mahdollista. Määräykset koskevat mm. polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilyttämistä, jätevesien käsittelyä sekä jätevesilietteiden ja lietelannan käyttöä maataloudessa.

Ympäristönsuojelulain lisäksi muussa ympäristönsuojelulainsäädännössä, samoin kuin muun lainsäädännön sektoreilla on ympäristön pilaantumisen ehkäisyyn liittyviä säännöksiä. Tällaisia säännöksiä on mm. maankäyttö- ja rakennuslaissa, jätelaissa, vesilaissa sekä terveydensuojelulaissa. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset ovat lakeja ja asetuksia alemmanasteinen normi, joten ne eivät voi olla ristiriidassa ylemmänasteisten normien kanssa.

Ympäristönsuojelumääräys syrjäytyy, jos myöhemmin annetaan ylemmänasteinen normi samasta asiasta. Määräys ei voi siten lieventää esim. ilman- ja vesiensuojelemiseksi asetettuja päästönormeja ja toisaalta niiden kiristämiseksi on osoitettava riittävät paikallisista olosuhteista johtuvat perusteet.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkiassa samantasoisia muiden kunnallisten määräysten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnan määräyksessä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.

Kunnan viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa, kaavamääräystä antaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä ko. asiasta on ympäristönsuojelumääräyksissä määrätty siten, ettei päätösten ja määräysten välillä ole ristiriitaa”

”Näissä perusteluissa on käytetty säädösaineistona pääasiassa ympäristönsuojelulakia (YSL, 527/2014). Lisäksi on käytetty ympäristönsuojelulain esitöitä, kuten hallituksen esitystä ympäristönsuojelulaiksi ja sen yksityiskohtaisia perusteluja (HE 241/2013 vp). Osa perusteluista perustuu yleiseen soveltamiskäytäntöön sekä yleiseen ympäristönsuojelutietoon ja -kokemukseen.”

Lausunnon valmistelu

Tuusulan kunnan lausunnon valmistelu on tapahtunut kasvun ja ympäristön toimialueen toimesta. Ympäristönsuojelumääräysluonnokseen ja niiden perusteluihin

on tutustuttu ja jokaisen palvelualueen ja -yksikön viranhaltijat ovat antaneet kirjalliset kommentit tärkeimmistä havainnoistaan kunnan lausunnon pohjaksi. Yleisesti voidaan todeta, että ympäristönsuojelumääräysten antamista on pidetty tärkeänä, mutta useista luonnoksen määräyskohdista on ilmennyt huomautettavaa. Tyypillisesti määräyksiä on pidetty tarkennusta vaativina tai liian tulkinnanvaraisina. Jatkotyöskentelyyn on asetettu runsaasti toiveita, sekä osoitetaan konkreettisia parannustarpeita.

Lausuntoa valmistelleet viranhaltijat muistuttavat, että Kuntaliiton oppaan (Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen) mukaan

- ennen yleisten määräysten antamista tulee punnita, onko sille todellinen tarve.
- sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa.
- määräysten tulee myös noudattaa norminannon yleistä selkeyden ja tarkkarajaisuuden periaatetta: määräyksen tulee olla kuntalaisen näkökulmasta ymmärrettävä ja ennakoitavissa.

Kunnanhallituksen lausunto

Tuusulan kunnalla ei ole olemassa ympäristönsuojelumääräyksiä. Ympäristönsuojelumääräyksien saaminen osaksi Tuusulan määräyskokoelmaa koetaan tärkeäksi sujuvan viranhaltijatyön ja kiinteistönomistajien yhdenvertaisuuden vuoksi. Nykytilanteessa jokaisen hankkeen kohdalla arvioidaan erikseen eri vaatimusten täyttymistä ja asioiden käsittely vie aikaa. Tällaisia ovat eritoten olleet eläintenpitoon ja jätevesijärjestelmiin liittyvät hankkeet. Näiden osalta kiinteistön omistajan on todella haastavaa selvittää tai kartoittaa ennakoivasti hankkeen vaativia toimenpiteitä ennen hankkeen varsinaista käynnistämistä. Nykytilanne ei siis todellakaan ole ennakoitava, vaan jokaisen hankkeen edetessä tulee usein eteen melko suuriakin selvitystarpeita ja näiden pohjalta mahdollisesti suunniteltu hanke myös kariutuu.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevaan rakentamislakiin on vireillä niin sanottu korjaussarja, jossa muun muassa ehdotetaan rakentamisluvan käsittelylle määräaika. Tähän määräaikaan sisältyvät myös kaikki hankkeeseen liittyvät lausunnot ja selvitykset. Täten on vaarana, että hankkeiden, joissa on esimerkiksi ympäristönsuojelullisia tai muita ympäristölainsäädäntöön liittyviä selvitystarpeita ei annettuihin määräaikoihin välttämättä päästä. Lupahankkeet (rakentamislain mukaiset rakentamisluvat) sisältävät useita lupavaiheita ja ne jakautuvat kahteen kokonaisuuteen eli sijoittumisen sekä toteuttamisen edellytysten tarkasteluun. Lisäksi hakemuksesta on tarpeen pyytää myös lausuntoja ja hakijalta selvityksiä, joten annetuissa määräajoissa pysymiseen tarvitaan selkeitä yksiselitteisiä määräyksiä. Mikäli jokaisen hankkeen osalta arviointi on tehtävä erikseen, ei annetuissa määräajoissa pysytä. Rakentamislain niin sanotun korjaussarjan ehdotuksen mukaan tulee kunta olemaan korvausvelvollinen, mikäli annettuihin määräaikoihin ei päästä.

Ympäristönsuojelumääräyksillä turvattaisiin samanlainen kohtelu kaikkien osapuolten kesken. Selvät määräykset mahdollistaisivat ennakoitavan ja nopeamman hallinnollisen käsittelyn lupiin liittyen ja vältettäisiin kunnalle muutoin mahdollisesti lankeavat korvausvelvoitteet.

Viranhaltijoiden yksityiskohtaiset kirjaukset lausunnolla olevaan ympäristösuojelumääräyksiin:

I LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § mukaan määräyksiä noudatetaan muiden määräysten ohella ja samanaikaisesti. Lainvoimainen kaava menee varmaan näiden määräysten edelle kuitenkin? Tämä hierarkia tulisi mainita erikseen, jotta ei tule väärinymmärryksiä. Perusteluissa mainitaan seuraavaa: *Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnan määräyksessä. Ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa on pyritty siihen, ettei ristiriitaisuuksia eri kunnallisten määräysten suhteen tulisi.*

Mikäli ristiriitaisuuksia kuitenkin ilmenee esimerkiksi ympäristönsuojelumääräyksiä ja rakennusjärjestyksen välillä, kuka määrittelee paremmuuden/sen kumpaa määräystä noudatetaan? Menevätkö ympäristönsuojelumääräykset tosiaan esimerkiksi rakennusjärjestyksen ohi.

3 § määritelmät

Ranta-alueen määritelmä ei ole yksiselitteinen. Eri yhteyksissä käsitettä voidaan tulkita eri tavoin. Esimerkiksi suunnittelutarvetarveratkaisuissa rantavyöhyke on alue, jonka luonnonolosuhteisiin meren tai vesistön vaikutus ulottuu, joka maisemallisesti mielletään rantaan kuuluvaksi tai jolle kohdistuu erilaisia rantaa hyödyntäviä maankäyttötarpeita. Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat alueen kasvillisuus, maisema, maaston muodot ja muut luonnonolosuhteet. Rantavyöhykkeen voidaan katsoa ulottuvan noin 100 metrin etäisyydelle, mutta ei kuitenkaan missään pitemmälle kuin 200 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Hallintokäytännössä rantavyöhykkeen vähimmäisleveytenä on pidetty 50 metriä. Rantojen maankäytön suunnittelua koskevan ympäristöministeriön ympäristöoppaan 120 mukaan ranta-alue on rantavyöhykettä leveämpi rannan osa, jolla rannassa oleva tai rantaan tukeutuva loma-asutus vaatii järjestämistä. Ranta-alue ulottuu rantaviivasta sisämaahan niin pitkälle kuin rakentaminen tukeutuu vesistön käyttöön tai vetovoimaan. Ranta-alueen leveys on hallintokäytännössä usein arvioitu noin 200 metriksi, mutta maisemasta ja muista olosuhteista riippuen se voi olla leveämpikin. Ranta-alueen määrittelyssä siis vaikutukset rantaan ovat tärkein kriteeri.

Perusteluosassa todetaan, että ranta-alueen määritelmä ympäristönsuojelumääräyksissä noudattaa ympäristönsuojelulain 156 a §:n mukaista määritelmää. Tämä maininta olisi syytä olla myös varsinaisissa määräyksissä, eikä vain perusteluosassa.

Vähäisellä jätevesimäärällä -määritelmällä tarkoitetaan ilmeisemmin harmaita jätevesiä, joten määritelmää tulisi tarkentaa seuraavasti: Vähäisellä harmaalla jätevesimäärällä tarkoitetaan vesimäärää kohteissa, joissa jätevedet eivät sisällä käymäläjätteitä, syntyvän jäteveden määrä on vähäinen eivätkä ne vaaranna ympäristöä.

Määritelmiin on syytä lisätä myös eläintenpitoon liittyvät määritelmät ristiriitaisten tulkintojen välttämiseksi.

II LUKU JÄTEVEDET

4 §:n otsikko on harhaanjohtava, koska puhutaan viemäriverkostosta. Tulee tarkentaa muotoon: Jätevesiverkoston ulkopuolisten jätevesijärjestelmien vähimmäissuojaetäisyydet.

Määräyksessä todetaan, että jätevesijärjestelmän sekä puhdistetun jäteveden purkupaikan sijainnin kiinteistöillä tulee noudattaa seuraavia vähimmäissuojaetäisyyksiä. Mitä jätevesijärjestelmällä tässä tapauksessa tarkoitetaan? Esimerkiksi pelkkä jätevesiviemäri menee usein läheltä rakennusta, vesistöä jopa kaivoa. Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Saman pykälän mukaan jätevesijärjestelmä tulee sijoittaa 20-50 m päähän talousvesikaivosta tai lämpökaivosta. Koskeeko tämä kiinteistön omaa talousvesikaivoa/lämpökaivoa vai myös naapurikiinteistöllä olevia? Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Vähimmäisetäisyys pohjaveden yläpintaan tulee mitata, jotta määräys suojakerroksesta voidaan todentaa. Tämä edellyttää kairauksia. Koska vielä ei ole ratkaistu sitä, mitkä toimenpiteet tullaan 1.1. 2025 voimaan tulevan rakentamislain mukaisessa rakennusjärjestyksessä määräämään luvanvaraisiksi, ei ole varmaa vaatiiko jätevesijärjestelmän rakentaminen muualla kuin pohjavesialueella rakennusvalvontaviranomaisen lupaa. Kuka tällöin valvoo annettuja suojakerroksia? Mihin tämä suojakerrosvaatimus ylimmän pohjavedenpinnan yläpuolella perustuu? Kuntaliiton oppaan (Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen) mukaan ennen yleisten määräysten antamista tulee punnita, onko sille todellinen tarve. Mikäli määräys on tarpeen, niin olisiko se syytä kohdistaa erityisen herkille alueille ja rajata nämä kartalla. Oppaan mukaan sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa.

6 § mukaan vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu. Perusteluiden mukaan puhdistettuna voi johtaa ulkopuolelle tai sitten kerätä umpisäiliöön. Voisiko tätä avata myös määräykseen? Saman pykälän mukaan harmaat vedet on mahdollista johtaa pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle muuten paitsi imeyttämällä puhdistuksen jälkeen. Perusteluiden mukaan tämä tarkoittaa esimerkiksi johtamista asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään (esim. saostuskaivot ja maasuodattamo tai muu vastaava jätevesien käsittelyjärjestelmä) ja siitä edelleen avo-ojaan. Tuleeko avo-ojan olla pohjavesi-alueen/Päijännetunnelin suojavyöhykkeen ulkopuolella? Voisiko kysymykseen tulla pohjavesisuojaattu avo-oja, mikä kulkee tuolla herkällä alueella? Muotoilu voisi olla esimerkiksi "Harmaiden vesien imeyttäminen pohjavesialueelle ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu. Harmaat vedet on kuitenkin mahdollista johtaa pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään ja siitä edelleen pohjavesialueen tai Päijännetunnelin suojavyöhykkeen ulkopuoliseen avo-ojaan"

Päijännetunnelin suojavyöhykkeiden osalta on tarpeen tarkentaa, koskeeko määräys kaikkia suojavyöhykkeitä, myös 500 ja 1000 metrin suojavyöhykkeitä. Muutenkin voisi avata näiden suojavyöhykkeiden roolia ja suojaustarpeita. Olisi varmaan tarpeen liittää määritelmä myös 3 §:ään.

6 §:ssä sanotaan "Vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen ranta-alueelle on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu." Eikö tämä koske ylipäänsä kaikkia jätevesiä? Vai onko harmaiden vesien imeyttäminen ok? Tätä on syytä avata perusteluosassa.

6 §:n mukaan vesikäymälän rakentaminen ranta-alueella sijaitsevaan vapaa-ajanasuntoon on kielletty. Onko kielletty kaikissa tapauksissa, vaikka kiinteistö olisi liittynyt kunnallinen jätevesiverkostoon? Myös tätä on syytä avata perusteluosassa.

6 §:n viimeisen kappaleen mukaan jätevesien käsittelyvelvoitteet eivät koske vähäisiä jätevesiä. Vähäisiäkään vesiä ei saa kuitenkaan johtaa suoraan vesistöön. Tällä tarkoitetaan varmaan vähäisiä harmaita jätevesiä? Määritelmää tulee tarkentaa.

7 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun rajoitukset määräyksissä on käytetty määritelmää yleiseen viemäriin. Yleiseen viemäriin tulee korjata muotoon jätevesiviemäriin.

§ 8 Lumen vastaanottopaikat -määräykseen voisi lisätä myös lumen vastaanoton osalta toiminnan ja liikennöinnin aiheuttaman haitan ympäristössä. Toiminta voi aiheuttaa melua ja tärinää, joiden osalta on syytä antaa määräyksiä.

Määräyksissä olisi syytä ottaa kantaa myös tilapäisissä työkohteissa (esimerkiksi työmailla) syntyvien työmaavesien käsittelystä ja poisjohtamisesta.

III LUKU JÄTTEET

9 § mukaan maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraalisia ja muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jäte-eriä kertaluontoisesti vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia ilman ympäristölupaa. Sana "kertaluonteinen" tarkoittanee ilmeisesti sitä, että jos esimerkiksi betonimursketta on hyödynnetty piharakenteessa ja myöhemmin pihan poikki kiinteistön omistaja rakentaa kaapeliyhteyden, niin kaivannosta ylös nostettua betonimursketta ei saa enää hyödyntää kaivantoa täyttäessä, vaan se on kuljetettava asianmukaiseen jätteenkäsittelypaikkaan. Toimenpide ei edistä inertin, maanrakennukseen kelpaavan jätteen hyötykäyttöä ja määräystä on käytännössä mahdotonta valvoa yksityisillä kiinteistöillä. Sanan "kertaluontoisesti" käyttöä on syytä perustella määräysten perusteissa, miten tällä ilmaisulla ehkäistään ympäristön pilaantumista ja poistetaan ja vähennetään pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Määräys edellä kuvatuunlaisena ei ole ilmastonäkökulmasta kestävä, eikä edistä kiertotaloutta.

Saman pykälän mukaan on mineraaliperäisen tai muun käyttötarkoitukseen soveltuvan jätteen hyödyntäminen mahdollista, mikäli jäte peitetään riittävän paksulla pintakerroksella. Ilmaisuu on ympäripyöreä ja tulkinnanvarainen ja materiaaleja rajaava. Kuinka paksu on riittävä kerros ja mistä se muodostuu? Ilmaisuu muodostaa liian laajan harkintavalta-asteikon. Olisi syytä ilmoittaa esimerkiksi minimipaksuus ja materiaali, mikä huomioidaan pintakerrokseksi. Tätä tulee tarkentaa perusteluissa.

IV LUKU PÖLY, SAVU JA HAJU ULKOTILOISSA

11 § mukaan murskaus- ja louhintatöissä porauslaitteet ja murskausyksiköt on varustettava riittävän tehokkailla pölynestolaitteilla. Kuinka tehokas on riittävä pölynestolaitteisto? Taas erittäin ympäripyöreä määritelmä ja vaikeasti valvottava määräys. Tätä on syytä avata perusteluosassa.

Tässä luvussa tai määräyksissä muualla on syytä mainita myös, ettei rakennus-, kunnostus-, kunnossapito ja puhtaanapitotöiden toimenpidealueiden kuivatusvesiä /rakentamisen aikaiset hulevesiä ei saa johtaa käsittelemättä kunnan viemäriverkostoihin.

V LUKU MELU JA TÄRINÄ ULKOTILOISSA

13 § mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä louhinta, murskaus ja lyöntipaalutus -toiminnoista eikä niihin liittyvistä erityistä melua tai tärinää aiheuttavista oheistöistä, jota tehdään arkisin klo 7.00 – 18.00 ja jonka yhteiskesto on enintään 10 työpäivää. Määräysten perustelussa todetaan, että louhintaan katsotaan kuuluvan poraus, räjäytys, iskuvasaran käyttö sekä louheen lastaus ja ajo. Murskaukseen katsotaan kuuluvan murskaus sekä murskeen kuormaus ja ajo. Eli jos lastaus/kuormaus tai ajo tapahtuu annetun ajan ulkopuolella, tulee siitä antaa ilmoitus? Pitäisikö määräyksessä olla näkyvissä, että myös kuormaus/lastaus ja ajo lasketaan melua tuottavaksi työksi/oheistyöksi, nyt sitä ei välttämättä hoksaa ajatella? Perusteluja tulee tältä osin tarkentaa ja harkita tarkoin voidaanko ajoa rajoittaa.

VI LUKU MAATALOUS JA ELÄINTEN PITO

16 § taulukon vähimmäissuojaetäisyyksissä on isot haarukat. Mikä on todellinen vähimmäisetäisyys tai kuka se määrittelee ja miten? Kommentin taustaksi: Ympäristökeskuksen lausunnoissa suunnittelutarveratkaisuhakemuksiin todetaan usein:

"Lannan varastointitilaa, eläinten jaloittelualueita ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkoja ei saa sijoittaa:

- 1) pohjavesialueelle, ellei maaperäselvitysten perusteella osoiteta, että tällaiselle alueelle sijoittaminen ei aiheuta pohjavesien pilaantumista tai sen vaaraa;*
- 2) tulvanalaiselle alueelle;*
- 3) alle 50 metrin etäisyydelle vesistöstä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä;*
- 4) alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai vesilain mukaisesta norosta."*

Jaloittelualue lienee sama kuin esimerkiksi ulkotarha, ratsastuskenttä ja ehkä jopa laidun? Määräyksissä tulee käyttää yksiselitteistä terminologiaa, jotta tulkinta olisi selkeää. Nämä olisi syytä avata myös määritelmässä. Ympäristökeskuksen aiemmin lausunnoissa määrittämät kohdat 3 ja 4 ovat ristiriidassa ympäristösuojelumääräysluonnoksen kanssa. Määräyksen mukaan etäisyys kaivosta 30-100 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 50 metriä. Määräyksen mukaan etäisyys vesistöä 20-50 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 50 metriä. Määräyksen mukaan etäisyys valtaojasta/norosta 10-50 metriä, lausunnoissa määrätty etäisyys on vähintään 25 metriä. Miten nämä minimi ja maksimietäisyydet todellisuudessa määritellään ja mikä siihen vaikuttaa? Tätä syytä avata perusteluissa. Kantaa tulee ottaa myös Päijännetunnelin suojavyöhykkeiden mahdollisia vaikutuksia olevien tai uusien eläinsuojien toteuttamiseen, mikäli niitä on.

Nykyisen rakennusjärjestyksen mukaan ranta-alueelle ei saa sijoittaa eläinsuojaa. Ympäristösuojelumääräyksissä eläinsuojan perustamista rannalle ei ole kielletty. Tämä ristiriita tulee huomioida. Huomioitavaa on myös, että ranta-alue on tässä laajempi kuin ympäristösuojelumääräysten määritelmässä. Perusteluosassa on mainittu, että *"Yhtenä paikallisiin olosuhteisiin perustuvana tavoitteena ympäristösuojelumääräyksiä valmisteltaessa on ollut kunnan alueella sijaitsevien vesistöjen tilan parantamisen edistäminen alueellisen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden mukaisesti"*. Eikö eläinsuojat ranta-alueella ole riski vesistölle? Miten suhtaudutaan olevan eläinsuojan laajentaminen siten, että eläinmäärä lisääntyy. Onko tähän ympäristösuojelullista estettä?

Pitäisikö määräyksissä kertoa myös eläinsuojan/tallin ja lantalan vähimmäissuojaetäisyydet? Nykyisessä rakennusjärjestyksessä tallin tai lantalan vähimmäisetäisyys naapurin rajasta tulee olla 50 metriä. Ympäristökeskuksen lausuntojen mukaan lantala tulee sijoittaa vähintään 50 metriä vesistöstä sekä talousvesikaivoista, 25 metriä norosta/valtaojasta, ei tulva-alueelle eikä pohjavesialueelle.

Kuten kirjauksista käy ilmi, ovat hankekohtaiset määräykset olleet erilaisia, kuin luonnoksen määräyksissä. Perusteluissa on syytä avata miksi tulkintaa aiemmasta muutetaan ja mihin suojaetäisyydet perustuvat ja mikä niihin vaikuttaa.

Tuusulan pohjavesien suojelusuunnitelmassa on todettu, että laadittavissa ympäristösuojelumääräyksissä on hyvä antaa määräyksiä esimerkiksi uusien eläinsuojien perustamisesta tai olemassa olevien laajentamisesta pohjavesialueella. Ehdotuksessa ei ole otettu huomioon tätä. Asiasta tulee määrätä ympäristösuojelumääräyksissä. Onko uuden tallin perustamisesta ja oleellisesta toiminnan laajentamisesta tarpeen ilmoittaa ennen toiminnan aloittamista Keski-Uudenmaan ympäristösuojeluviranomaiselle valvontaa varten tarpeellisten tietojen saamiseksi? Tästäkin olisi syytä olla maininta määräyksissä.

VII LUKU POLTTOAINEET JA MUUT KEMIKAALIT

19 § mukaan käytöstä poistetut maanalaiset säiliöt on kaivettava ylös. Pykälän toisessa momentissa on mainittu, että säiliötä ei tarvitse poistaa, jos se on aiemmin jo puhdistettu ja täytetty hiekalla. Perusteluissa todetaan, että säiliön poistamiseen voidaan myöntää poikkeaminen, jos säiliön sijainnin vuoksi se on teknisesti vaikea tai mahdoton poistaa. Voisiko tämän avata määräykseen. Voisiko sanamuoto olla seuraava: Pääsääntöisesti käytöstä poistetut säiliöt on kaivettava ylös. Ympäristösuojeluviranomainen voi myöntää poikkeamisluvan perustellusta syystä. Tähän kohtaan voisi myös laittaa tekstin, että kiinteistön omistajan tulee tehdä ilmoitus säiliön poistamisesta pelastusviranomaiselle.

Olisiko tarpeen antaa määräyksiä myös kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säilytyksestä?

Muita yleisiä huomioita määräysten kirjauksista:

- Ympäristösuojelumääräyksiin tulisi lisätä kirjaus sellaisesta maa-ainestenotosta pohjavesialueella, jotka eivät edellytä maa-aineselupaa.
- Määräykseen olisi hyvä lisätä myös, että hulevesistä tulee huolehtia kunnan ohjeiden

mukaisesti. Nekin vaikuttavat pohjavesiin ja vesistöihin.

- Määräyksissä olisi syytä ottaa kantaa myös tilapäisissä työkohteissa (esimerkiksi työmailla) syntyvien työmaavesien käsittelystä ja poisjohtamisesta.
- Rakennusjärjestyksen ja ympäristönsuojelumääräysten määräyksissä ei tule olla päällekkäisiä tai ristiriitaisia ohjeita, esimerkiksi melu- ja tärinätöiden kellonajat.
- Määräykset tulee kirjoittaa yksiselitteisesti, jotta ne ovat sovellettavissa yhdenvertaisesti. Ongelmia soveltamisen osalta tuottavat esimerkiksi määritelmät "vähäinen määrä", "riittävän paksu". Esitetyt ilmaisut muodostavat liian laajan harkintavalta-asteikon. Määritelmä ei aiheuta kuin riitaa toiminnanharjoittajan ja valvovan viranomaisen, ympäristökeskuksen, välillä.

Muutoin Tuusulan kunnan kasvu ja ympäristö -toimialalla ei ole huomautettavaa Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksiin.

Yhteenveto:

Yhteenvetona kunnanhallitus toteaa, että lähtökohtaisesti ympäristönsuojelumääräyksiä antamiseen suhtaudutaan myönteisesti ja niiden tarpeellisuus on edellä kuvattujen yksityiskohtaisten konkreettisten parannusehdotusten pohjalta perusteltua. Kunnanhallitus toteaa kuitenkin, että voidakseen ottaa tarkemmin ja lopullisesti kantaa Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten asettamiseen ja määräysten toimivuuteen, on jatkotyöskentelyssä vastattava edellä esitettyihin yksityiskohtaisiin korjaustarpeisiin, ja pystyttävä tarkkoihin ja yksilöityihin ilmaisuihin ja rajauksiin määräyksissä Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti. Luonnoksesta annettaviin lausunnon parannusehdotuksiin tulee pystyä vastaamaan riittävällä tarkkuudella.

Koko kuntaa koskevien yleisten määräysten antamista tulee tarkkaan punnita ja tutkia onko tällaiselle todellinen tarve. Määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta, ei tulisi antaa. Määräysten tulee olla niitä soveltavien viranomaisten, kuntalaisten ja toiminnanharjoittajien näkökulmasta ymmärrettäviä ja ennakoitavissa.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi luonnoksen Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiä perusteluineen
- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, Ari Nyman esitti muutosehdotuksen siten, että lausunnosta poistetaan suluissa oleva lause "muun muassa hevostilat ja karjatilat."

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Johtava rakennustarkastaja Johanna Aho toimi asiantuntijana kokouksessa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 18.02.2025, § 28

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Seppänen, ympäristötarkastaja, laura.seppanen@tuusula.fi
Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ys. määräysten perustelut Tuusula, K-U-ympä 18.2.2025
- 2 Ys.määräysten perustelut Mäntsälä K-U ympä 18.2.2025
- 3 Ympäristönsuojelumääräysehdotus Tuusula K-U ympä 18.12.2025
- 4 Ympäristönsuojelumääräysehdotus Mantsala K-U ympä 18.2.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 17.1.2023 § 6 käynnistää Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten valmistelun sekä Mäntsälän ympäristönsuojelumääräysten tarkistamisen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteleva työryhmä on laatinut luonnokset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi sekä niiden perusteluiksi. Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden luonnoksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä. Luonnoksista saatujen lausuntojen ja muun palautteen perusteella on laadittu ehdotukset kuntakohtaisiksi ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Ehdotusten vaikutukset on arvioitu.

Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden ehdotuksista kuullaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut on tarkoitus saattaa Tuusulan ja Mäntsälän kunnanhallitusten ja edelleen valtuustojen hyväksyttäväksi vuoden 2025 aikana.

Kuntakohtaiset ehdotukset ympäristönsuojelumääräyksiksi liitekarttoineen sekä ehdotukset määräysten perusteluiksi ovat liitteenä. Ympäristönsuojelumääräysten vaikutusten arviointi ja vastaukset saatuihin lausuntoihin ympäristönsuojelumääräyslunnoksista ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevat ehdotukset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi
- pyytää ehdotuksista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiset lausunnot sekä asettaa ehdotukset nähtäville 24.2.2025 - 2.4.2025.

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että varajäsen Sami Styrman poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.31.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 13.05.2025, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Seppänen, ympäristötarkastaja, laura.seppanen@tuusula.fi
Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut Tuusula K-U-ympla 13.5.2025
- 2 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut Mäntsälä K-U ympla 13.5.2025
- 3 Ympäristönsuojelumääräykset Tuusula K-U ympla 13.5.2025
- 4 Ympäristönsuojelumääräykset Mäntsälä K-U ympla 13.5.2025

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 17.1.2023 § 6 käynnistää Tuusulan ympäristönsuojelumääräysten valmistelun sekä Mäntsälän ympäristönsuojelumääräysten tarkistamisen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteleva työryhmä on laatinut luonnokset Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräyksiksi sekä niiden perusteluiksi. Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden luonnoksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä. Luonnoksista saatujen lausuntojen ja muun palautteen perusteella on laadittu ehdotukset kuntakohtaisiksi ympäristönsuojelumääräyksiksi ja niiden perusteluiksi. Ehdotusten vaikutukset on arvioitu.

Ympäristönsuojelumääräysten ja niiden perusteluiden ehdotuksista on kuultu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kuntien hallintokuntia, kuntalaisia sekä eri järjestöjä ja muita paikallisia intressiryhmiä.

Ehdotuksista saatujen lausuntojen ja kommenttien perusteella tarkistettut ympäristönsuojelumääräykset käsitellään ympäristölautakunnassa, joka tekee niistä esityksen Tuusulan ja Mäntsälän kunnanhallituksille ja edelleen kunnanvaltuustoille hyväksyttäväksi. Kunnanhallitukset tekevät esitykset valtuustoille uusista ympäristönsuojelumääräyksistä. Kunnanvaltuustot päättävät määräyksien hyväksymisestä.

Kuntakohtaiset ympäristönsuojelumääräykset liitekarttoineen ja perusteluineen ovat liitteenä. Vastaukset saatuihin lausuntoihin ympäristönsuojelumääräysehdotuksista ovat oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

-
- hyväksyä omalta osaltaan liitteenä olevat Mäntsälän ja Tuusulan ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut
 - esittää Mäntsälän osalta ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut Mäntsälän kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi
 - esittää Tuusulan osalta ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut Tuusulan kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 366

Valmistelijat / lisätiedot:

Veera Suppula, ympäristötarkastaja, veera.suppula@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Ympäristönsuojelumääräysten perustelut, khall 25.8.2025
- 2 Ympäristönsuojelumääräykset, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut;
- että ympäristönsuojelumääräykset astuvat voimaan 1.10.2025 alkaen.

Kunnanhallitus, § 232, 19.05.2025

Kunnanhallitus, § 231, 19.05.2025

Kunnanhallitus, § 367, 25.08.2025

§ 367

Lunastuskorvausten maksaminen Focus-alueen lunastusasiassa

TUUDno-2019-46

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 232

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Hämäläinen, maankäyttöpäällikkö, paivi.hamalainen@tuusula.fi

Petteri Puputti, projektipäällikkö, petteri.puputti@tuusula.fi

Asia

Focus-alueen lunastusasia on edennyt kohti toimituksen päättämistä. Lunastustoimituksen loppukokous on tarkoitus järjestää 22.5.2025. Kunta on hakenut neuvotteluratkaisua lunastettavien kiinteistöjen omistajien ja erityisten oikeuksien haltijoiden kanssa koko prosessin ajan. Kunta on päässyt yhteiseen näkemykseen lunastusasiassa Destia Oy:n sekä kiinteistön Kaura 858-41***** omistajien kanssa. Osapuolet esittävät lunastustoimikunnalle, että osapuolet sopivat korvauksista ja asia ratkaistaan toimituksessa tämä asian liitteissä esitetyllä tavalla.

Valmistelu

Kunta on arvioinut lunastusluvan taustana olevan kehityshankkeensa odotettavissa olevaa aikataulua ja toteutusta tarkemmin ja katsonut, että maa-ainesten otto- ja jatkojalostustoimintaa on lunastuksesta huolimatta mahdollista harjoittaa erikseen sovittavissa puitteissa. Destia Oy:n kanssa on neuvoteltu sovintosopimus ja maa-ainessopimus sekä kiinteistön Kaura 858-41***** omistajien kanssa sovintosopimus.

Sovintosopimukset ja Maa-ainesten ottosopimus on tarkoitus esittää lunastustoimikunnalle ja pyytää lunastustoimikuntaa vahvistamaan sovintosopimusten mukainen sovinto, johon osapuolet sitoutuvat tyytymään ja olemaan valittamatta lunastustoimikunnan päätöksestä.

Lunastusmenettely

Lunastuslain mukaisen lunastustoimituksen suorittaa lunastuslain 12 §:n mukaan nk. lunastustoimikunta, johon kuuluu toimitusinsinööri ja kaksi uskottua miestä. Toimitusinsinöörinä ja samalla lunastustoimikunnan puheenjohtajana toimii paikallisen maanmittaustoimiston toimitusinsinööri (DI), jolla on riittävä perehtyneisyys lunastusasioihin. Kunnanvaltuusto valitsee joka vaalikaudeksi vähintään 6 uskottua miestä, joiden tulee olla kiinteistöasioihin perehtyneitä ja paikalliset olot tuntevia. Uskotut miehet lunastustoimitukseen valitsee ja kutsuu toimitusinsinööri lunastuslain 14 §:n mukaan.

Lunastustoimikunta ratkaisee lunastusoikeuden, määrää korvaukset ja tekee kaikki muutkin päätökset lunastustoimituksessa.

Asiakirjojen julkisuus

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 19 mukaan viranomaisen oikeudenkäynnin osapuolena oikeudenkäyntiin valmistautumista varten laatimat ja hankkimat asiakirjat, jos tiedon antaminen asiakirjasta olisi vastoin julkisyhteisön tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteisön, laitoksen, säätiön tai henkilön etua oikeudenkäynnissä. Lunastustoimikunnan työskentely ja sille annettavat vastineet rinnastuvat tähän kirjaukseen.

Edelleen julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 20 mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista. Yksityiset liikesalaisuudet tässä tapauksessa liittyvät siihen, että lunastuksen kohteena olevien alueiden omistajat ovat esittäneet omia laskelmiaan ja antaneet liikesalaisuuksien piiriin kuuluvia tietojaan kunnalle tiedoksi lunastushintaa määritettäessä. Näin ollen on tärkeää turvata jokaisen yksittäisen maanomistajan yksityiset oikeudet asiassa salaamalla lunastustoimikunnalle annettavat liitteet.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditut sovintosopimukset ja maa-ainessopimuksen
- olla käyttämättä etuosto-oikeutta kiinteistöä Kaura 858-41***** koskevissa kaupoissa seuraavien 12 kk aikana
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsittely

Varajäsen Rosenqvist poistui kokouksesta klo 18.19 asian käsittelyn jälkeen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Laura Åvall

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 231

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Hämäläinen, maankäyttöpäällikkö, paivi.hamalainen@tuusula.fi
Petteri Puputti, projektipäällikkö, petteri.puputti@tuusula.fi

Asia

Focus-alueen lunastusasia on edennyt kohti toimituksen päättämistä. Tuusulan kunnanhallitus on antanut lunastustoimikunnalle lunastettavien kiinteistöjen omistajien ja erityisten oikeuksien haltijoiden korvausvaatimuksiin päätöksellään 24.6.2024 § 244 hyväksymät vastineet. Helsingin Kaukokiito Oy on lunastuksen kohteena olevan kiinteistön 858-411-218-53 (Kaukokiito) maanomistaja ja Peab Industri Oy on em. kiinteistöön kohdistuvan erityisen oikeuden (maa-ainesten otto) haltija. Lunastettavan kiinteistön omistaja ja erityisten oikeuksien haltija ovat sittemmin täydentäneet aiemmin lunastustoimikunnalle jättämiään korvausvaatimuksia. Kunta antaa täydennettyihin vaatimuksiin omat vastineensa lunastustoimikunnalle. Lunastustoimituksen loppukokous on tarkoitus järjestää 22.5.2025.

Valmistelu

Kasvu ja ympäristö toimialueen edustajat ovat perehtyneet Helsingin Kaukokiito Oy:n ja Peab Industri Oy:n jättämiin täydennettyihin korvausvaatimuksiin. Tuusulan kunnan vastineen valmistelua varten on käytetty asianajotoimistoa, jonka edustajat ovat olleet mukana aiempien vastineiden laadinnassa, mutta myös jo lunastuslupaa alun perin haettaessa, sekä seuranneen oikeuskäsittelyn aikana. Vastineen valmistelun edistymisestä on aika-ajoin informoitu poliittisia päättäjiä ja kunnanhallitusta.

Valmisteluprosessin aikana on päädytty toimimaan siten, että kunta laatii ja jättää kaiken kaikkiaan 2 erillistä yksilöityä vastinetta korvausvaatimuksiin: Helsingin Kaukokiito Oy ja Peab Industri Oy. Asian yksityiskohtaisuuden ja monimutkaisuuden vuoksi korvausvaatimusten ja niihin laadittujen vastineiden sisältöä ei ole ryhdytty selostamaan erikseen esityslistan tekstiin, vaan asia ilmenee suoraan esityslistan liitteinä olevista vastineista.

Yhteenvetona voidaan kuitenkin lyhyesti todeta, että kunnan näkemys korvausten suuruudesta on säilynyt muuttumattomana, eikä vastineiden täydennyksissä ole esitetty seikkoja, joiden perusteella korvausten suuruutta tulisi vaatimuksissa esitetyllä tavalla nostaa. Muutoinkin esitetyt korvausmäärät ja -perusteet voidaan ja tuleekin monilta osin kyseenalaistaa. Näin ollen kunnan näkemys hyväksyttävissä olevista korvaustasoista ja -määristä muodostuu huomattavasti alemmaksi kuin korvausvaatimuksissa on esitetty.

Lunastettavalla alueella on Peab Industri Oy:n omistamia kiviaineksen varastokasoja. Näiden kasojen säilyttämisestä ja poiskuljettamisen määräajoista voi kuitenkin olla tarpeen sopia osana lunastustoimitusta.

Vastineet lunastustoimikunnalle

Tuusulan kunnan vastineet 2 kpl on laadittu siten, että ne sisältyvät suoraan lunastustoimikunnalle osoitettaviin kunnan asianajotoimiston valmistelemiin yksilöityihin kirjelmiin.

Lunastusmenettely

Lunastuslain mukaisen lunastustoimituksen suorittaa lunastuslain 12 §:n mukaan nk. lunastustoimikunta, johon kuuluu toimitusinsinööri ja kaksi uskottua miestä. Toimitusinsinöörinä ja samalla lunastustoimikunnan puheenjohtajana toimii paikallisen maanmittaustoimiston toimitusinsinööri (DI), jolla on riittävä perehtyneisyys lunastusasioihin. Kunnanvaltuusto valitsee joka vaalikaudeksi vähintään 6 uskottua miestä, joiden tulee olla kiinteistöasioihin perehtyneitä ja

paikalliset olot tuntevia. Uskotut miehet lunastustoimitukseen valitsee ja kutsuu toimitusinsinööri lunastuslain 14 §:n mukaan.

Lunastustoimikunta ratkaisee lunastusoikeuden, määrää korvaukset ja tekee kaikki muutkin päätökset lunastustoimituksessa. Lunastustoimituksessa on suoritettava seuraavat toimenpiteet lunastuslain 15 §:n mukaan:

- vahvistettava lunastuksen kohde sekä osoitettava se kartalla ja tarpeellisissa määrin maastossa
- laadittava luettelo eli nk. selitelmä lunastettavasta omaisuudesta
- tehtävä tarpeelliset tiejärjestelyt sekä päätettävä vahinkojen korjaamisesta
- tehtävä korvauksia ja toimituskustannuksia koskevat päätökset
- muodostettava kiinteistöt ja käsiteltävä muut lunastukseen liittyvät asiat.

Asiakirjojen julkisuus

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 19 mukaan viranomaisen oikeudenkäynnin osapuolena oikeudenkäyntiin valmistautumista varten laatimat ja hankkimat asiakirjat, jos tiedon antaminen asiakirjasta olisi vastoin julkisyhteisön tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteisön, laitoksen, säätiön tai henkilön etua oikeudenkäynnissä. Lunastustoimikunnan työskentely ja sille annettavat vastineet rinnastuvat tähän kirjaukseen.

Edelleen julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 20 mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista. Yksityiset liikesalaisuudet tässä tapauksessa liittyvät siihen, että lunastuksen kohteena olevien alueiden omistajat ovat esittäneet omia laskelmiaan ja antaneet liikesalaisuuksien piiriin kuuluvia tietojaan kunnalle tiedoksi lunastushintaa määritettäessä. Näin ollen on tärkeää turvata jokaisen yksittäisen maanomistajan yksityiset oikeudet asiassa salaamalla lunastustoimikunnalle annettavat liitteet.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi lunastustoimikunnalle esitetyt maanomistajien ja erityisten oikeuksien haltijoiden korvausvaatimukset liitteineen;
- merkitä tiedoksi laaditut vastineet (2 kappaletta);
- hyväksyä ja antaa laaditut vastineet (2 kappaletta) lunastustoimikunnalle;
- oikeuttaa maankäyttöpäällikkö Päivi Hämäläisen sopimaan kiviainesten varastokasojen säilyttämisestä ja poiskuljettamisesta osana lunastustoimitusta
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsittely

Jäsen Laura Åvall ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 1 mukaisesti esteellinen (osallisuusjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon

ajaksi. Asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kokoukseen saapui varajäsen Ulla Rosenqvist jäsen Åvallin tilalle klo 17.40.

Projektipäällikkö Petri Puputti selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Laura Åvall

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 367

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Hämäläinen, maankäyttöpäällikkö, paivi.hamalainen@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Lunastettava omaisuus ja korvaukset, khall 25.8.2025
- Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 19 ja 20
- 2 Lunastustoimituksen pöytäkirja 5.6.2025
- Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24, kohta 19 ja 20

Asia

Focus-alueen lunastusasia on edennyt toimituksen päättämiseen. Lunastustoimituksen loppukokous oli 22.5.2025 ja toimituksen päättymisajankohta 5.6.2025.

Lunastusmenettely

Lunastuslain mukaisen lunastustoimituksen suorittaa lunastuslain 12 §:n mukaan nk. lunastustoimikunta, johon kuuluu toimitusinsinööri ja kaksi uskottua miestä. Toimitusinsinöörinä ja samalla lunastustoimikunnan puheenjohtajana toimii paikallisen maanmittaustoimiston toimitusinsinööri (DI), jolla on riittävä perehtyneisyys lunastusasioihin. Kunnanvaltuusto valitsee joka vaalikaudeksi vähintään 6 uskottua miestä, joiden tulee olla kiinteistöasioihin perehtyneitä ja paikalliset olot tuntevia. Uskotut miehet lunastustoimitukseen valitsee ja kutsuu toimitusinsinööri lunastuslain 14 §:n mukaan.

Lunastustoimikunta ratkaisee lunastusoikeuden, määrää korvaukset ja tekee kaikki muutkin päätökset lunastustoimituksessa.

Lunastustoimikunta päätti vahvistaa lunastuksen kohteiksi lunastusluvan mukaiset maa-alueet (määräala kiinteistöstä Kaura 858-411-4-351 ja koko kiinteistö Kaukokiito 858-411-18-52). Lisäksi lunastustoimikunta päätti vahvistaa lunastuksen kohteiksi em. kiinteistöjen kohdalle myönnetyt erityiset oikeudet.

Lunastustoimikunta päätti vahvistaa Kaura-kiinteistöä koskevan sovintosopimuksen mukaiset korvausmäärät ja Destian erityistä oikeutta koskevan korvaussopimuksen, jotka kunnanhallitus hyväksyi 19.5.2025 § 232. Sovintosopimuksen mukainen korvaus maksettiin sovintosopimuksen mukaisesti heinäkuussa 2025.

Kaukokiidolle lunastustoimikunta määräsi maapohjasta korvausta 7,25€/m², kiviaineksen osalta määrättiin korvaus irrottamatta jäävästä kiviaineksesta ja lisäksi kunta määrättiin maksamaan edunvalvontakulut.

Peabille lunastustoimikunta määräsi korvausta hukkaan menneistä kustannuksista, kiviaineksesta, liiketoiminnan vähentämisen kustannuksista ja edunvalvonnasta. Asfalttiaseman toiminnan vaikeutumisesta ei määrätty korvauksia.

Maksettavaksi määrätty korvaukset ovat yhteensä noin 2,58 M€. Korvaukset on maksettava toimituksen pysyttämiseksi voimassa.

Peab Industri Oy on valittanut lunastustoimituksesta maa- ja metsäoikeuteen. Valitus koskee korvauksen määrää. Nyt maksuun laitettava summa on riidaton. Maa- ja metsäoikeus ratkaisee onko korvaus riittävä.

Asiakirjojen julkisuus

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 19 mukaan viranomaisen oikeudenkäynnin osapuolena oikeudenkäyntiin valmistautumista varten laatimat ja hankkimat asiakirjat, jos tiedon antaminen asiakirjasta olisi vastoin julkisyhteisön tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun yhteisön, laitoksen, säätion tai henkilön etua oikeudenkäynnissä. Lunastustoimikunnan työskentely rinnastuu tähän kirjaukseen.

Edelleen julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 20 mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista. Yksityiset liikesalaisuudet tässä tapauksessa liittyvät siihen, että lunastuksen kohteena olevien alueiden omistajat ovat esittäneet omia laskelmiaan ja antaneet liikesalaisuuksien piiriin kuuluvia tietojaan kunnalle tiedoksi lunastushintaa määritettäessä. Näin ollen on tärkeää turvata jokaisen yksittäisen maanomistajan yksityiset oikeudet asiassa salaamalla lunastustoimikunnan päätös liitteineen.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi lunastustoimituksen pöytäkirjan (MMLm/21345/33/2020);
- valtuuttaa talousjohtajan maksamaan Helsingin Kaukokiito Oy:lle ja Peab Oy:lle lunastustoimikunnan määräämät korvaukset viimeistään 4.9.2025;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

Maanmittauslaitos, lunastustoimikunta, asianosaiset

Tekninen lautakunta, § 88, 19.08.2025
Kunnanhallitus, § 368, 25.08.2025

§ 368

Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028

TUUDno-2025-1461

Tekninen lautakunta, 19.08.2025, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso, liikenneinsinööri, jukka-matti.laakso@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028, TL 19.8.2025
- 2 Pöytäkirjanote § 58, TL 19.8.2025
- 3 Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028, TL 19.8.2025

Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle. HSL:n hallitus pyytää laatimastaan suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa lausunnot. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa suunnitelmasta viimeistään 31. elokuuta.

HSL:n hallitus käsitteli toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2026-2028 kokouksessaan 17.6.2023 § 58. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin asioihin.

- a) TTS-materiaaleissa on kuvattu kysyntäennusteet 3 %:n, 4,7 %:n ja 6,4 %:n hinnankorotusten vaikutuksille nousuihin ja lipputuloihin sekä kuntasubventioihin. HSL:n hallitus ehdottaa ensi vuoden budjettia toteutettavaksi 6,4 %:n korotuksella. Kannatatteko ehdotettua hinnankorotusta vai jotakin muuta vaihtoehtoa?
- b) 57 % kokonaissubventio edellyttää hinnankorotusten lisäksi myös tarjonnan leikkauksia 5 milj. eurolla. Miltä alueeltaan tai minkä tyyppisistä palveluista (lähibussit, yöliikenne, koululaislinjat) kunta on valmis karsimaan joukkoliikenteen palvelua, jotta 57 %:n kokonaissubventioon päästään?
- c) Infrakorvausmallista aiheutuu edellisten vuosien tapaan merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin. Miten kunnat näkevät tulevaisuudessa lippujen hintojen ja kuntaosuuksien kehitystavoitteiden tasapainon?
- d) Millä aikataululla kunta on valmis jatkamaan yhteistä keskustelua ja löytämään ratkaisun infrakorvausjärjestelmän aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi? Jos ratkaisua ei saavuteta ajoissa, mitä suunniteltuja investointeja joukkoliikenneinfraansa kunta on valmis lykkäämään myöhemmäksi?
- e) Omistajat ovat toivoneet panostusta tarkastustoiminnan lisäämiseen. Tarkastajien määrän lisääminen kuitenkin heikentää HSL:n sisäistä kustannustehokkuutta, jota mitataan suhteessa kokonaiskustannuksiin ja tähän ei olla nyt varauduttu TTS:ssä.

Ovatko kunnat kuitenkin valmiita lisäämään tarkastajien määrää, siten että lisäämme n. 20 tarkastajaa ja täytämme avoimet virat?

f) Tunnistavatko kunnat alueita tai yhteysvälejä, joilla automaattiliikennettä voisi pilotoida hakien uudenlaisia rahoitusratkaisuja (esim. kumppanuuksien kautta)?

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2022–2025 ja strategian päivitystyön valmistelutyön välitulokset
- PKS-omistajaohjauksen tavoitteet
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2027
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2025–2026 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat sekä
- vuoden 2024 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2025.

HSL:n hallituksen kokouksen 17.6.2025 pöytäkirjassa (§ 58) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Toimintasuunnitelmaehdotus

HSL:n strategian 2022–2025 – Asiakkuuksista kestäväan kasvuun –strategiakausi päättyy vuoteen 2025. Uuden strategiakauden päivitystyö on käynnissä ja hyväksytään hallituksessa ja yhtymäkokouksessa vuoden 2025 aikana. Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua on ohjannut pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien tuleville vuosille asettamat tavoitetasot erityisesti HSL:n toiminnan tuottavuudelle, operoinnin tehokkuudelle sekä kuntasubventiolle.

Vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitellaan talouden tasapainoa. Jatkuvasti kasvavat infrakustannukset nostavat HSL:n menoja nopeammin kuin lipputulosten kehitys nostaa tulopuolta, joten talouden tasapainoa on haettava myös operointikustannuksia karsimalla.

TTS-kautta valmistellaan nivoen toimenpiteet alustavasti neljään eri tavoitekokonaisuuteen, joita ovat asiakas, kasvu, tuottavuus ja vastuullisuus.

TTS-kaudella 2026–2028 joukkoliikennepalveluun vaikuttavat merkittävästi eri puolilla seutua tehtävät rakennustyöt. Laajamittaiset hankkeet sisältävät sekä uuden raideliikenneinfrastruktuurin rakentamista ja olemassa olevien, kuten asemien ja ratasiltojen, korjaamista tai uusimista. Rakennustöiden seurauksena matka-ajat voivat pidentyä ja asiakaskokemus heikentyä, koska raideliikennettä joudutaan väliaikaisesti korvamaan hitaammalla ja pienemmällä kapasiteetilla toimivalla bussiliikenteellä.

Vuonna 2026 joukkoliikenteeseen merkittävimmin vaikuttavat hankkeet ovat mm. Mäkelänselän peruskorjaus, joka alkaa vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla, sekä Vantaan ratikan ja Länsi-Helsingin raitioteiden rakentaminen. Junaliikenteeseen vaikuttavat Espoon kaupunkiradan rakentaminen, Kehäradan asemien peruskorjaukset ja Nurmijärventien alikulkusillan peruskorjaus Helsingissä. Laajat katutyömaat aiheuttavat viiveitä bussiliikenteen matka-aikoihin ja poikkeusreittejä raitiovaunulinjoille. Rataverkolla tehtävät työmaat edellyttävät liikennekatkoja, joiden aikana junaliikenne joudutaan korvaamaan busseilla osalla rantarataa sekä kehärataa.

Vuonna 2027 Itä-Helsingin joukkoliikenne tulee olemaan erityisen haasteellinen Junatien metrosillan uusimisen vuoksi. Tämä katkaisee metroliikenteen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä kuukaudeksi. Samalla toteutetaan muita hankkeita, kuten Sörnäisten

aseman parannustyöt ja useiden muiden siltojen peruskorjaukset. Liikennekatkon laajuus ja kesto tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä. Metro liikennöi työalueen molemmiin puolin, mutta metron osuuden korvaaminen busseilla metron kuormitetuimmalla osuudella vaikuttaa joukkoliikenteeseen laajemmin. Kruunusiltojen avautuva liikenne tarjoaa vaihtoehtoisen yhteyden Laajasalosta ja Kruunuvuorenrannasta keskustaan. Espoon kaupunkiradan rakentaminen jatkuu.

Vuodesta 2028 alkaen joukkoliikenteeseen vaikuttavat merkittävästi Kulosaaren ajoneuvosiltojen uusiminen, joka hidastaa bussiliikennettä Itä-Helsinkiin. Myös Kaivokadun ja Kaisaniemenkadun peruskorjaustyöt keskeyttävät raitiovaunuliikenteen Hakaniemen ja Rautatieaseman välillä. Vuoden 2028 osalta hankkeiden vaikutukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

HSL pyrkii kasvattamaan toimintaansa asiakasymmärryksen kautta tunnistettujen ja valittujen kuluttajakohderyhmien avulla. Tavoitteena on lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta mm. autoilijoiden ja joukkoliikennettä muihin kulkumuotoihin yhdistäviä ryhmien keskuudessa. Yritysmyyntiä pyritään voimallisesti kasvattamaan mm. asiakkaiden segmentoinnin sekä myynnin ja markkinoinnin kohdentamisen avulla. Myös digitaalisten palveluiden kokonaisuutta johdetaan asiakaslähtöisesti, keskittyen kasvuun ja asiakaspitoon. Tavoitteena on, että suurin osa asiakkaista käyttää digitaalisia kanavia. Pyrkimyksenä on edelleen mm. digitalisoida asiointia ja parantaa itsepalvelua. Matkalippujen hinnoittelua ja lipputuotteita kehitetään ja matkalipputa matkustamista pyritään vähentämään.

Koska TTS on laadittu tavoitteella synnyttää säästöjä, suunnitelmaehdotuksen palvelutasomuutoksissa on HSL:n toimesta rajatusti esitetty palvelua lisääviä muutoksia. Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2026-2028 listauksessa useat muutokset ovat rakennustöistä aiheutuvia, vaikutuksiltaan laajoja, mutta yksityiskohdiltaan vielä täsmentymättömiä. Tuusulaan liittyvinä suunnitelmaehdotuksesta on poimittu seuraavat muutokset.

Kehäradan Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemien peruskorjaukset: Korjaustyöt vaativat arvion mukaan noin neljän kuukauden pituisen junaliikenteen totaalikatkon Huopalahden ja Myyrmäen väliselle rataosuudelle, joka katkaisee kehäradan I- ja P-junien liikenteen. Tuona aikana I-junat kulkevat Helsingistä Tikkurilan ja Lentoaseman kautta Myyrmäkeen asti, jossa ne kääntyvät P-juniksi. Alustavasti korjaustöiden aiheuttaman poikkeusliikenteen ajankohta on 3.5.-30.8.2026. Malminkartanon korjaustyöt vaativat yksiraiteisuutta totaalikatkon ympärille, jolloin asema on myös suljettuna ja kehäradan junilla harvennettu 20 minuutin vuoroväli. Alustavasti Malminkartanon korjaustöiden aiheuttaman poikkeusliikenteen ajankohta on 29.3.-4.10.2026.

Mäkelänskadun perusparannustyö alkaa loka-marraskuussa 2025 ja kestää noin kaksi vuotta. Sen ennakoidaan hidastavan merkittävästi katukäytävän bussiliikennettä kauttaaltaan ja vaikuttaa mm. linjan 643 liikennöintiin. Mäkelänskadun kautta kulkevalle seutuliikenteelle (Vantaan ja Tuusulan suunnan seutulinjat) katurakentaminen aiheuttaa noin 300 000 € lisäkulut vuonna 2026.

Suunnitelmaehdotuksessa varaudutaan Vantaan ratikan rakentamisen aiheuttamiin bussiliikenteen poikkeusjärjestelyihin ja hidastumiseen. Tuusulan suunnan linjaan 641 työmaat vaikuttavat Tikkurilan aseman tuntumassa. Vaikutusten ennakoidaan olevan merkittävät vuosina 2026-2028 mutta vaikutuksia eritellysti Tuusulan suunnan linjaan ei ole suunnitelmaehdotuksessa vielä arvioitu.

Junatien metrosillan uusiminen katkaisee metrol liikenteen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä vuoden 2027 aikana. Korjaus vaatii arvion mukaan noin 7 kuukauden metrol liikennepätkään. HSL varautuu korvaavaan liikenteeseen, mutta sen suunnitteluun vaikuttavat yksityiskohdat selviävät tarkemmin hankesuunnitelman aikana. Metrol liikenteen katko vaikuttaa koko liikennejärjestelmään. Korvaavan liikenteen toteuttamiseen liittyy runsaasti haasteita ja kustannusvaikutus arvioidaan nyt hyvin merkittäväksi. Kokonaisuus vaikuttaa myös Tuusulan suunnan linjan 643 liikennöintiin, mutta vaikutusta ja kustannuksia ei ole vielä esitetty.

Linja 665 Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski: Varaudutaan kysynnän kasvaessa linjan 665 ruuhka-ajan liikenteen tihentämiseen tammikuusta 2026 alkaen. Linjan matkustajamäärät ovat olleet kasvussa, minkä myötä linja on ollut aamu- ja iltapäiväruuhkassa hyvin kuormitettu. Vuorotarjonnan lisäys edellyttää yhden ruuhka-auton lisäämistä liikenteeseen talviliikennepätkään. Linjan nykyinen liikennöintisopimus päättyy elokuuhun 2027. Kustannusvaikutus noin 200 000 € vuonna 2026 ja noin 100 000 € vuonna 2027 (Tuusulan sisäinen liikenne)

Linja 643 Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi: suunnitelmaehdotuksessa esitetään varautumista tihentämään linjan 643 vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa siten, että vuoroväli olisi tasaisesti läpi aamu- ja iltapäiväruuhkien 20 minuuttia. Vuorovälin tihentäminen parantaisi Hyrylän ja Helsingin itäisen kantakaupungin sekä Hyrylän ja Keski-Vantaan välistä saavutettavuutta erityisesti työmatkaliikenteen näkökulmasta. Kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2027 ja vuositasolla noin 175 000 €.

Edellisen toiminta- ja taloussuunnitelman tapaan suunnitelmaehdotuksessa esitetään varautumista Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2027 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Liikennetarjonnan lisäyksillä pyritään parantamaan alueen liikkujien palvelua ja vaikuttamaan positiivisesti alueen asiakaskokemukseen. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 60 000 € vuonna 2027 ja noin 155 000 € vuositasolla.

Kuluneen vuoden aikana on selvitetty seuraavia Tuusulaan liittyviä liikennetarjonta-aiheita:

- Hyrylä - Hyvinkää -linja-autoyhteys. Hyvinkäällä sairaala (HUS) ja KEUSOTEn palveluita sekä mm. oppilaitoksia. Selvitystyössä on tutkittu mahdollisen linja-autolinjan reittivaihtoehtoja sekä reittien mahdollistamaa linja-autokalustokokoa. Toteuttaminen arkiliikenteenä noin klo 7-17, jolloin 3-4 vuoroparia päivässä, on arvioitu liikennöintikustannuksiltaan vuositasolla suuruusluokkaan 150 000 - 270 000 € riippuen reitistä ja kalustokoosta. Mikäli asiassa edetään, liikennöinti voitaisiin sisällyttää liikennöintisopimukseen esim. kk 8 /2027 alkaen.
- Tuusulan lähibussiliikenteen perustaminen. Lähibussikonsepti on HSL-alueella matalalattiaisia pikkubusseja, joiden reitit ja aikataulut suunnitellaan tyypillisesti ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten tarpeita silmällä pitäen. Selvityksessä on arvioitu arkiliikennettä yhdellä pikkubussilla pääasiassa Hyrylän ympäristössä ja tarvittaessa muualla Etelä- ja Keski-Tuusulassa. Liikennöinnin vuosikustannus on arvioitu suuruusluokkaan 130 000 - 150 000 €/vuosi. Toteutus edellyttäisi tarkempaa suunnittelua sekä erillistä hankintaprosessia, koska nykyisopimukseen liikennettä ei voida lisätä.

- Hyrylä - Aviapolis/Vantaanportti -linja-autoyhteys. Nykyiset yhteydet vaihdollisia Leinelässä kehäradan liikenteeseen tai Tuusulanväylän käytävässä Ruskeasannassa tai Köyhämäessä Vantaan alueen linjoihin. Vaihtoja ei ole Tuusulanväylän käytävässä yhteensovitettu. Myös kävely Hyrylä-Helsinki -linjalta 643 Tuusulanväylältä Vantaanportin alueelle on yleistä. On tarkasteltu uutta linjaa Hyrylä-Aviapolis -Jumbo (Ve1, vuosikustannus arkiliikenteenään n. 580 000 €, viikonloppuliikenteenään n. 175 000 €/vuosi), reittimuutosta linjalle 642 -linjan eteläpää Leinelän sijasta Aviapolikseen (Ve2, kustannuslisäys n. 420 000 €/vuosi) ja linjan 643 vuorovälin tihentämistä vaihtoyhteyksien helpottamiseksi (Ve3, vuosikustannuslisäys n. 150 000-175 000 €/vuosi). Kustannuksiltaan arvokkaammat Ve 1 ja Ve 2 jäivät HSL-suunnittelussa kautta 2026-2028 koskien sivuun ja HSL:n talousarvioehdotukseen on nyt sisällytetty Ve3:n toteuttamista mukaileva tarjonnan parantamisesitys. Se ei tuo toivottua suoraa yhteyttä Hyrylästä Vantaanportin suuntaan ja palvelun parannus koskee pitkälti vain työmatkaliikennettä, mutta ratkaisu palvelee Vantaanportti/Aviapolis alueelle kulkemisen lisäksi myös Hyrylä-Helsinki -yhteyttä.
- Linjan 642 palvelun kehitystoimet. Linjan tehokkuus on nykyisin alhainen ruuhka-aikojen ulkopuolella. Nykyinen autokierto ei mahdollista helppoa vuorotarjonnan muutosta. Hyrylä - Aviapolis/Vantaanportti -selvityksessä tutkittiin linjan eteläpään muutosta Leinelästä Aviapolikseen. Se todettiin kustannuksiltaan hintavaksi.

Taloussuunnitelmaehdotus

Tuottavuustavoitteet TTS-kaudelle 2026–2028

Omistajaohjaus on asettanut HSL:lle seuraavat tuottavuustavoitteet vuodelle 2026:

1. Kustannukset / matkustajakilometri, tavoitetasot 2026: enintään 0,38 €/km (infrakustannusten kanssa) ja enintään 0,29 €/km (ilman infrakustannuksia)
2. Kustannukset / nousu, tavoitetasot 2026: enintään 2,46 €/nousu (infrakustannusten kanssa) ja enintään 1,85 €/nousu (ilman infrakustannuksia)
3. HSL:n muut kuin operointi- ja infrakustannukset, tavoitetaso 2026: enintään 11,2 % kaikista kustannuksista
4. Linjakohtaisen käyttöasteen kautta kannattavuuslaskennan kehittäminen ja käyttöönotto vuonna 2026

Jäsenkuntien vuotuisen subventio-osuuden tavoitetaso on tulevan strategiakauden eli vuoden 2029 loppuun mennessä enintään 55 % seudullisista kokonaiskustannuksista ja kuntayhtymän strategia laaditaan tämän mukaisesti. HSL ei rakenna erillistä tuottavuusohjelmaa, vaan tuottavuutta parantavat toimenpiteet sisältyvät toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Taloussuunnitelma perustuu skenaarioon, jossa lipputulotavoite on 419,7 milj. euroa ja kuntasubventiossa päästään keskimäärin 57,1 prosenttiin talousarviovuonna 2026. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että jäsenkuntien subventio on 55,3 prosentin keskimääräisellä tasolla TTS-kauden päätyttyä vuonna 2028

Talousarvion sitovuus

Talousarvioehdotuksessa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Alustavat sitovat erät vuodelle 2026 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 993,142 M€, investointimenot n. 25,400 M€ ja kuntaosuudet n. 553,494 M€.

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2026 ovat arviolta yhteensä 997,9 milj. euroa. Kasvu vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna on 73,2 milj. euroa (7,9 %). Toimintatulojen arvioidaan olevat 1066,5 milj. euroa vuonna 2027 ja 1074,5 milj. euroa vuonna 2028.

Lipputulot

HSL:n liikenteessä tehtiin vuonna 2024 yhteensä 361 miljoonaa nousua. Tuoreimman ennusteen mukaan vuoden 2025 määrän arvioidaan olevan 380 miljoonaa nousua. Seuraavien vuosien nousujen arvioidaan olevan 390 miljoonaa (2026), 394 miljoonaa (2027) ja 400 miljoonaa (2028) nousua vuodessa. Vuoden 2027 nousijamäärää alentaa erityisesti vuodelle ennakoidut merkittävät työmaiden vaikutukset.

Vuoden 2024 lipputulo oli noin 372 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2025 ennustetaan lipputuloksi noin 390 miljoonaa euroa Q1:n perusteella. Merkittävien infrakustannusten vuoksi lipputuloja on kuitenkin kyettävä kasvattamaan merkittävästi TTS-kaudella, mikäli muita rahoitusratkaisuja ei löydetä. Lipun hintojen korotukset ovat tarpeen vuosittain, ellei vaihtoehtoisia rahoitusmenetelmiä löydy. Vuoden 2026 matkustajamääräarviossa on mukana oletus matkalippujen +6,4% hinnankorotuksesta.

Seudullisen 55 % tason mukaiset TTS-kauden lipputulot vuosittavoitteet ovat:

- 2026: 419,7 miljoonaa euroa
- 2027: 435,9 miljoonaa euroa, ennakoidut työmaat saattavat laskea ennustetta
- 2028: 465,7 miljoonaa euroa
- 2029: 499,3 miljoonaa euroa

Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaiset lipputulot perustuvat oletukseen uudesta E-vyöhykkeestä, mikä tarkoittaa uusia lipputulovyöhykkeitä CDE, BCDE ja ABCDE. Lisäksi vanha D-vyöhyke korvaantuu DE-vyöhykkeellä.

Uudistetussa vyöhykemallissa Tuusulan sisäisiä matkoja tehtäisiin vyöhykelipuilla CD, DE ja CDE. Näiden vyöhykelippujen arvioidaan nyt muodostavan noin 2,3 % koko HSL-alueen lipputulokertymästä vuonna 2026. CD-vyöhykelippua käytetään myös useiden muiden kuntien välisissä matkoissa Vantaa-Kerava, Vantaa-Sipoo, Espoo-Kirkkonummi ja Espoo-Siuntio -käytävissä.

Kuntaosuudet

HSL:n strategiakauden tavoitteena on saavuttaa 55% seudullinen subventiotavoite vuoden 2029 loppuun mennessä. Tähän pääseminen edellyttää kuitenkin leikkauksia palvelutasoon sekä huomattavia hinnankorotuksia lippujen hintoihin kaikkina TTS-vuosina. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että subventio on alle 55,3 prosentin keskimääräisellä tasolla TTS-kauden päättyttyä vuonna 2028.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetty keskipitkän aikavälin tarkastelu osoittaa, että kustannusten kasvu ei ole helpottamassa. Nykyisestä infrakorvausmallista aiheutuu merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin ja kuntaosuuksiin.

Talousarvioennusteen mukaan kunnilta laskutettavat kuntaosuudet ovat vuonna 2026 yhteensä noin 553,5 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 57,1 % kuntaosuuksiin kohdistetuista talousarviovuoden 2026 kustannuksista.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on vuodelle 2026 arvioitu vähennysten jälkeen 3,215 milj. euroa, vuodelle 2027 3,248 milj. euroa ja vuodelle 2028 3,224 milj. euroa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028 on laadittu siten, että jäsenkuntien ennusteen mukaiset ylijäämäkertymät vähentävät laskutettavia kuntaosuuksia TTS-kauden aikana ja alijäämät puolestaan lisäävät laskutettavia kuntaosuuksia.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien perusrahoituksen osuudeksi on arvioitu yhteensä 4,8 milj. euroa vuosina 2026-2028. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Vuokratuloja laite- ja tilavuokrista on arvioitu saatavan 3,1-3,3 milj. euroa vuosittain vuosina 2026-2028. Muiksi tuloiksi on arvioitu 1,5-1,6 milj. euroa vuosittain vuosina 2026-2028. Ne koostuvat erilaisista palvelumaksuista ja veloitettavista korvauksista.

Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu kertyvät 7,6 milj. euroa vuonna 2026, 7,8 milj. euroa vuonna 2027 ja 80 milj. euroa vuonna 2028. Tarkastusmaksuista kirjataan luottotappiota/-varauksia yhteensä 3,0 milj. euroa vuodelle 2026 2,1 milj. euroa vuonna 2027 ja 2,2 milj. euroa vuonna 2028.

Toimintamenot

Vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitellaan talouden tasapainoa. Jatkuvasti kasvavat infrakustannukset nostavat HSL:n menoja nopeammin kuin lipputulojen kehitys nostaa tulopuolta, joten talouden tasapainoa on haettava sekä operointikustannuksia että muita kustannuksia karsimalla.

Omistajaohjauksen tavoitteiden saavuttamiseksi suunnitelma sisältää säästötoimia, joiden laskennallinen vaikutus on noin 9,3 miljoonaa euroa. Säästötoimista noin 5,0 miljoonaa euroa kohdistuu operointikustannuksiin ja 4,3 miljoonaa muihin kustannuksiin.

Toimintamenot ovat yhteensä 993,1 milj. euroa vuonna 2026, vuonna 2027 yhteensä 1048,4 milj. euroa ja 1055,2 milj. euroa vuonna 2028. Vuonna 2026 toimintamenoista 65 % on liikennöinnistä maksettavia operointikustannuksia, 25 % infrakorvauksia ja 10 % muita kuluja.

HSL:n henkilöstömenot ovat 35,0 milj. euroa vuonna 2026, joka on 3,5 % toimintamenoista. Henkilöstömenoihin on varattu vuonna 2027 yhteensä 36,0 milj. euroa ja vuonna 2028 37,0 milj. euroa. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on TTS-vuosille varattu 0,8 milj. euroa vuosittain.

Vuokramenot vuosina 2026-2028 on arvioitu tasolle 6,1-6,9 milj. euroa vuodessa.

Muut menot vuonna 2026 ovat 3,5 milj. euroa. Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan

noin 3,0 milj. euroa vuonna 2026. Vuosina 2027-2028 muiden menojen on arvioitu olevan 2,7-2,8 milj. euroa vuodessa.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 947,7 milj. euroa vuonna 2026, 95,4 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2027 yhteensä 1002,2 milj. euroa ja 1007,6 milj. euroa vuonna 2028.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2026 yhteensä 646,9 milj. euroa, joka on 65,1 % toimintamenoista. Operointikustannukset ovat 683,8 milj. euroa vuonna 2027 ja 685,4 milj. euroa vuonna 2028.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 366,8 milj. euroa vuonna 2026. Vertailukauteen 2025 (OVK1-2025: 359,2 milj. euroa) nähden kasvua on tullut työmaista aiheutuvien poikkeusjärjestelyjen (+7 milj. euroa), kustannustason kasvun (+6 milj. euroa) sekä muiden erien (yhteensä + 1 milj. euroa) kasvun myötä. Bussiliikenteen aikataulunmukaisesta liikenteestä sekä liikenteen varaumista tullaan karsimaan yhteensä -4,4 milj. euron verran. Uusien liikennöintisopimusten myötä kustannussäästöjä odotetaan syntyvän noin -2 milj. euron edestä. Kustannustason kasvun arvioidaan jatkuvan maltillisena kasvuvauhdin ollessa alle 2 % vuonna 2026 bussiliikenteen indeksin osalta. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 2,2 milj. euron varauksen ympäristöbonukseen vuonna 2026. Kuntaosuuksissa bussiliikenteen operointikustannuksiin sisältyy Ojangan bussivarikon vuokrat 1,8 milj. euroa sekä liikennöitsijöitä laskutettavat sosiaalilavavuokrat 1,2 milj. euroa. Bussiliikenteen operointikustannusten talousarvioennuste vuodelle 2026 sisältää varauksia työmaiden ja poikkeusjärjestelyiden järjestämiseen yhteensä 16,3 milj. euroa. Poikkeusliikenteen varaumasta merkittävimpänä on kehäradan katkoon budjetoitu osuus (7,7 milj. euroa). Vuonna 2027 työmaiden ja poikkeusliikenteen on arvioitu olevan 32,5 milj. euroa, josta valtaosa on allokoitu junatien katkon poikkeusjärjestelyihin (21,4 milj. euroa). Vuonna 2028 lisäliikenteen varaumien arvioidaan asettuvan 11,5 milj. euron tasolle työmaiden maltillistuttua. Vuonna 2027 bussiliikenteen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 389,8 milj. euroa ja 387,5 milj. euroa vuonna 2028.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 102,1 milj. euroa. Vuonna 2027 junaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan yhteensä 108,0 milj. euroa sekä 112,1 milj. euroa vuonna 2028. Vuonna 2026 junakalustoyhtiön vuokrat ovat 29,1 M€. Vuosille 2027 ja 2028 junakalustoyhtiölle maksettavien vuokrien odotetaan nousevan vuonna 2027 32,1 M€:on ja vuonna 2028 33,0 M€:on

Metrolilikenteen kustannusten arvioidaan olevan 62,3 milj. euroa vuonna 2026. Vuonna 2027 kustannuksiksi arvioidaan 61,1 milj. euroa ja vuonna 2028 61,6 milj. euroa.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 85,6 milj. euroa. arvioidaan 91,5 milj. euroa vuonna 2027 ja 89,1 milj. euroa vuonna 2028.

Pikaraitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 24,5 milj. euroa. Vuonna 2027 kustannusten arvioidaan olevan 27,6 milj. euroa ja vuonna 2028 29,3 milj. euroa.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 5,6 milj. euroa, vuonna 2027 5,7 milj. euroa ja vuonna 2028 5,7 milj. euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 51,8 milj. euroa vuonna 2026. Muiden palvelujen ostoon käytetään 55,2 milj. euroa vuonna 2027 ja 53,6 milj. euroa vuonna 2028.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on suunnitelmassa esitetyn tuloslaskelmaluonnoksen perusteella vuonna 2026 (TAE 2026) noin 249 milj. euroa, vuonna 2026 (TS 2026) noin 263 milj. euroa ja vuonna 2027 (TS 2027) noin 268 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan kustannukset takaisinmaksuerinä rahoituslaskelmassa ja korkoina tuloslaskelmassa. Lainaa on jäljellä vuoden 2025 lopussa 23,7 milj. euroa, jota lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain. Viimeinen lainaerä lyhennetään suunnitelman mukaan 06/2030.

TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon.

Rahoituksen tuottojen arvioidaan olevan 1,5 -3,0 milj. euroa vuosittain 2026-2028.

Talousarvion 2026 vuosikate rahoituserien jälkeen on 7,7 milj. euroa ylijäämäinen eikä se riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat arvion mukaan 19,1 milj. euroa vuonna 2026.

Tilikauden 2026 tuloksen arvioidaan olevan -11,4 milj. euroa alijäämäinen ja se voidaan kattaa edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenojen arvioidaan nyt olevan 25,4 milj. euroa vuonna 2026, 25,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 25,0 milj. euroa vuonna 2028. Investoinneissa TTS-kaudella painottuvat lipunmyynti- ja hinnoittelujärjestelmän kehittäminen, matkustajainformaatiojärjestelmän uudistaminen ja asiakkuuksienhallinnan kehitys.

Poistoihin on varattu 19,1 milj. euroa vuodelle 2026, 20,3 milj. euroa vuodelle 2027 ja 21,0 milj. euroa vuodelle 2028.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N TOIMINTA JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSESTA 2026-2028

Toimintasuunnitelma

Tuusulan kunnan valtuustokauden tavoitteena on kehittää monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla.

Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvun edellytyksiä Tuusulan kunta haluaa luoda, yhteistyössä HSL:n kanssa, lisäämällä ja varautumalla lisäämään erityisesti työmatkaliikkumiseen soveltuvaa joukkoliikennepalvelua sekä mahdollisuuksien mukaan siirtämällä koulumatkaliikkumista taksikuljetuksista avoimeen joukkoliikenteeseen. Kunta haluaa myös kehittää sote -palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä.

Kunnan vuositavoitteena joukkoliikenteen osalta on se, että HSL-linjasto palvelee tuusulalaisia entistä paremmin. Vuositavoitteen kriteereiksi on kunnassa asetettu se, että linjan 643 viikonlopputarjonta säilyy osana liikennepalvelun tarjontaa, Sulan ja Rykmentinportin yritysalueiden linjastot on käyttöönotettu ja laajemmin se, että linjaston suunnittelussa otetaan huomioon kunnan kouluverkko saavutettavuus sekä Keusoten palveluverkon, erityisesti Hyvinkään sairaalan saavutettavuus Hyrylän, Kellokosken ja Jokelan suunnista.

Koska Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys jatkuu, on hyvä, että toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksessa on varauduttu Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2027 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Tarvittavien kehitystoimien tunnistamiseksi tulee saada hyvä tilannetieto aluetta nykyisin palvelevan linjaston käytöstä sekä alueen asukkaiden liikkumistarpeista tutkimuksin, kyselyin ja muiden tietolähteiden avulla.

Hyrylän uusi linja-autotermiinaali on todettu liikennöinnin kannalta vähäongelmaiseksi. Kortteli- ja katurakentaminen Hyrylän keskustassa ja Rykmentinpuiston puolella jatkuu TTS-kaudella, ja vaatii joukkoliikenteenkin tilapäisjärjestelyjä. Paikallisen joukkoliikenteen kannalta keskeinen sijainti edellyttää hyvää poikkeusjärjestelyjen suunnittelua ja toteutusta kunnan ja HSL:n yhteistyönä, jotta minimoidaan niiden haitalliset vaikutukset joukkoliikennematkustukseen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on sisällytetty varauma Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski -linjan (linja 665) ruuhka-ajan liikenteen tihentämiseen tammikuusta 2026 alkaen, mikäli linjan kysyntä edelleen kasvaa ja aamu- ja iltapäiväruuhkan hyvin kuormitetut vuorot yleistyvät. Vuorotarjonnan lisäys edellyttää yhden ruuhka-auton lisäämistä liikenteeseen talviliikennekauteen. Linjan nykyinen liikennöintisopimus päättyy elokuuhun 2027. Kustannusvaikutus on noin 200 000 € vuonna 2026 ja noin 100 000 € vuonna 2027. Mikäli tarve liikenteen tihentämiselle on edelleen selvä syyskaudella 2025, kunta puoltaa vuorotarjonnan lisäämistä. Linja on paikallisesti erittäin keskeinen koulu-, opiskelu- ja työmatkaliikenteen linja. Toteutustavassa tulee pyrkiä mahdollisimman hyvään kustannustehokkuuteen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on nyt sisällytetty Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi linjan (linja 643) vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa 20 min vuoroväliin. Samalla parannetaan vaihdollisten Hyrylä-Aviapolis ja Hyrylä/Vantaanportti -yhteyksien toimivuutta. Muutos on ajoitettu vuoden 2027 syyskauteen. Kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan n. 80 000 € vuonna 2027 ja yleisesti noin 175 000 € vuositasolla.

Hyrylän ja Hyvinkään/Hyvinkään sairaalan välisestä bussivuorojärjestelystä on tehty edelleen selvitystä vuoden 2025 aikana. Liikenteen toteuttamisen kustannusarvio on tarkentunut hieman edellisistä tarkasteluvaiheista ollen nyt 150 000 - 270 000 € /vuodessa riippuen valittavasta liikennöintireitistä ja reittiin kytköksissä olevasta linja-autokalustomallista. Alustavasti suunniteltu liikenne voitaisiin selvityksen perusteella aloittaa kauden 2027 syyskaudelle. Selkeimmin kunnan valtuustokauden vuositavoitteeseen vastaa kustannusvaikutushaarukan yläpään reittivaihtoehto, jossa reitti ajetaan Hyrylä-Kellokoski-Jokela-Hyvinkää sekä mahdollisesti laajennetaan reittiä eteläpäästään vielä Riihikallioon.

Kunnan toimialueille on esitetty merkittäviä säästötavoitteita tulevalle talousarviokaudelle. Kunnan kannan ottaminen selvää lisäystä kuntaosuuteen tuovien

linjan 643 vuorotarjonnan lisäämistä ja uuden Hyvinkään suunnan linjan käynnistämistä vuonna 2027 puoltava linjaus vaatii kunnassa asian käsittelyä talousarviovalmistelussa ja -päätöksenteossa. Vuodelle 2027 ajoitettujen liikenteen täydennyksiin ja käynnistykseen tulee nyt 2026-2028 -toiminta- ja taloussuunnitelmassa edelleen kuitenkin varautua.

Tuusulan kunta toteaa, että kuntaan liittyvän joukkoliikennematkustuksen kehitystä tulee seurata edelleen tiiviisti. Seutubussilinjojen nousumäärissä on tilastoinnin perusteella alkuvuodesta 2025 havaittavissa vähenemistä. Muutoksen osalta tulee hahmottaa, onko kyseessä vuotuinen vaihtelu, viite muutostrendistä tai jokin muu syy.

HSL pyytää kunnan lausunnossa ottamaan kantaa siihen tunnistako kunta alueita tai yhteysvälejä, joilla automaattiliikennettä voisi pilotoida hakien uudenlaisia rahoitusratkaisuja. Automaattiliikenteen ajatellaan tyypillisesti soveltuvan syöttöliikenteeseen sekä ratkomaan mm. joukkoliikennematkan viimeisen kilometrin kuljetustarpeita. Jatkosuunnittelukohteita seudulta valittaessa Tuusulasta on hyvä analysoida kunnan yritysalueiden soveltuvuus pilottien toteutukseen. Tällaisia, hyvän joukkoliikennetarjonnan tuntumassa olevia alueita ovat Sulan ja Hyrylän työpaikka-alueet, Rykmentinportin työpaikka-alue, Jokelan läntinen työpaikka-alue sekä kehittyvä Focus -alue kehä IV-käytävässä.

Taloussuunnitelma

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa matkalippujen hintojen korottamiseen vuonna 2026. Pohjaehdotus on +6,4%:n hinnankorotus, vaihtoehtoiset skenaariot on tarkasteltu hinnankorotuksilla +3,0% ja +4,7%. Tuusulan suunnan liikenteessä, erityisesti seutuliikenteessä on ollut havaittavissa taantumista vuoden 2025 alkupuoliskolla. Uutta DE-lippuvyöhykettä ei ole otettu vielä käyttöön. Kunnan subventio-osuus on TTS-kaudella 2026-2028 pohjaehdotuksen mukaisilla lipputuloilla vuosittain alhaisimpia jäsenkuntien joukossa ollen arvion mukaan ilman edellisten vuosien yli-/alijäämää vuonna 2026 35,9%, vuonna 2027 39% ja vuonna 2028 37,3%. Edellisen TTS 2025-2027 lausunnon tapaan Tuusulan kunnan prioriteettina suunnittelukaudella on se, että kunnan kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa. Kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisen ja matkustuksen muutoksesta syntyneisiin haasteisiin. Hintojen noustessa on haastavaa saada kulkijoita lisäämään joukkoliikenteen käyttöä. Tilanteessa, jossa DE-vyöhykkeen käyttöönoton ja siitä seuraavan vyöhykelippujen uudelleenhinnoittelun voi olettaa nostavan joukkoliikenteellä matkustamisen kustannusta myös Tuusulan kunnan sisällä, mutta hinnoitteluratkaisun vaikutuksesta ei ole vielä tietoa, kunta ei puolla pohjaehdotuksen mukaista matkalippujen hintojen korotusta. Tuusulan kunnan näkökulmasta matkalippujen hintojen korotus tulee harkiten tehdä alhaisimman +3,0 %:n tason mukaan.

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa myös tarjonnan leikkauksia 5 milj. eurolla. Miltä alueeltaan tai minkä tyyppisistä palveluista (lähibussit, yöliikenne, koululaislinjat) kunta on valmis karsimaan joukkoliikenteen palvelua, jotta kuntayhtymän alueen 57 %:n kokonaissubventioon päästään? Kunta katsoo, että Tuusulan tilanteessa joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on keskeisin keino kulkumuodon houkuttelevuuden parantamisessa ja joukkoliikenteellä kulkemisen lisäämisessä. Edelleen kunnan sisäinen liikennetarjonta rakentuu pitkälti koululaislinjoista sekä muun palveluverkon saavuttamista palvelevien linjojen vuoroista. Tämän vuorotarjonnan kysyntää sekä palveluverkon muutoksia tulee seurata ja pitää linjaston toiminta kysyntää palvelevana sekä tehokkaana. Mikäli

kokonaissubventioasteen madaltamiseen tähtäävät toimet eivät tuota kohtuutonta haittaa työssäkäyntimatkustamiselle, koulu- tai opiskelumatkojen tekemiselle, säästömahdollisuuksia tulee Tuusulan kunnan osalta etsiä seutuliikenteen vähämerkityksellisimmistä linja-autovuoroista.

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa siihen, miten kunta näkee tulevaisuudessa lippujen hintojen ja kuntaosuuksien kehitystavoitteiden tasapainon, kun infrakorvaukset aiheuttavat merkittäviä kustannuspainetta. Tuusulan kunnalle jyvittyvien infrakustannusten vuotuinen määrä pysyy toiminta- ja taloussuunnittelussa käytettävällä tarkkuudella samana (0,6 M€/vuosi) vuosina 2026-2028, Tuusulassa ei ole infrakorvauksen piirissä olevaa joukkoliikenneinfraa. Kunta katsoo, että infrakustannuskorvausten ei tulisi yleisesti olla nykyisen kaltaisessa roolissa vaikuttamassa mm. matkalippujen hintoihin. Tuusulan kunnalla ei ole estettä osallistua infrakorvausmallia käsittelevään yhteiseen keskusteluun ja infrakorvausjärjestelmän aiheuttamien ongelmien ratkaisujen etsintään. Kunnalla ei ole tällä hetkellä konkreettisia suunnitelmia infrakorvausmallin piiriin tarjolla olevista investoinneista.

HSL-alueella käytössä oleva infrasopimus ei vaikuta kaikilta osin ajanmukaiselta mm. infran käyttöoikeuskorvauksen laskennassa käytettävän laskentakoron osalta. Sopimuksen piiriin mahdollisesti otettavasta joukkoliikenneinfraa tulisi tehdä kriittistä analyysiä. Ennen infrasopimuksen tekoa tulee olla laadukas arvio siitä, millainen rasite sopimuksen piiriin ehdolla oleva infrainvestointi on järjestelmälle taloudellisesti sinä aikana, kun investoinnista maksetaan infrakorvausta. Kun hyötyjen ja kustannusten suhde on huono, investoinnin infrakorvausjärjestelmän kautta laskutettavat kulut eivät välillisesti tuota lippu- tai muuta tuloa siten, että HSL:n tulojen ja kustannusten suhde voisi ilman kuntaosuuksien kasvattamista parantua. Sopimusjärjestelmän piiriin otettavaa infran määrää tulisi todennäköisesti rajata infran arvon ja taloudellisten vaikutusten perusteella.

Lausuntopyynnössä HSL pyytää kuntaa myös ottamaan kantaa matkalipun tarkastustoimintaan panostamiseen. Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti lipuntarkastustoiminnan lisäämiseen. Toimintaan panostamisen ja siitä saatavan hyödyn suhdetta tulee seurata ja toiminta tarkastajien määrän sekä työskentelyn osalta tulee pitää tehokkaana ja tuloksellisena.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt yli- tai alijäämä tasataan TTS-kauden aikana eikä kuntaosuushyvityksiä makseta. Tuusulan kunnan kuntakohtaisen ylijäämän käyttö pitää TTS 2026-2028 -kaudella kohdentaa siten, että toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen kehittämisen suunnittelun kustannuksiin, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen tähtääviin toimiin.

Tuusulan kunta katsoo, että TTS-ehdotuksessa kunnalle esitetyt kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2026: 3,215 M€, 2027: 3,248 M€, 2028 3,224 M€) ovat hyväksyttävällä tasolla. Kuntaosuuslaskelma tulee tarkistaa lausunnossa esitetyn matkalippujen hinnankorotusprosentin, liikenteen operointikustannuksiin vaikuttavien tekijöiden sekä muiden kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden mukaisesti. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tapahtuvat muutokset arvioissa kunnalle jyvittyvän kuntaosuuden määristä tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2026–2028.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 368

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso, liikenneinsinööri, jukka-matti.laakso@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028, khall 25.8.2025
- 2 Pöytäkirjanote § 58, khall 25.8.2025
- 3 Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028, khall 25.8.2025

Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle. HSL:n hallitus pyytää laatimastaan suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa lausunnot. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa suunnitelmasta viimeistään 31. elokuuta.

HSL:n hallitus käsitteli toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2026-2028 kokouksessaan 17.6.2023 § 58. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2026-2028. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin asioihin.

- a) TTS-materiaaleissa on kuvattu kysyntäennusteet 3 %:n, 4,7 %:n ja 6,4 %:n hinnankorotusten vaikutuksille nousuihin ja lipputuloihin sekä kuntasubventioihin. HSL:n hallitus ehdottaa ensi vuoden budjettia toteutettavaksi 6,4 %:n korotuksella. Kannatatteko ehdotettua hinnankorotusta vai jotakin muuta vaihtoehtoa?
- b) 57 % kokonaissubventio edellyttää hinnankorotusten lisäksi myös tarjonnan leikkauksia 5 milj. eurolla. Miltä alueeltaan tai minkä tyyppisistä palveluista (lähibussit, yöliikenne, koululaislinjat) kunta on valmis karsimaan joukkoliikenteen palvelua, jotta 57 %:n kokonaissubventioon päästään?
- c) Infrakorvausmallista aiheutuu edellisten vuosien tapaan merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin. Miten kunnat näkevät tulevaisuudessa lippujen hintojen ja kuntaosuuksien kehitystavoitteiden tasapainon?

d) Millä aikataululla kunta on valmis jatkamaan yhteistä keskustelua ja löytämään ratkaisun infrakorvausjärjestelmän aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi? Jos ratkaisua ei saavuteta ajoissa, mitä suunniteltuja investointeja joukkoliikenneinfraansa kunta on valmis lykkäämään myöhemmäksi?

e) Omistajat ovat toivoneet panostusta tarkastustoiminnan lisäämiseen. Tarkastajien määrän lisääminen kuitenkin heikentää HSL:n sisäistä kustannustehokkuutta, jota mitataan suhteessa kokonaiskustannuksiin ja tähän ei olla nyt varauduttu TTS:ssä. Ovatko kunnat kuitenkin valmiita lisäämään tarkastajien määrää, siten että lisäämme n. 20 tarkastajaa ja täytämme avoimet virat?

f) Tunnistavatko kunnat alueita tai yhteysvälejä, joilla automaattiliikennettä voisi pilotoida hakien uudenlaisia rahoitusratkaisuja (esim. kumppanuuksien kautta)?

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2022–2025 ja strategian päivitystyön valmistelutyön välitulokset
- PKS-omistajaohjauksen tavoitteet
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2027
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2025–2026 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat sekä
- vuoden 2024 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2025.

HSL:n hallituksen kokouksen 17.6.2025 pöytäkirjassa (§ 58) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Toimintasuunnitelmaehdotus

HSL:n strategian 2022–2025 – Asiakkuuksista kestäväään kasvuun –strategiakausi päättyy vuoteen 2025. Uuden strategiakauden päivitystyö on käynnissä ja hyväksytään hallituksessa ja yhtymäkokouksessa vuoden 2025 aikana. Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua on ohjannut pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien tuleville vuosille asettamat tavoitetasot erityisesti HSL:n toiminnan tuottavuudelle, operoinnin tehokkuudelle sekä kuntasubventiolle.

Vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitellaan talouden tasapainoa. Jatkuvasti kasvavat infrakustannukset nostavat HSL:n menoja nopeammin kuin lipputulojen kehitys nostaa tulopuolta, joten talouden tasapainoa on haettava myös operointikustannuksia karsimalla.

TTS-kautta valmistellaan nivoen toimenpiteet alustavasti neljään eri tavoitekokonaisuuteen, joita ovat asiakas, kasvu, tuottavuus ja vastuullisuus.

TTS-kaudella 2026–2028 joukkoliikennepalveluun vaikuttavat merkittävästi eri puolilla seutua tehtävät rakennustyöt. Laajamittaiset hankkeet sisältävät sekä uuden raideliikenneinfrastruktuurin rakentamista ja olemassa olevien, kuten asemien ja ratasiltojen, korjaamista tai uusimista. Rakennustöiden seurauksena matka-ajat voivat pidentyä ja asiakaskokemus heikentyä, koska raideliikennettä joudutaan väliaikaisesti korvamaan hitaammalla ja pienemmällä kapasiteetilla toimivalla bussiliikenteellä.

Vuonna 2026 joukkoliikenteeseen merkittävimminkin vaikuttavat hankkeet ovat mm. Mäkelänselän peruskorjaus, joka alkaa vuoden 2025 jälkimmäisellä puoliskolla, sekä Vantaan ratikan ja Länsi-Helsingin raitioteiden rakentaminen. Junaliikenteeseen

vaikuttavat Espoon kaupunkiradan rakentaminen, Kehäradan asemien peruskorjaukset ja Nurmijärventien alikulkusillan peruskorjaus Helsingissä. Laajat katutyömaat aiheuttavat viiveitä bussiliikenteen matka-aikoihin ja poikkeusreittejä raitiovaunulinjoille. Rataverkolla tehtävät työmaat edellyttävät liikennekatkoja, joiden aikana junaliikenne joudutaan korvaamaan busseilla osalla rantarataa sekä kehärataa.

Vuonna 2027 Itä-Helsingin joukkoliikenne tulee olemaan erityisen haasteellinen Junatien metrosillan uusimisen vuoksi. Tämä katkaisee metrolinjojen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä kuukausiksi. Samalla toteutetaan muita hankkeita, kuten Sörnäisten aseman parannustyöt ja useiden muiden siltojen peruskorjaukset. Liikennekatkon laajuus ja kesto tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä. Metro liikennöi työalueen molemmin puolin, mutta metron osuuden korvaaminen busseilla metron kuormitetuimmalla osuudella vaikuttaa joukkoliikenteeseen laajemmin. Kruunusillan avautuva liikenne tarjoaa vaihtoehtoisen yhteyden Laajasalosta ja Kruunuvuorenrannasta keskustaan. Espoon kaupunkiradan rakentaminen jatkuu.

Vuodesta 2028 alkaen joukkoliikenteeseen vaikuttavat merkittävästi Kulosaaren ajoneuvosillan uusiminen, joka hidastaa bussiliikennettä Itä-Helsinkiin. Myös Kaivokadun ja Kaisaniemenkadun peruskorjaustyöt keskeyttävät raitiovaunuliikenteen Hakaniemen ja Rautatieaseman välillä. Vuoden 2028 osalta hankkeiden vaikutukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

HSL pyrkii kasvattamaan toimintaansa asiakasymmärryksen kautta tunnistettujen ja valittujen kuluttajakohderyhmien avulla. Tavoitteena on lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta mm. autoilijoiden ja joukkoliikennettä muihin kulkumuotoihin yhdistäviä ryhmien keskuudessa. Yrityksmyyntiä pyritään voimallisesti kasvattamaan mm. asiakkaiden segmentoinnin sekä myynnin ja markkinoinnin kohdentamisen avulla. Myös digitaalisten palveluiden kokonaisuutta johdetaan asiakaslähtöisesti, keskittyen kasvuun ja asiakaspitoon. Tavoitteena on, että suurin osa asiakkaista käyttää digitaalisia kanavia. Pyrkimyksenä on edelleen mm. digitalisoida asiointia ja parantaa itsepalvelua. Matkalippujen hinnoittelua ja lipputuotteita kehitetään ja matkalippua matkustamista pyritään vähentämään.

Koska TTS on laadittu tavoitteella synnyttää säästöjä, suunnitelmaehdotuksen palvelutasomuutoksissa on HSL:n toimesta rajatusti esitetty palvelua lisääviä muutoksia. Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2026-2028 listauksessa useat muutokset ovat rakennustöistä aiheutuvia, vaikutuksiltaan laajoja, mutta yksityiskohdiltaan vielä täsmentymättömiä. Tuusulaan liittyvinä suunnitelmaehdotuksesta on poimittu seuraavat muutokset.

Kehäradan Malminkartanon, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan asemien peruskorjaukset: Korjaustyöt vaativat arvion mukaan noin neljän kuukauden pituisen junaliikenteen totaalikatkon Huopalahden ja Myyrmäen väliselle rataosuudelle, joka katkaisee kehäradan I- ja P-junien liikenteen. Tuona aikana I-junat kulkevat Helsingistä Tikkurilan ja Lentoaseman kautta Myyrmäkeen asti, jossa ne kääntyvät P-juniksi. Alustavasti korjaustöiden aiheuttaman poikkeusliikenteen ajankohta on 3.5.-30.8.2026. Malminkartanon korjaustyöt vaativat yksiraiteisuutta totaalikatkon ympärille, jolloin asema on myös suljettuna ja kehäradan junilla harvennettu 20 minuutin vuoroväli. Alustavasti Malminkartanon korjaustöiden aiheuttaman poikkeusliikenteen ajankohta on 29.3.-4.10.2026.

Mäkelänkadun perusparannustyö alkaa loka-marraskuussa 2025 ja kestää noin kaksi vuotta. Sen ennakoidaan hidastavan merkittävästi katukäytävän bussiliikennettä

kauttaaltaan ja vaikuttaa mm. linjan 643 liikennöintiin. Mäkeläkadun kautta kulkevalle seutuliikenteelle (Vantaan ja Tuusulan suunnan seutulinjat) katurakentaminen aiheuttaa noin 300 000 € lisäkulut vuonna 2026.

Suunnitelmaehdotuksessa varaudutaan Vantaan ratikan rakentamisen aiheuttamiin bussiliikenteen poikkeusjärjestelyihin ja hidastumiseen. Tuusulan suunnan linjaan 641 työmaat vaikuttavat Tikkurilan aseman tuntumassa. Vaikutusten ennakoidaan olevan merkittävät vuosina 2026-2028 mutta vaikutuksia eritellysti Tuusulan suunnan linjaan ei ole suunnitelmaehdotuksessa vielä arvioitu.

Junatien metrosillan uusiminen katkaisee metrolinjojen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä vuoden 2027 aikana. Korjaus vaatii arvion mukaan noin 7 kuukauden metrolinjojen katkoon. HSL varautuu korvaavaan liikenteeseen, mutta sen suunnitteluun vaikuttavat yksityiskohdat selviävät tarkemmin hankesuunnitelman aikana. Metrolinjojen katko vaikuttaa koko liikennejärjestelmään. Korvaavan liikenteen toteuttamiseen liittyy runsaasti haasteita ja kustannusvaikutus arvioidaan nyt hyvin merkittäväksi. Kokonaisuus vaikuttaa myös Tuusulan suunnan linjan 643 liikennöintiin, mutta vaikutusta ja kustannuksia ei ole vielä esitetty.

Linja 665 Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski: Varaudutaan kysynnän kasvaessa linjan 665 ruuhka-ajan liikenteen tihentämiseen tammikuusta 2026 alkaen. Linjan matkustajamäärät ovat olleet kasvussa, minkä myötä linja on ollut aamu- ja iltapäiväruuhkassa hyvin kuormitettu. Vuorotarjonnan lisäys edellyttää yhden ruuhka-auton lisäämistä liikenteeseen talviliikennekauteen. Linjan nykyinen liikennöintisopimus päättyy elokuuhun 2027. Kustannusvaikutus noin 200 000 € vuonna 2026 ja noin 100 000 € vuonna 2027 (Tuusulan sisäinen liikenne)

Linja 643 Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi: suunnitelmaehdotuksessa esitetään varautumista tihentämään linjan 643 vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa siten, että vuoroväli olisi tasaisesti läpi aamu- ja iltapäiväruuhkien 20 minuuttia. Vuorovälin tihentäminen parantaisi Hyrylän ja Helsingin itäisen kantakaupungin sekä Hyrylän ja Keski-Vantaan välistä saavutettavuutta erityisesti työmatkaliikenteen näkökulmasta. Kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2027 ja vuositasolla noin 175 000 €.

Edellisen toiminta- ja taloussuunnitelman tapaan suunnitelmaehdotuksessa esitetään varautumista Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2027 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Liikennetarjonnan lisäyksillä pyritään parantamaan alueen liikkujien palvelua ja vaikuttamaan positiivisesti alueen asiakaskokemukseen. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 60 000 € vuonna 2027 ja noin 155 000 € vuositasolla.

Kuluneen vuoden aikana on selvitetty seuraavia Tuusulaan liittyviä liikennetarjonta-aiheita:

- Hyrylä - Hyvinkää -linja-autoyhteys. Hyvinkäällä sairaala (HUS) ja KEUSOTEN palveluita sekä mm. oppilaitoksia. Selvitystyössä on tutkittu mahdollisen linja-autolinjan reittivaihtoehtoja sekä reittien mahdollistamaa linja-autokalustokokoa. Toteuttaminen arkiliikenteenä noin klo 7-17, jolloin 3-4 vuoroparia päivässä, on arvioitu liikennöintikustannuksiltaan vuositasolla suuruusluokkaan 150 000 - 270 000 € riippuen reitistä ja kalustokoosta. Mikäli asiassa edetään, liikennöinti voitaisiin sisällyttää liikennöintisopimukseen esim. kk 8 /2027 alkaen.

- Tuusulan lähibussiliikenteen perustaminen. Lähibussikonsepti on HSL-alueella matalalattiaisia pikkubusseja, joiden reitit ja aikataulut suunnitellaan tyypillisesti ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten tarpeita silmällä pitäen. Selvityksessä on arvioitu arkiliikennettä yhdellä pikkubussilla pääasiassa Hyrylän ympäristössä ja tarvittaessa muualla Etelä- ja Keski-Tuusulassa. Liikennöinnin vuosikustannus on arvioitu suuruusluokkaan 130 000 - 150 000 €/vuosi. Toteutus edellyttäisi tarkempaa suunnittelua sekä erillistä hankintaprosessia, koska nykysopimukseen liikennettä ei voida lisätä.
- Hyrylä - Aviapolis/Vantaanportti -linja-autoyhteys. Nykyiset yhteydet vaihdollisia Leinelässä kehäradan liikenteeseen tai Tuusulanväylän käytävässä Ruskeasannassa tai Köyhämäessä Vantaan alueen linjoihin. Vaihtoja ei ole Tuusulanväylän käytävässä yhteensovitettu. Myös kävely Hyrylä-Helsinki -linjalta 643 Tuusulanväylältä Vantaanportin alueelle on yleistä. On tarkasteltu uutta linjaa Hyrylä-Aviapolis -Jumbo (Ve1, vuosikustannus arkiliikenteenään n. 580 000 €, viikonloppuliikenteenään n. 175 000 €/vuosi), reittimuutosta linjalle 642 -linjan eteläpää Leinelän sijasta Aviapolikseen (Ve2, kustannuslisäys n. 420 000 €/vuosi) ja linjan 643 vuorovälin tihentämistä vaihtoyhteyksien helpottamiseksi (Ve3, vuosikustannuslisäys n. 150 000-175 000 €/vuosi). Kustannuksiltaan arvokkaammat Ve 1 ja Ve 2 jäivät HSL-suunnittelussa kautta 2026-2028 koskien sivuun ja HSL:n talousarvioehdotukseen on nyt sisällytetty Ve3:n toteuttamista mukaileva tarjonnan parantamisesitys. Se ei tuo toivottua suoraa yhteyttä Hyrylästä Vantaanportin suuntaan ja palvelun parannus koskee pitkälti vain työmatkaliikennettä, mutta ratkaisu palvelee Vantaanportti/Aviapolis alueelle kulkemisen lisäksi myös Hyrylä-Helsinki -yhteyttä.
- Linjan 642 palvelun kehitystoimet. Linjan tehokkuus on nykyisin alhainen ruuhka-aikojen ulkopuolella. Nykyinen autokierto ei mahdollista helppoa vuorotarjonnan muutosta. Hyrylä - Aviapolis/Vantaanportti -selvityksessä tutkittiin linjan eteläpään muutosta Leinelästä Aviapolikseen. Se todettiin kustannuksiltaan hintavaksi.

Taloussuunnitelmaehdotus

Tuottavuustavoitteet TTS-kaudelle 2026–2028

Omistajaohjaus on asettanut HSL:lle seuraavat tuottavuustavoitteet vuodelle 2026:

1. Kustannukset / matkustajakilometri, tavoitetasot 2026: enintään 0,38 €/km (infrakustannusten kanssa) ja enintään 0,29 €/km (ilman infrakustannuksia)
2. Kustannukset / nousu, tavoitetasot 2026: enintään 2,46 €/nousu (infrakustannusten kanssa) ja enintään 1,85 €/nousu (ilman infrakustannuksia)
3. HSL:n muut kuin operointi- ja infrakustannukset, tavoitetaso 2026: enintään 11,2 % kaikista kustannuksista
4. Linjakohtaisen käyttöasteen kautta kannattavuuslaskennan kehittäminen ja käyttöönotto vuonna 2026

Jäsenkuntien vuotuisen subventio-osuuden tavoitetaso on tulevan strategiakauden eli vuoden 2029 loppuun mennessä enintään 55 % seudullisista kokonaiskustannuksista ja kuntayhtymän strategia laaditaan tämän mukaisesti. HSL ei rakenna erillistä tuottavuusohjelmaa, vaan tuottavuutta parantavat toimenpiteet sisältyvät toiminnan ja talouden suunnitteluun.

Taloussuunnitelma perustuu skenaarioon, jossa lipputulotavoite on 419,7 milj. euroa ja kuntasubventiossa päästään keskimäärin 57,1 prosenttiin talousarviovuonna 2026. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että jäsenkuntien subventio on 55,3 prosentin keskimääräisellä tasolla TTS-kauden päätyttyä vuonna 2028

Talousarvion sitovuus

Talousarvioehdotuksessa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Alustavat sitovat erät vuodelle 2026 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 993,142 M€, investointimenot n. 25,400 M€ ja kuntaosuudet n. 553,494 M€.

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2026 ovat arviolta yhteensä 997,9 milj. euroa. Kasvu vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna on 73,2 milj. euroa (7,9 %). Toimintatulojen arvioidaan olevat 1066,5 milj. euroa vuonna 2027 ja 1074,5 milj. euroa vuonna 2028.

Lipputulot

HSL:n liikenteessä tehtiin vuonna 2024 yhteensä 361 miljoonaa nousua. Tuoreimman ennusteen mukaan vuoden 2025 määrän arvioidaan olevan 380 miljoonaa nousua. Seuraavien vuosien nousujen arvioidaan olevan 390 miljoonaa (2026), 394 miljoonaa (2027) ja 400 miljoonaa (2028) nousua vuodessa. Vuoden 2027 nousijamäärää alentaa erityisesti vuodelle ennakoitujen merkittävät työmaiden vaikutukset.

Vuoden 2024 lipputulo oli noin 372 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2025 ennustetaan lipputuloiksi noin 390 miljoonaa euroa Q1:n perusteella. Merkittävien infrakustannusten vuoksi lipputuloja on kuitenkin kyettävä kasvattamaan merkittävästi TTS-kaudella, mikäli muita rahoitusratkaisuja ei löydetä. Lipun hintojen korotukset ovat tarpeen vuosittain, ellei vaihtoehtoisia rahoitusmenetelmiä löydy. Vuoden 2026 matkustajamääräarviossa on mukana oletus matkalippujen +6,4% hinnankorotuksesta.

Seudullisen 55 % tason mukaiset TTS-kauden lipputulojen vuositavoitteet ovat:

- 2026: 419,7 miljoonaa euroa
- 2027: 435,9 miljoonaa euroa, ennakoitujen työmaat saattavat laskea ennustetta
- 2028: 465,7 miljoonaa euroa
- 2029: 499,3 miljoonaa euroa

Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaiset lipputulot perustuvat oletukseen uudesta E-vyöhykkeestä, mikä tarkoittaa uusia lipputulovyöhykkeitä CDE, BCDE ja ABCDE. Lisäksi vanha D-vyöhyke korvaantuu DE-vyöhykkeellä.

Uudistetussa vyöhykemallissa Tuusulan sisäisiä matkoja tehtäisiin vyöhykelipuilla CD, DE ja CDE. Näiden vyöhykelippujen arvioidaan nyt muodostavan noin 2,3 % koko HSL-alueen lipputulokertymästä vuonna 2026. CD-vyöhykelippua käytetään myös useiden muiden kuntien välisissä matkoissa Vantaa-Kerava, Vantaa-Sipoo, Espoo-Kirkkonummi ja Espoo-Siuntio -käytävissä.

Kuntaosuudet

HSL:n strategiakauden tavoitteena on saavuttaa 55% seudullinen subventiotavoite vuoden 2029 loppuun mennessä. Tähän pääseminen edellyttää kuitenkin leikkauksia palvelutasoon sekä huomattavia hinnankorotuksia lippujen hintoihin kaikkina TTS-vuosina. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että subventio on alle 55,3 prosentin keskimääräisellä tasolla TTS-kauden päätyttyä vuonna 2028.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetty keskipitkän aikavälin tarkastelu osoittaa, että kustannusten kasvu ei ole helpottamassa. Nykyisestä infrakorvausmallista aiheutuu merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin ja kuntaosuuksiin.

Talousarvioennusteen mukaan kunnilta laskutettavat kuntaosuudet ovat vuonna 2026 yhteensä noin 553,5 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 57,1 % kuntaosuuksiin kohdistetuista talousarviovuoden 2026 kustannuksista.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on vuodelle 2026 arvioitu vähennysten jälkeen 3,215 milj. euroa, vuodelle 2027 3,248 milj. euroa ja vuodelle 2028 3,224 milj. euroa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028 on laadittu siten, että jäsenkuntien ennusteen mukaiset ylijäämäkertymät vähentävät laskutettavia kuntaosuuksia TTS-kauden aikana ja alijäämät puolestaan lisäävät laskutettavia kuntaosuuksia.

Muut tulot

Valtion suurten kaupunkien perusrahoituksen osuudeksi on arvioitu yhteensä 4,8 milj. euroa vuosina 2026-2028. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Vuokratuloja laite- ja tilavuokrasta on arvioitu saatavan 3,1-3,3 milj. euroa vuosittain vuosina 2026-2028. Muiksi tuloiksi on arvioitu 1,5-1,6 milj. euroa vuosittain vuosina 2026-2028. Ne koostuvat erilaisista palvelumaksuista ja veloitettavista korvauksista.

Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu kertyvät 7,6 milj. euroa vuonna 2026, 7,8 milj. euroa vuonna 2027 ja 80 milj. euroa vuonna 2028. Tarkastusmaksuista kirjataan luottotappiota/-varauksia yhteensä 3,0 milj. euroa vuodelle 2026 2,1 milj. euroa vuonna 2027 ja 2,2 milj. euroa vuonna 2028.

Toimintamenot

Vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmassa tavoitellaan talouden tasapainoa. Jatkuvasti kasvavat infrakustannukset nostavat HSL:n menoja nopeammin kuin lipputulosten kehitys nostaa tulopuolta, joten talouden tasapainoa on haettava sekä operointikustannuksia että muita kustannuksia karsimalla.

Omistajaohjauksen tavoitteiden saavuttamiseksi suunnitelma sisältää säästötoimia, joiden laskennallinen vaikutus on noin 9,3 miljoonaa euroa. Säästötoimista noin 5,0 miljoonaa euroa kohdistuu operointikustannuksiin ja 4,3 miljoonaa muihin kustannuksiin.

Toimintamenot ovat yhteensä 993,1 milj. euroa vuonna 2026, vuonna 2027 yhteensä 1048,4 milj. euroa ja 1055,2 milj. euroa vuonna 2028. Vuonna 2026 toimintamenoista 65 % on liikennöinnistä maksettavia operointikustannuksia, 25 % infrakorvauksia ja 10 % muita kuluja.

HSL:n henkilöstömenot ovat 35,0 milj. euroa vuonna 2026, joka on 3,5 % toimintamenoista. Henkilöstömenoihin on varattu vuonna 2027 yhteensä 36,0 milj. euroa ja vuonna 2028 37,0 milj. euroa. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on TTS-vuosille varattu 0,8 milj. euroa vuosittain.

Vuokramenot vuosina 2026-2028 on arvioitu tasolle 6,1-6,9 milj. euroa vuodessa.

Muut menot vuonna 2026 ovat 3,5 milj. euroa. Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan noin 3,0 milj. euroa vuonna 2026. Vuosina 2027-2028 muiden menojen on arvioitu olevan 2,7-2,8 milj. euroa vuodessa.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 947,7 milj. euroa vuonna 2026, 95,4 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2027 yhteensä 1002,2 milj. euroa ja 1007,6 milj. euroa vuonna 2028.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2026 yhteensä 646,9 milj. euroa, joka on 65,1 % toimintamenoista. Operointikustannukset ovat 683,8 milj. euroa vuonna 2027 ja 685,4 milj. euroa vuonna 2028.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 366,8 milj. euroa vuonna 2026. Vertailukauteen 2025 (OVK1-2025: 359,2 milj. euroa) nähden kasvua on tullut työmaista aiheutuvien poikkeusjärjestelyjen (+7 milj. euroa), kustannustason kasvun (+6 milj. euroa) sekä muiden erien (yhteensä + 1 milj. euroa) kasvun myötä. Bussiliikenteen aikataulunmukaisesta liikenteestä sekä liikenteen varaumista tullaan karsimaan yhteensä -4,4 milj. euron verran. Uusien liikennöintisopimusten myötä kustannussäästöjä odotetaan syntyvän noin -2 milj. euron edestä. Kustannustason kasvun arvioidaan jatkuvan maltillisena kasvuvauhdin ollessa alle 2 % vuonna 2026 bussiliikenteen indeksin osalta. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 2,2 milj. euron varauksen ympäristöbonukseen vuonna 2026. Kuntaosuuksissa bussiliikenteen operointikustannuksiin sisältyy Ojangan bussivarikon vuokrat 1,8 milj. euroa sekä liikennöitsijöitä laskutettavat sosiaalilavavuokrat 1,2 milj. euroa. Bussiliikenteen operointikustannusten talousarvioennuste vuodelle 2026 sisältää varauksia työmaiden ja poikkeusjärjestelyiden järjestämiseen yhteensä 16,3 milj. euroa. Poikkeusliikenteen varaumasta merkittävimpana on kehäradan katkoon budjetoitu osuus (7,7 milj. euroa). Vuonna 2027 työmaiden ja poikkeusliikenteen on arvioitu olevan 32,5 milj. euroa, josta valtaosa on allokoitu junatien katkon poikkeusjärjestelyihin (21,4 milj. euroa). Vuonna 2028 lisäliikenteen varaumien arvioidaan asettuvan 11,5 milj. euron tasolle työmaiden maltillistuttua. Vuonna 2027 bussiliikenteen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 389,8 milj. euroa ja 387,5 milj. euroa vuonna 2028.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 102,1 milj. euroa. Vuonna 2027 junaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan yhteensä 108,0 milj. euroa sekä 112,1 milj. euroa vuonna 2028. Vuonna 2026 junakalustoyhtiön vuokrat ovat 29,1 M€. Vuosille 2027 ja 2028 junakalustoyhtiölle maksettavien vuokrien odotetaan nousevan vuonna 2027 32,1 M€:on ja vuonna 2028 33,0 M€:on

Metrolinjan liikenteen kustannusten arvioidaan olevan 62,3 milj. euroa vuonna 2026. Vuonna 2027 kustannuksiksi arvioidaan 61,1 milj. euroa ja vuonna 2028 61,6 milj. euroa.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 85,6 milj. euroa. arvioidaan 91,5 milj. euroa vuonna 2027 ja 89,1 milj. euroa vuonna 2028.

Pikaraitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 24,5 milj. euroa. Vuonna 2027 kustannusten arvioidaan olevan 27,6 milj. euroa ja vuonna 2028 29,3 milj. euroa.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2026 olevan 5,6 milj. euroa, vuonna 2027 5,7 milj. euroa ja vuonna 2028 5,7 milj. euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 51,8 milj. euroa vuonna 2026. Muiden palvelujen ostoon käytetään 55,2 milj. euroa vuonna 2027 ja 53,6 milj. euroa vuonna 2028.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus on suunnitelmassa esitetyn tuloslaskelmaluonnoksen perusteella vuonna 2026 (TAE 2026) noin 249 milj. euroa, vuonna 2026 (TS 2026) noin 263 milj. euroa ja vuonna 2027 (TS 2027) noin 268 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan kustannukset takaisinmaksuerinä rahoituslaskelmassa ja korkoina tuloslaskelmassa. Lainaa on jäljellä vuoden 2025 lopussa 23,7 milj. euroa, jota lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain. Viimeinen lainaerä lyhennetään suunnitelman mukaan 06/2030.

TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon.

Rahoituksen tuottojen arvioidaan olevan 1,5 -3,0 milj. euroa vuosittain 2026-2028.

Talousarvion 2026 vuosikate rahoituserien jälkeen on 7,7 milj. euroa ylijäämäinen eikä se riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat arvion mukaan 19,1 milj. euroa vuonna 2026.

Tilikauden 2026 tuloksen arvioidaan olevan -11,4 milj. euroa alijäämäinen ja se voidaan kattaa edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenojen arvioidaan nyt olevan 25,4 milj. euroa vuonna 2026, 25,0 milj. euroa vuonna 2027 ja 25,0 milj. euroa vuonna 2028. Investoinneissa TTS-kaudella painottuvat lipunmyynti- ja hinnoittelujärjestelmän kehittäminen, matkustajainformaatiojärjestelmän uudistaminen ja asiakkuuksienhallinnan kehitys.

Poistoihin on varattu 19,1 milj. euroa vuodelle 2026, 20,3 milj. euroa vuodelle 2027 ja 21,0 milj. euroa vuodelle 2028.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N TOIMINTA JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSESTA 2026-2028

Toimintasuunnitelma

Tuusulan kunnan valtuustokauden tavoitteena on kehittää monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla.

Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvun edellytyksiä Tuusulan kunta haluaa luoda, yhteistyössä HSL:n kanssa, lisäämällä ja varautumalla lisäämään erityisesti työmatkaliikkumiseen soveltuvaa joukkoliikennepalvelua sekä mahdollisuuksien mukaan siirtämällä koulumatkaliikkumista taksikuljetuksista avoimeen joukkoliikenteeseen. Kunta haluaa myös kehittää sote -palveluiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä.

Kunnan vuositavoitteena joukkoliikenteen osalta on se, että HSL-linjasto palvelee tuusulalaisia entistä paremmin. Vuositavoitteen kriteereiksi on kunnassa asetettu se, että linjan 643 viikonlopputarjonta säilyy osana liikennepalvelun tarjontaa, Sulan ja Rykmentinportin yritysalueiden linjastot on käyttöönotettu ja laajemmin se, että linjaston suunnittelussa otetaan huomioon kunnan kouluverkko saavutettavuus sekä Keusoten palveluverkon, erityisesti Hyvinkään sairaalan saavutettavuus Hyrylän, Kellokosken ja Jokelan suunnista.

Koska Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys jatkuu, on hyvä, että toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksessa on varauduttu Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2027 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Tarvittavien kehitystoimien tunnistamiseksi tulee saada hyvä tilannetieto aluetta nykyisin palvelevan linjaston käytöstä sekä alueen asukkaiden liikkumistarpeista tutkimuksin, kyselyin ja muiden tietolähteiden avulla.

Hyrylän uusi linja-autotermiinaali on todettu liikennöinnin kannalta vähäongelmaiseksi. Kortteli- ja katurakentaminen Hyrylän keskustassa ja Rykmentinpuiston puolella jatkuu TTS-kaudella, ja vaatii joukkoliikenteenkin tilapäisjärjestelyjä. Paikallisen joukkoliikenteen kannalta keskeinen sijainti edellyttää hyvää poikkeusjärjestelyjen suunnittelua ja toteutusta kunnan ja HSL:n yhteistyönä, jotta minimoidaan niiden haitalliset vaikutukset joukkoliikennematkustukseen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on sisällytetty varauma Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski -linjan (linja 665) ruuhka-ajan liikenteen tihentämiseen tammikuusta 2026 alkaen, mikäli linjan kysyntä edelleen kasvaa ja aamu- ja iltapäiväruuhkan hyvin kuormitetut vuorot yleistyvät. Vuorotarjonnan lisäys edellyttää yhden ruuhka-auton lisäämistä liikenteeseen talviliikennekauteen. Linjan nykyinen liikennöintisopimus päättyy elokuuhun 2027. Kustannusvaikutus on noin 200 000 € vuonna 2026 ja noin 100 000 € vuonna 2027. Mikäli tarve liikenteen tihentämiselle on edelleen selvä syyskaudella 2025, kunta puoltaa vuorotarjonnan lisäämistä. Linja on paikallisesti erittäin keskeinen koulu-, opiskelu- ja työmatkaliikenteen linja. Toteutustavassa tulee pyrkiä mahdollisimman hyvään kustannustehokkuuteen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on nyt sisällytetty Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi linjan (linja 643) vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa 20 min vuoroväliin. Samalla parannetaan vaihdollisten Hyrylä-Aviapolis ja Hyrylä/Vantaanportti -yhteyksien toimivuutta. Muutos on ajoitettu vuoden 2027 syyskauteen. Kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan n. 80 000 € vuonna 2027 ja yleisesti noin 175 000 € vuositasolla.

Hyrylän ja Hyvinkään/Hyvinkään sairaalan välisestä bussivuorojärjestelystä on tehty edelleen selvitystä vuoden 2025 aikana. Liikenteen toteuttamisen kustannusarvio on tarkentunut hieman edellisistä tarkasteluvaiheista ollen nyt 150 000 - 270 000 € /vuodessa riippuen valittavasta liikennöintireitistä ja reittiin kytköksissä olevasta linja-autokalustomallista. Alustavasti suunniteltu liikenne voitaisiin selvityksen perusteella

aloittaa kauden 2027 syyskaudelle. Selkeimmin kunnan valtuustokauden vuositavoitteeseen vastaa kustannusvaikutushaarukan yläpään reittivaihtoehto, jossa reitti ajetaan Hyrylä-Kellokoski-Jokela-Hyvinkää sekä mahdollisesti laajennetaan reittiä eteläpäästään vielä Riihikallioon.

Kunnan toimialueille on esitetty merkittäviä säästötavoitteita tulevalle talousarvikaudelle. Kunnan kannan ottaminen selvää lisäystä kuntaosuuteen tuovien linjan 643 vuorotarjonnan lisäämistä ja uuden Hyvinkään suunnan linjan käynnistämistä vuonna 2027 puoltava linjaus vaatii kunnassa asian käsittelyä talousarviovalmistelussa ja -päätöksenteossa. Vuodelle 2027 ajoitettujen liikenteen täydennyksiin ja käynnistykseen tulee nyt 2026-2028 -toiminta- ja taloussuunnitelmassa edelleen kuitenkin varautua.

Tuusulan kunta toteaa, että kuntaan liittyvän joukkoliikennematkustuksen kehitystä tulee seurata edelleen tiiviisti. Seutubussilinjojen nousumäärissä on tilastoinnin perusteella alkuvuodesta 2025 havaittavissa vähenemistä. Muutoksen osalta tulee hahmottaa, onko kyseessä vuotuinen vaihtelu, viite muutostrendistä tai jokin muu syy.

HSL pyytää kunnan lausunnossa ottamaan kantaa siihen tunnistako kunta alueita tai yhteysvälejä, joilla automaattiliikennettä voisi pilotoida hakien uudenlaisia rahoitusratkaisuja. Automaattiliikenteen ajatellaan tyypillisesti soveltuvan syöttöliikenteeseen sekä ratkomaan mm. joukkoliikennematkan viimeisen kilometrin kuljetustarpeita. Jatkosuunnittelukohteita seudulta valittaessa Tuusulasta on hyvä analysoida kunnan yritysalueiden soveltuvuus pilottien toteutukseen. Tällaisia, hyvän joukkoliikennetarjonnan tuntumassa olevia alueita ovat Sulan ja Hyrylän työpaikka-alueet, Rykmentinportin työpaikka-alue, Jokelan läntinen työpaikka-alue sekä kehittyvä Focus -alue kehä IV-käytävässä.

Taloussuunnitelma

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa matkalippujen hintojen korottamiseen vuonna 2026. Pohjaehdotus on +6,4%:n hinnankorotus, vaihtoehtoiset skenaariot on tarkasteltu hinnankorotuksilla +3,0% ja +4,7%. Tuusulan suunnan liikenteessä, erityisesti seutuliikenteessä on ollut havaittavissa taantumista vuoden 2025 alkupuoliskolla. Uutta DE-lippuvyöhykettä ei ole otettu vielä käyttöön. Kunnan subventio-osuus on TTS-kaudella 2026-2028 pohjaehdotuksen mukaisilla lipputuloilla vuosittain alhaisimpia jäsenkuntien joukossa ollen arvion mukaan ilman edellisten vuosien yli-/alijäämää vuonna 2026 35,9%, vuonna 2027 39% ja vuonna 2028 37,3%. Edellisen TTS 2025-2027 lausunnon tapaan Tuusulan kunnan prioriteettina suunnittelukaudella on se, että kunnan kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa. Kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisen ja matkustuksen muutoksesta syntyneisiin haasteisiin. Hintojen noustessa on haastavaa saada kulkijoita lisäämään joukkoliikenteen käyttöä. Tilanteessa, jossa DE-vyöhykkeen käyttöönoton ja siitä seuraavan vyöhykelippujen uudelleenhinnoittelun voi olettaa nostavan joukkoliikenteellä matkustamisen kustannusta myös Tuusulan kunnan sisällä, mutta hinnoitteluratkaisun vaikutuksesta ei ole vielä tietoa, kunta ei puolla pohjaehdotuksen mukaista matkalippujen hintojen korotusta. Tuusulan kunnan näkökulmasta matkalippujen hintojen korotus tulee harkiten tehdä alhaisimman +3,0 %:n tason mukaan.

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa myös tarjonnan leikkauksia 5 milj. eurolla. Miltä alueeltaan tai minkä tyyppisistä palveluista (lähibussit, yöliikenne, koululaislinjat) kunta on valmis karsimaan joukkoliikenteen palvelua, jotta

kuntayhtymän alueen 57 %:n kokonaissubventioon päästään? Kunta katsoo, että Tuusulan tilanteessa joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on keskeisin keino kulkumuodon houkuttelevuuden parantamisessa ja joukkoliikenteellä kulkemisen lisäämisessä. Edelleen kunnan sisäinen liikennetarjonta rakentuu pitkälti koululaislinjoista sekä muun palveluverkon saavuttamista palvelevien linjojen vuoroista. Tämän vuorotarjonnan kysyntää sekä palveluverkon muutoksia tulee seurata ja pitää linjaston toiminta kysyntää palvelevana sekä tehokkaana. Mikäli kokonaissubventioasteen madaltamiseen tähtäävät toimet eivät tuota kohtuutonta haittaa työssäkäyntimatkustamiselle, koulu- tai opiskelumatkojen tekemiselle, säästömahdollisuuksia tulee Tuusulan kunnan osalta etsiä seutuliikenteen vähämerkityksellisimmistä linja-autovuoroista.

HSL pyytää kuntaa lausunnossa ottamaan kantaa siihen, miten kunta näkee tulevaisuudessa lippujen hintojen ja kuntaosuuksien kehitystavoitteiden tasapainon, kun infrakorvaukset aiheuttavat merkittäviä kustannuspainetta. Tuusulan kunnalle jyvittyvien infrakustannusten vuotuinen määrä pysyy toiminta- ja taloussuunnittelussa käytettävällä tarkkuudella samana (0,6 M€/vuosi) vuosina 2026-2028, Tuusulassa ei ole infrakorvauksen piirissä olevaa joukkoliikenneinfraa. Kunta katsoo, että infrakustannuskorvausten ei tulisi yleisesti olla nykyisen kaltaisessa roolissa vaikuttamassa mm. matkalippujen hintoihin. Tuusulan kunnalla ei ole estettä osallistua infrakorvausmallia käsittelevään yhteiseen keskusteluun ja infrakorvausjärjestelmän aiheuttamien ongelmien ratkaisujen etsintään. Kunnalla ei ole tällä hetkellä konkreettisia suunnitelmia infrakorvausmallin piiriin tarjolla olevista investoinneista.

HSL-alueella käytössä oleva infrasopimus ei vaikuta kaikilta osin ajanmukaiselta mm. infran käyttöoikeuskorvauksen laskennassa käytettävän laskentakoron osalta. Sopimuksen piiriin mahdollisesti otettavasta joukkoliikenneinfraa tulisi tehdä kriittistä analyysiä. Ennen infrasopimuksen tekoa tulee olla laadukas arvio siitä, millainen rasite sopimuksen piiriin ehdolla oleva infrainvestointi on järjestelmälle taloudellisesti sinä aikana, kun investoinnista maksetaan infrakorvausta. Kun hyötyjen ja kustannusten suhde on huono, investoinnin infrakorvausjärjestelmän kautta laskutettavat kulut eivät välillisesti tuota lippu- tai muuta tuloa siten, että HSL:n tulojen ja kustannusten suhde voisi ilman kuntaosuuksien kasvattamista parantua. Sopimusjärjestelmän piiriin otettavaa infran määrää tulisi todennäköisesti rajata infran arvon ja taloudellisten vaikutusten perusteella.

Lausuntopyynnössä HSL pyytää kuntaa myös ottamaan kantaa matkalipun tarkastustoimintaan panostamiseen. Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti lipuntarkastustoiminnan lisäämiseen. Toimintaan panostamisen ja siitä saatavan hyödyn suhdetta tulee seurata ja toiminta tarkastajien määrän sekä työskentelyn osalta tulee pitää tehokkaana ja tuloksellisena.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt yli- tai alijäämä tasataan TTS-kauden aikana eikä kuntaosuushyvityksiä makseta. Tuusulan kunnan kuntakohtaisen ylijäämän käyttö pitää TTS 2026-2028 -kaudella kohdentaa siten, että toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen kehittämisen suunnittelun kustannuksiin, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen tähtääviin toimiin.

Tuusulan kunta katsoo, että TTS-ehdotuksessa kunnalle esitetyt kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2026: 3,215 M€, 2027: 3,248 M€, 2028 3,224 M€) ovat hyväksyttävällä tasolla. Kuntaosuuslaskelma tulee tarkistaa lausunnossa esitetyn

matkalippujen hinnankorotusprosentin, liikenteen operointikustannuksiin vaikuttavien tekijöiden sekä muiden kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden mukaisesti. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tapahtuvat muutokset arvioissa kunnalle jyvittyvän kuntaosuuden määristä tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostukseen kirjatun lausunnon Helsingin seudun liikenne (HSL) - kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotukseen vuosille 2026–2028.

Tiedoksi

Jukka-Matti Laakso, HSL

Kunnanhallitus, § 318, 30.09.2024
Kuntakehityslautakunta, § 75, 20.08.2025
Kunnanhallitus, § 369, 25.08.2025

§ 369

Palkkitien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3614, Hyrylä ja Sula) hyväksyminen

TUUDno-2017-1016

Kunnanhallitus, 30.09.2024, § 318

Valmistelijat / lisätiedot:

Timo Mattila, kaavasuunnittelija, timo.mattila@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Kaavaselostus, Palkkitie 3614, khall 30.9.2024
- 2 Liite 1. Asemakaavakartta sekä kaavamääräykset ja -merkinnät, khall 30.9.2024
- 3 Liite 2. Asemakaavan seurantalomake, khall 30.9.2024
- 4 Liite 3. Tuusulan Palkkitien luontoselvitys, Enviro, 14.4.2020, khall 30.9.2024
- 5 Liite 4. Palkkitien liikenneselvitys ja yleisuunnitelma, A-Insinöörit, 11.5.2023, khall 30.9.2024
- 6 Liite 5. Hulevesiselvitys ja hallinnan suunnitelma, Sitowise, 12.4.2024, khall 30.9.2024
- 7 Liite 6. Pohjavesiselvitys, Sitowise, 12.4.2024, khall 30.9.2024
- 8 Liite 7. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, khall 30.9.2024
- 9 Liite 8. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja vastineet, khall 30.9.2024

Ehdotus

Esittelijä: Satu Kuivasto, henkilöstöjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun Palkkitien asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksen, kaavanumero 3614 sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditut vastineet
- asettaa Palkkitien asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Kokouskäsittely

Puheenjohtaja Kalle Ikkela ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 7 mukaisesti esteellinen (yleisjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Anna Yltävä.

Kaavoituspäällikkö Anne Olkkola selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Kalle Ikkela

Kuntakehityslautakunta, 20.08.2025, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Vili Lustman, asemakaavasuunnittelija, vili.lustman@tuusula.fi

Liitteet

- 1 3614H Asemakaavaselostus, KKL 20.8.2025
- 2 3614H Liite 1. Asemakaavakartta sekä kaavamääräykset ja -merkinnät, KKL 20.8.2025
- 3 3614H Liite 2. Asemakaavan seurantalomake, KKL 20.8.2025
- 4 3614H Liite 3. Tuusulan Palkkitien luontoselvitys, Enviro, 14.4.2020, KKL 20.8.2025
- 5 3614H Liite 4. Palkkitien liikenneselvitys ja yleissuunnitelma, A-Insinöörit, 11.5.2023, KKL 20.8.2025
- 6 3614H Liite 5. Hulevesiselvitys ja hallinnan suunnitelma, Sitowise, 12.4.2024, KKL 20.8.2025
- 7 3614H Liite 6. Pohjavesiselvitys, Sitowise, 12.4.2024, KKL 20.8.2025
- 8 3614H Liite 7. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, KKL 20.8.2025
- 9 3614H Liite 8. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja vastineet, KKL 20.8.2025
- 10 3614H Liite 9. Ehdotusvaiheen lausunnot, muistutukset ja vastineet, KKL 20.8.2025

Asiaselostus

Palkkitien asemakaava ja asemakaavan muutos sijoittuu Palkkitien ja Palkkikujan alueille Hyrylän ja Sulan kunnanosissa ja koskee osaa korttelista 5501 sekä katu-, puisto-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostuvat kortteli 5527, osa korttelia 5501, yhdyskuntateknistä huoltoa ja urheilutoimintaa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, suojaviher-, lähivirkistys- sekä katualueita.

Palkkitien kaavahanke on tullut vireille yksityisen maanomistajan aloitteesta. Kunnanhallitus lisäsi Palkkitien asemakaavoittamisen kaavoituksen työohjelmaan 20.5.2019 (§ 197). Hanke on merkitty kärkihankkeeksi vuosien 2024-2027 kaavoitussuunnitelmassa.

Tuusulan kunta omistaa kaavaratkaisun alueesta katu-, lähivirkistys- ja suojaviheralueet, Palkkikujan korttelin 5501 laajennososan sekä osan korttelista 5527. Yksityisessä omistuksessa on pääosa korttelista 5527 sekä korttelin 5501 jo rakennettu osa. Kaavahankkeeseen liittyen yksityisen maanomistajan kanssa on laadittu sopimukset asemakaavan muutoksen käynnistämiseksi, kumppanuuskaavoitussopimus ja sopimus luovutettavista tonteista sekä ennen kaavan hyväksymistä maankäyttösopimus.

Kaavaratkaisu tiivistää Palkkitien olevaa työpaikka-aluetta ja mahdollistaa sille ja Palkkikujan laajennososalta uutta yritysalueita ja toimintaa. Kaavaratkaisu mahdollistaa myös Tuusulan kunnan yhdyskuntatekniikan varikon sijoittumisen tarkastelemisen Kuntoilijantien varteen. Päätöstä varikon sijoittumisesta ei ole tehty ja se tehdään tästä kaavaratkaisusta erillään. Jos yhdyskuntatekniikan varikkoa ei päätetä sijoitettavaksi ET-U-korttelin alueelle, palvelee korttelialue kaavaratkaisun mukaisesti urheilukeskuksen urheilutoimintaa palvelevien rakennusten ja laitosten alueena. Alueen sijoittuminen pohjavesialueelle on huomioitu kaavaratkaisussa

vaateena toiminnan ympäristöhäiriöttömyydestä sekä asetetuilla määräyksillä huleveden hallinnasta ja pohjaveden suojelusta.

Toimitilarakennusten korttelialueille muodostuu rakennusoikeutta yhteensä noin 32 518 kerrosalaneliömetriä mikä mahdollistaa arviolta noin 130–325 työpaikkaa. Yhdyskuntateknistä huoltoa ja urheilutoimintaa palvelevien rakennusten ja laitosten alueelle muodostuu noin 5 617 kerrosalaneliömetriä rakennusoikeutta.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kunnalle kustannuksia ilman arvonlisäveroa arviolta yhteensä noin 750 000 euroa. Tuloina kaavaratkaisu tuottaa kunnalle arviolta yhteensä noin 1 960 000 euroa.

Kun otetaan huomioon arvioidut kustannukset ja tulot, kaavaratkaisu tuottaa kunnalle tuloa arviolta noin 1 210 000 euroa.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 17.10.-18.11.2024 välisenä aikana ja siitä saatiin viranomaisilta viisi (5) ja muilta osallisilta neljä (4) muistutusta. Viranomaisten muistutukset ehdotuksesta kohdistuivat pohja- ja hulevesiin, luontoon ja ympäristöön sekä rakentamisen laatuun ja luonteeseen. Muiden osallisten muistutukset ehdotuksesta kohdistuivat pohja- ja hulevesiin, luontoon ja ympäristöön sekä rakentamisen laatuun ja luonteeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Palkkitie, asemakaava ja asemakaavan muutos, kaavanumero 3614, Hyrylä ja Sula asemakaavan.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Liisa Sorri ehdotti Eeva-Liisa Niemisen ja Margita Winqvistin kannattamana asian palauttamista valmisteluun siten että:

"Esitän ehdotuksen palauttamista uuteen valmisteluun perustuen Ympäristökeskukselta saatuun lausuntoon Palkkitien asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta (18.11.2024). Lausunnon mukaan uusien teollisuusrakennusten sijoittuminen alueelle ei ole toivottavaa. Paras vaihtoehto olisi alueen jättäminen viheralueeksi tai kaavoittaminen väljäksi omakotialueeksi. Koska se tuskin on realistista, esitän, että **KTY rakentamisalaa pienennetään niin, että työpaikka-alue kaavoitetaan vain Palkkitien ja Fallbackantien reunaan ja muu alue jää virkistysalueeksi.** Tällöin ei vähennetä niin paljon pohjaveden muodostumista. Viereinen alue Fallbackantien varrella on kaavoitettu asumiselle, joten teollisuusalueen ja asumisen väliin tulee jättää kunnollinen viheralue. Sitä ei saa sijoittaa pelkästään suunnitellun asuinalueen puolelle.

Palkkitien kaava-alueelle ei mahdollisteta kunnan varikon rakentamista vaan ET-U alue jätetään VU-alueeksi, jolle saa tarvittaessa rakentaa vähäisessä määrin urheilukeskuksen tarvitsemia huoltorakennuksia. Ympäristökeskuksen lausunnon mukaan varikko tulisi rakentaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Korttelia 5501 ei tule laajentaa metsään. Environ tekemän luontoselvityksen (2019) mukaan Palkkitien metsän alueelle ei tulisi osoittaa nykytilannetta muuttavaa maankäyttöä tai tehdä linnustoa tai lepakoita haittaavia metsänhoitotoimia."

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamiseksi valmisteluun, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Liisa Sorrin tekemää ehdotusta asian palauttamiseksi valmisteluun, äänestävät "EI".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

- 10 "JAA"-ääntä (Roope Syvälahti, Sanna Takala, Juha Koivu, Lilli Salmi, Sanna Kervinen, Päivö Kuusisto, Jari Räsänen, Kirsti Ruislehto, Sakari Mäkinen, Jari Anttalainen)
- 3 "EI"-ääntä (Liisa Sorri, Margita Winqvist, Eeva-Liisa Nieminen)

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä, 3 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi että lautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä tässä kokouksessa.

Liisa Sorri, Margita Winqvist sekä Eeva-Liisa Nieminen jättivät asiassa eriävän mielipiteen. Toimitetut kirjalliset perustelut eriävään mielipiteeseen on liitetty pöytäkirjaan.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Palkkitie, asemakaava ja asemakaavan muutos, kaavanumero 3614, Hyrylä ja Sula asemakaavan.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Eriävä mielipide

Eeva-Liisa Nieminen jätti asiassa seuraavan eriävän mielipiteen:

Eriävän mielipiteeni perustelu on, että on kyseisellä kaava-alueella pitäisi soveltaa viherkerrointa ja koska alue on pohjavesialuetta, sinne ei tule sijoittaa varikko-toimintaa. Hulevesiongelma korostuu, kun koko alue on asfaltin tai rakennusten peittämä ja se rajautuu jo ennestään laajaan asfaltoituun, puuttomaan alueeseen. Maailma on muuttunut lisääntyvän tietoisuuden myötä ilmastonmuutoksen tuhoisuudesta. Kunnan tulee noudattaa uuden rakennusjärjestyksen määräyksiä ja VISSI-suunnitelmaa.

Yt. Eeva-Liisa

Liisa Sorri ja Margita Winqvist jättivät asiassa seuraavan eriävän mielipiteen:

Esitimme ehdotuksen palauttamista uuteen valmisteluun perustuen Ympäristökeskuksen lausuntoon Palkkitien asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta (18.11.2024).

Paras vaihtoehto olisi jättää alue joko virkistysalueeksi tai suojelualueeksi. Koska se tuskin on realistista, esitimme, että rakentamisalaa pienennetään niin, että kaavoitetaan vain Palkkitien ja Fallbackantien reunaan ja muu alue jää virkistysalueeksi, jolloin ei niin paljon vähennetä pohjaveden muodostumista. Palkkitien kaava-alueelle ei mahdollisteta kunnan varikon rakentamista. Korttelia 5501 ei laajenneta metsään.

Palkkitien alue on Hyrylä A:n I-luokan pohjavesialuetta ja pohjaveden muodostumisaluetta. Ympäristökeskuksen mukaan pohjavesialueille tulisi varata runsaasti rakentamatonta tilaa, edullisinta olisi määritellä se joko virkistysalueeksi tai suojelualueeksi. Mahdollisen rakentamisen tulisi olla lähinnä harvaan rakennettua pientaloasutusta. Ehdotuksessa ns. raviradan alue, kortteli 5527 on kaavoitettu KTY-alueeksi eli Toimitilarakennusten korttelialueeksi.

Kaavassa alueelle on myös mahdollistettu uuden kunnan varikon rakentaminen. ET-U kaavamerkintä tarkoittaa Yhdyskuntateknistä huoltoa ja urheilutoimintaa palvelevien rakennusten ja laitosten aluetta. Ympäristökeskuksen mukaan varikkotoiminta ei sovi pohjavesialueelle.

Korttelia 5501 ei tulisi laajentaa metsään, jolle luontoselvityksiin viitaten ei suositella nykytilannetta muuttavaa maankäyttöä eikä linnustoa tai lepakoita haittaavia metsänhoitotoimia.

Liisa Sorri, Tuusulan Puolesta ry.

Margita Winqvist, Tuusulan Puolesta ry.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 369

Valmistelijat / lisätiedot:

Timo Mattila, kaavasuunnittelija, timo.mattila@tuusula.fi

Vili Lustman, asemakaavasuunnittelija, vili.lustman@tuusula.fi

Liitteet

1 3614H Asemakaavaselostus, khall 25.8.2025

2 3614H Liite 1. Asemakaavakartta sekä kaavamääräykset ja -merkinnät, khall 25.8.2025

3 3614H Liite 2. Asemakaavan seurantalomake, khall 25.8.2025

4 3614H Liite 3. Tuusulan Palkkitien luontoselvitys, Enviro, 14.4.2020, khall 25.8.2025

5 3614H Liite 4. Palkkitien liikenneselvitys ja yleissuunnitelma, A-Insinöörit, 11.5.2023, khall 25.8.2025

-
- 6 3614H Liite 5. Hulevesiselvitys ja hallinnan suunnitelma, Sitowise, 12.4.2024, khall 25.8.2025
7 3614H Liite 6. Pohjavesiselvitys, Sitowise, 12.4.2024, khall 25.8.2025
8 3614H Liite 7. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, khall 25.8.2025
9 3614H Liite 8. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet, lausunnot ja vastineet, khall 25.8.2025
10 3614H Liite 9. Ehdotusvaiheen lausunnot, muistutukset ja vastineet, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Palkkitie, asemakaava ja asemakaavan muutos, kaavanumero 3614, Hyrylä ja Sula asemakaavan.

Kuntakehityslautakunta, § 74, 20.08.2025

Kunnanhallitus, § 370, 25.08.2025

§ 370

Lahelanorren asemakaavan muutoksen (kaavanumero 3650 Hyrylä) hyväksyminen

TUUDno-2023-41

Kuntakehityslautakunta, 20.08.2025, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:

Miia Nätyнки, Kaavasuunnittelija, miia.natynki@tuusula.fi

Liitteet

- 1 3650H_kaavakartta_A3, KKL 20.8.2025
- 2 3650H_kaavakartta_1000, KKL 20.8.2025
- 3 3650H_Havainnekuva, KKL 20.8.2025
- 4 3650H_Asemakaavaselostus, KKL 20.8.2025
- 5 3650H_etusivu ja määräykset, KKL 20.8.2025
- 6 3650H_Asemakaavan seurantalomake, KKL 20.8.2025
- 7 3650H_rakentamistapaohje, KKL 20.8.2025
- 8 3650H_Tuusulan viherkertoimen käyttöohje, KKL 20.8.2025
- 9 3650H_Lahelanorsi_Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista_KILVA, KKL 20.8.2025
- 10 3650H_Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, KKL 20.8.2025
- 11 3650H_OAS mielipiteet, lausunnot ja vastineet, KKL 20.8.2025
- 12 3650H_Ehdotus muistutukset, lausunnot ja vastineet, KKL 20.8.2025
- 13 Lahelanpellon YS päivitys_Yleissuunnitelmaselostus, KKL 20.8.2025
- 14 Lahelanpellon YS päivitys_Vaihtoehtotarkastelu_pohjoinen_ja_etelainen_or_si, KKL 20.8.2025
- 15 Lahelanpellon YS päivitys_Pituusleikkaus_K1_Lahelanorsi_VE1A, KKL 20.8.2025
- 16 Lahelanpellon YS päivitys_Katujen yleissuunnitelmakartta_VE1A, KKL 20.8.2025
- 17 Lahelanpellon YS päivitys_Rakennettavuusselvitys, KKL 20.8.2025
- 18 Lahelanpellon YS päivitys_Toimivuustarkastelut, KKL 20.8.2025
- 19 Lahelanpellon YS päivitys_Liikennemeluserveys, KKL 20.8.2025
- 20 Lahelanpellon YS päivitys_Pohjavesiserveysselvitys, KKL 20.8.2025
- 21 Tuusulan Mikkolan halavasepikän jatkoserveys 2025, KKL 20.8.2025
- 22 Tuusulan Lahelan luontoselvitykset 2022, KKL 20.8.2025
- 23 Tuusulan Mikkolan halavasepikkäselveys 2025, KKL 20.8.2025

Kuvaus

Asemakaava, asemakaavan muutos ja asemakaavan osittainen kumoaminen koskee Lahelanpelto II alueen sekä Sahatien välistä aluetta, joka koostuu viljelykäytössä olevista alueista, metsästä, Tuusulanjoesta ympäristöineen sekä olevasta katualueesta. Kaava-alue on osa maaseudun kulttuurimaisema-alueita. Kaava-alueen läpi kulkee ekologinen yhteys Tuusulanjoesta mukailleen. Kaavaprosessissa kumotaan asemakaavassa nyt olevaa lähivirkistysaluetta sekä osa ajo-yhteydestä, vaara-alueen rajasta sekä johtoa varten varatusta alueen osasta. Asemakaava perustuu Lahelan yleissuunnitelman päivityksen aineistoihin (Ramboll Oy, kunnanhallitus 25.3.2024).

Kaavaratkaisu parantaa Lahelan ja Hyrylän välistä liikenneyhteyttä mahdollistamalla Lahelanorren jatkamisen Lahelan kampukselta eteenpäin kohti Pähkinämäentien ja

Sahatien risteysaluetta. Lisäksi kaavaratkaisu mahdollistaa yhtiömuotoiseen asumiseen osoitettujen asuinkortteleiden toteuttamisen sekä alueen kevyen liikenteen yhteyksien kehittämisen. Asemakaava-alueelle luodaan edellytykset Tuusulanjoen ekologisen yhteyden säilyttämiseen sekä Lahelanorren katualueen ja asuinkortteleiden sopeuttamiselle maisemaan.

Kaavaratkaisu edesauttaa kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista erityisesti mahdollistamalla monipuoliseen pientaloasumiseen sopivien tonttien rakentamista, rakentamalla kestävää tulevaisuutta mm. yhdyskuntarakennetta eheyttämällä ja minimoimalla rakentamisesta luontoympäristöön kohdistuvia vaikutuksia sekä edistämällä monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa.

Kaava-alueen pinta-ala on 9,07 ha. Tuusulan kunta omistaa kaava-alueesta 4,47 ha. Kunnan omistamat maa-alueet sijoittuvat kaavan pohjois-, keski- ja itäosaan. Kaava-alueesta 4,61 ha on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kunnan aloitteesta.

Uutta kerrosalaa on 6000 k-m², joka vastaa noin 175 asukkaan lisäystä alueella. Kaavaratkaisu sisältää 1,63 ha A-korttelialuetta, 0,98 ha EV-aluetta, 0,22 ha VP-aluetta, yhteensä 5,98 ha katua ja yhteensä 0,18 ha kevyen liikenteen katua. Lisäksi kaavaratkaisu sisältää 0,21 ha kumottavaa VL-aluetta.

Lahelanorren osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähtenyt tiedoksi kuntakehityslautakunnalle 25.10.2023. Kaavaehdotusta on käsitelty kuntakehityslautakunnassa 11.12.2024 124 § ja kunnanhallitus on asettanut kaavaehdotuksen nähtäville 16.12.2024 453 §.

Asuinrakennusten korttelialue (A)

Asuinrakennusten korttelialuetta (A) on osoitettu Lahelanorren ja Lahelankaarten varrelle kortteleihin 2283-2287. Korttelialueelle saa rakentaa pienkerrostaloja, rivitaloja ja muita kytkettyjä asuinrakennuksia sekä erillispientaloja. Lahelanorren ja Lahelankaarten varrella rakennukset tulee rakentaa rakennusalan rajaan kiinni, ja kyseiset rakennusalojen reunat tulee rajata 75 prosenttisesti asuinrakennusten tai asuinrakennuksiin kytkettyjen talousrakennusten ulkoseinällä. A-korttelialueella rakentaminen saa olla enintään 2-kerroksista. Rakennusten katutasoon voidaan rakentaa ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta työtilaa korkeintaan 10% rakennuksen kerrosalasta.

Korttelialueelle on annettu määräyksiä rakentamistapaa koskien, ja rakennusten tulee olla pääosin harjakattoisia ja puuverhoiltuja. Jokaisella asunnolla tulee olla suojattu asuntopiha tai parveke. Korttelialueiden pysäköinti toteutetaan tontilla. Yli kahdeksan asunnon rakentamishankkeissa tulee käyttää vihertehokkuutta 0,9. Asemakaavassa on määrätty tonteille istutettavasta kasvillisuudesta ja sen monimuotoisuudesta, ja piha-alueille on määrätty istutettavaksi yksi puu 100 m² tontin rakentamatonta alaa kohden. Tontin maanpinnan käsittelystä on määrätty mm. siten, että tontin reunoilla maanpinta sovitetaan ympäröivän katualueen, naapuritonttien ja ympäröivän maaston korkoihin. Kaava-alueella paineellinen pohjavesi sekä vieraslajien torjunta tulee ottaa kaikessa rakentamisessa huomioon.

Kaavatalous

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset perustuvat Lahelanpellon yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä arvioituihin kustannuksiin. Sen pohjalta kunnalle aiheutuu kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

- Lahelanorren (sis. katu, silta ja kevyen liikenteen väylät) rakentaminen arviolta 8 630 000 e
- Sointulanrinteen ja Niittykaarten katujen rakentaminen arviolta 260 000 e
- erillisten kevyen liikenteen väylien rakentaminen arviolta 90 000 e
- vesihuolto arviolta 100 000 e

Edellä mainituista tulee kunnalle kustannuksia kokonaisuudessaan noin 9 080 000 euroa. Lisäksi kunnalle tulee kustannuksia maa-alueiden lunastuksista sekä mahdollisesta tonttien esi- ja pohjarakentamisesta. Kaavaratkaisun myötä alueen arvo nousee. Tuusulan kunta saa tuloja tonttien myymisestä.

Osallistaminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 9.11.-11.12.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kaksitoista viranomaisten kannanottoa sekä kaksi ilmoitusta siitä, ettei kyseinen viranomainen jätä kannanottoa. Kirjallisia mielipiteitä muilta osallisilta saatiin viisi kappaletta.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta koskivat asemakaavan vaikutuksia joukkoliikenteeseen, voimajohtoyhteyden huomioimista, alueelta löytyviä luontoarvoja ja ekologista yhteyttä sekä kaavan vaikutuksia niihin, kaavan vaikutuksia Tuusulanjokeen ja pohjaveteen sekä niiden huomioimista kaavamääräyksissä, Lahelanorren toteutumisen tärkeyttä, kevyen liikenteen yhteyksien kehittämisen tärkeyttä, korkeita rakennuskustannuksia, alueen virkistysarvoja sekä sähköjakelua.

Saadut mielipiteet koskivat Lahelanorren katualueen vaikutuksia viereisten asuinkortteleiden asuinmukavuuteen ja rakennusten arvoon, Lahelanorren rakentamistoimenpiteiden vaikutuksia lähialueen rakennusten rakenteisiin, Lahelanorren katualueen linjausta ja sen sijoittamista tulvivalle maalle, Lahelanorren tarpeellisuutta, Sahatien ja Pähkinämäen lisääntyvää liikennettä sekä lisääntyvän liikenteen aiheuttamia meluhaittoja sekä luontoarvojen vaalimisen tärkeyttä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta järjestettiin kaikille avoin asukastilaisuus osana Hyrylän kuntalaisiltaa Kulttuuritalo Moniossa 28.11.2023 klo 18-20.

Kaavaehdotus

Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 16.1.2025-17.2.2025. Kaavaehdotuksesta saatiin kolme viranomaisten kannanottoa. Kirjallisia muistutuksia muilta osallisilta saatiin seitsemän kappaletta.

Viranomaisten kannanotot kaavaehdotuksesta koskivat kaavan vaikutuksia sähköjakeluun sekä 110 kV maakaapeliyhteystarpeen huomioimista, ekologisten yhteyden säilyttämistä Lahelanorren katualueen tarkemmassa suunnittelussa, kaavan liikenteellisiä vaikutuksia Sahatiehen ja kantatien 45 liittymään, hulevesien hallintaa mm. kaava-aluetta sivuavan valtaojan kunnostamistarpeen, hulevesirakenteiden toteuttamisen ajankohtaa sekä koko Lahelanpellon alueen ojaverkoston kunnan ja kapasiteetin selvittämisen tarvetta koskien, ekologisten kompensaaion mahdollisuutta, katualueen pohjanvahvistustoimenpiteiden vaikutuksia Tuusulanjoen vedenlaatuun sekä melun ja värinän terveysvaikutuksia ja niiden huomioimista asuinkortteleissa.

Saadut mielipiteet käsittelivät Lahelanorren vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin, ympäristöön ja asukkaiden arkeen. Osa mielipiteistä toi esiin väylän myönteisiä vaikutuksia kasvavan asuinalueen ja Lahelan koulun liikenneyhteyksiin sekä joukkoliikenteen kehittämiseen. Toisissa mielipiteissä kyseenalaistettiin Lahelanorren tarpeellisuus ja tuotiin esiin huoli läpiajoliikenteen lisääntymisestä, melusta ja liikenneturvallisuudesta erityisesti rakennettavan Lahelan koulun läheisyydessä. Ehdotettiin myös Lahelanorren linjauksen muuttamista. Mielipiteissä korostettiin myös jalankulkuyhteyksien säilyttämisen ja lähiluonnon saavutettavuuden merkitystä sekä toivottiin, että kevyen liikenteen väylien ja virkistysalueiden kehittäminen etenee samassa tahdissa asuinalueiden rakentamisen kanssa. Esitettiin ajatus sähköbussiyhteyden toteuttamisesta Lahelanpellon ja Mikkolan välille kevyen liikenteen väylää pitkin. Lisäksi otettiin kantaa Tuusulanjoen viherkäytävän ja maiseman säilyttämiseen, sillan rakentamiskustannuksiin, Lahelanorren rakentamisesta aiheutuviin mahdollisiin vaikutuksiin Mikkolan alueen tonttien rakenteisiin ja Mikkolan alueen viereiseen ojaan, melusuojausten tarpeeseen sekä sillan luontoon sopeuttavaan toteutustapaan esimerkiksi muuttolintujen reittien vuoksi.

Kaavatyötä esiteltiin Hyrylän kuntalaisillassa Tuusulanjärven kampuksella 5.11.2024 klo 18-20. Kuntalaisillassa nousi Lahelanorren kaavatyön osalta keskusteluun mm. Lahelanorren toteuttamisen aikataulu sekä tarve Sointulantien ja Lahelanorren väliselle kevyen liikenteen yhteydelle.

Kaava-aineistoon kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset:

- Kaavakartalle on lisätty kerran 100 vuoteen toistuvan tulvan merkintä (tv100).
- Kaavakartalle on lisätty ekologinen yhteys (eko).
- Kaavakartalta on poistettu ylimääräisiä katualueen reunaviivoja Sointulanrinteen ja Lahelanorren katualueiden rajalta, Niittykarteen ja Lahelankaarten katualueiden rajalta sekä Pähkinämäentieltä.
- VP-alueelta on poistettu pp/h-merkintä.
- Pähkinämäentien sekä kaava-alueen ulkopuolella olevan korttelin 32040 väliselle korttelialueen rajalle on lisätty liittymäkielto.
- Kortteleiden 2286 ja 2287 rajoja on tarkennettu.
- Kaavasta on poistettu ohjeelliset auton säilytyspaikan rakennusalat.
- Tontilla 2284-2 olevaa ajoyhteyttä on lyhennetty sekä tarkennettu 6 metrin levyiseksi.
- Tontin 2284-2 eteläreunan johtoa varten varattu alueen osa on muutettu oja varten varatuksi alueen osaksi.
- Kaavan nä- ja ma-merkinnöistä on poistettu indeksinumerot.
- Kaavamääräyksistä on poistettu lause "Tuusulanjoen ekologinen yhteys ei saa vaarantua rakentamistoimenpiteiden johdosta."
- Kaavamääräysten lause "Tuusulanjoen ekologinen yhteys tulee ottaa huomioon Lahelanorren katualueelle rakennettaessa." on muutettu muotoon "Lahelanorren katualueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon Tuusulanjokilaakson ekologinen yhteys."
- Kaavamääräysten kohta "Vähintään 50 % tontin velvoiteautopaikoista tulee sijoittaa tontille osoitetulle a-alueelle. Loput autopaikat voidaan sijoittaa vapaasti tontin rakennusalojen sisäpuolelle." on korvattu lauseella "Asuinrakennuksesta erillisiä autokatoksia tai kattamattomia autopaikkoja ei saa sijoittaa Lahelanorren tai Lahelankaarten katualueiden varrelle."

- Kaavamääräyksistä on poistettu lause "Korttelissa tulee olla asemakaavassa osoitettu määrä tontteja."
- Rakentamistapaohjetta on päivitetty.
- Kaava-aineistoihin on päivitetty voimassa olevan lainsäädännön mukaiset lakipykälät.
- Kaavaselostusta on päivitetty lähtötietojen osalta sekä vastaamaan kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen muutettua asemakaavaa, asemakaavan muutosta ja asemakaavan osittaista kumoamista. Kaavaselostukseen on lisätty tekstiä 110 kV:n maakaapelin toteuttamiseen, ekologisen yhteyden huomioimiseen sekä EV-alueella sijaitsevan ojan parantamiseen liittyen.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 370

Valmistelijat / lisätiedot:

Miia Nätyнки, Kaavasuunnittelija, miia.natynki@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Lahelanpellon YS päivitys Katujen yleissuunnitelmakartta VE1A, khall 25.8.2025
- 2 Lahelanpellon YS päivitys Liikennemeluselvitys, khall 25.8.2025
- 3 Lahelanpellon YS päivitys Pituusleikkaus K1 Lahelanorsi VE1A, khall 25.8.2025
- 4 Lahelanpellon YS päivitys Pohjavesiselvitys, khall 25.8.2025
- 5 Lahelanpellon YS päivitys Rakennettavuusselvitys, khall 25.8.2025
- 6 Lahelanpellon YS päivitys Toimivuustarkastelut, khall 25.8.2025
- 7 Lahelanpellon YS päivitys Vaihtoehtotarkastelu pohjoinen ja eteläinen orsi, khall 25.8.2025
- 8 Lahelanpellon YS päivitys_Yleissuunnitelmaselostus, khall 25.8.2025
- 9 Tuusulan Lahelan luontoselvitykset 2022, khall 25.8.2025
- 10 Tuusulan Mikkolan halavasepikkäselvitys 2025, khall 25.8.2025
- 11 Tuusulan Mikkolan halavasepikän jatkoselvitys 2025, khall 25.8.2025
- 12 3650H Asemakaavan seurantalomake, khall 25.8.2025
- 13 3650H_Asemakaavaselostus, khall 25.8.2025

-
- 14 3650H Lahelanorsi Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslista KILVA, khall 25.8.2025
15 3650H_OAS mielipiteet, lausunnot ja vastineet, khall 25.8.2025
16 3650H_Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, khall 25.8.2025
17 3650H etusivu ja määräykset, khall 25.8.2025
18 3650H kaavakartta 1000, khall 28.5.2025
19 3650H_kaavakartta_A3, khall 25.8.2025
20 3650H Havainnekuva, khall 25.8.2025
21 3650H rakentamistapaohje, khall 25.8.2025
22 3650H Ehdotus muistutukset, lausunnot ja vastineet, khall 25.8.2025
23 3650H Tuusulan viherkertoimen käyttöohje, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä lausuntoihin ja muistutuksiin laaditut vastineet
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Lahelanorsi, asemakaavan muutos, kaavanumero 3650, Hyrylä.

Lisäksi kunnanhallitus päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kunnanhallitus, § 457, 16.12.2024

Kunnanhallitus, § 173, 22.04.2025

Kunnanhallitus, § 371, 25.08.2025

§ 371

Sula III työpaikka-alueen rakentamisen lisä- ja muutostöiden hyväksyminen (LMT 39 ja LMT 44)

TUUDno-2023-674

Kunnanhallitus, 16.12.2024, § 457

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja, petri.juhola@tuusula.fi

Sula III työpaikka-alueen esirakentamis- ja kunnallistekniikan rakentamisurakkaan liittyen kunnanhallitus hyväksyi (KH 13.11.2023, § 449) kohteen rakentajaksi valitun urakoitsijan esittämät lisä- ja muutostyöt LMT 1C, LMT 6 ja LMT 9, jotka olivat yhteisarvoltaan (arviohinta) 1 215 630 euroa (alv 0 %).

Samassa yhteydessä kunnanhallitus päätti, että muista kohteen lisä- ja muutostöistä päätetään erikseen. Tuusulan kunnan hallintosäännön (kv. 27.5.2024, § 54) mukaan rakennusurakan lisä- ja muutostöistä päättää kunnanhallitus, kun hankkeen kumulatiivinen lisä- ja muutostyöarvo ylittää 500 000 euroa.

Urakoitsija on esittänyt tilaajalle seuraavat alkuperäiseen urakkaan kuulumattomat lisä- ja muutostyöt, arviohinnaltaan 10 850,64 euroa (alv 0 %), jotka tilaajan edustajana toimiva rakennuttajakonsultti (TL-Infra Oy) on tarkistanut ja todennut perustelluiksi:

- LMT 33: Suunnitelmissa esitetyt ja urakkaan kuuluvat katupuut, tervalepät on todettu olevan kohteeseen liian pieniä ja väärin kategorisoituja (korkeuden mukaan 150cm à RYM 12-14). Tilaaja on pyytänyt urakoitsijalta tarjouksen tervaleppien kokomuutoksesta ja hulevesialtaiden kasvien muutoksesta. Hintavaikutus hyvitykset huomioituna on 1820,00 €.
- LMT 34: Valopylvään jalustan asennuksen yhteydessä on jouduttu louhimaan kalliota, jotta valaisinjalusta on saatu asennettua suunniteltuun sijaintiinsa. Kustannusarvio työlle hyvitykset mukaan huomioituna on 2887,15 €.
- LMT 35: Sulankaarelle kevyenliikenteenväylälle kadun rakennekerroksia tehtäessä on pohjamaa pettänyt. Kohteen suunnittelukonsultilta on pyydetty ja saatu korjaustoimenpidesuunnitelma. Urakoitsijalta on korjaustoimenpidesuunnitelman pohjalta pyydetty tarjous työn suorittamisesta. korjaustyön arvioitu summa on 6143,49 €. Todellinen kustannus perustuu määrämitattuihin toteutumiin.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Louhintahiekka Oy:n lisätyöesitykset LMT 33, LMT 34 ja LMT 35 yhteisarvoltaan 10 850,64 euroa (alv 0 %). LMT 35 tehdään tarjouksen mukaisin yksikköhinnoin, ja laskutus perustuu tilaajan tai tilaajan edustajan todentamiin suoritteisiin.

Kokouskäsittely

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 18.45 - 19.00.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 22.04.2025, § 173

Valmistelijat / lisätiedot:

Emmi Ollonqvist, hankeinsinööri, emmi.ollonqvist@tuusula.fi

Lisätyö nro 37, Häiriintyneestä savesta otetut näytteet

- Lisätyö kustannukset ovat tulleet Sulankaaren ja Sulanpolun risteyksen olosuhdemuutoksen vuoksi tehtyjen maaperätutkimuksien avustavista töistä. Urakoitsija on avustanut maaperätutkimuksia tehnyttä tahoa kaivinkoneella. Kustannusvaikutus 1080€

Lisätyö nro 38, Kukkatalon kasvihuoneiden pihassa olevan kaivon purun korjauksen

Kukkatalon kasvihuoneiden piha on kuivattunut nyt rakennetun hulevesiallas 4 ja huoltotien kohdalle. Altaan ja huoltotien rakentamisen jälkeen huomattiin, ettei kukkatalon pihan kuivatus enää toimi. Lisätyön kustannukset ovat tulleet olemassa olevan kaivon purkuputken korjauksesta (rakennettu uusi 110M purkulinja hulevesialtaaseen). Lisäksi ojanpainannetta on korjattu ja huoltotien ali on rakennettu 315 mm rumpuputki, jotta Kukkatalon pihalla kertyvät vedet on saatu johdettua pois. Kustannusvaikutus 9378,8€

Lisätyö nro 40, Sulantie pl.800 ojan pohjalle asennettava hv kaivo

- Sulantien paalulla noin 800 ei ole voitu toteuttaa sivuojaa, mitä pitkin pintavedet saataisiin johdettua Tuusulan itäväylän purkuojiin / hulevesialtaisiin. Ojan toteutuksen esteenä on ollut myös hankkeen yhteydessä toteutettu kadun hulevesiverkoston purkuputki hulevesialtaaseen, sillä hulevesilinjan purkuputki niin pinnassa, että putki jäisi lopputilanteessa näkyviin. Lisätyön kustannukset muodostuvat puolirummun rakentamisesta sivuojasta hulevesikaivoon nro 160, millä varmistetaan sivuojan kuivatus. Kustannusvaikutus 1500€

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Louhintahiekka Oy:n lisätyöesitykset LMT 37, LMT38 ja LMT 40
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kokouskäsittely

Kuntakehitysjohdaja Pirjo Sirén selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 371

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja, petri.juhola@tuusula.fi

Sula III työpaikka-alueen esirakentamis- ja kunnallistekniikan rakentamisurakkaan liittyen kunnanhallitus hyväksyi (KH 13.11.2023, § 449) kohteen rakentajaksi valitun urakoitsijan esittämät lisä- ja muutostyöt LMT 1C, LMT 6 ja LMT 9, jotka olivat yhteisarvoltaan (arviohinta) 1 215 630 euroa (alv 0 %).

Samassa yhteydessä kunnanhallitus päätti, että muista kohteen lisä- ja muutostöistä päätetään erikseen. Tuusulan kunnan hallintosäännön (kv. 27.5.2024, § 54) mukaan rakennusurakan lisä- ja muutostöistä päättää kunnanhallitus, kun hankkeen kumulatiivinen lisä- ja muutostyöarvo ylittää 500 000 euroa.

Urakoitsija on esittänyt tilaajalle seuraavat alkuperäiseen urakkaan kuulumattomat lisä- ja muutostyöt, arviohinnaltaan 40 841,00 euroa (alv 0 %), jotka tilaajan edustajana toimiva rakennuttajakonsultti (TL-Infra Oy) on tarkistanut ja todennut perustelluiksi:

- LMT 39: Lisääntyneet kivityöt. Sulantien ja Sulankaaren liittymän liikenneympyrää on avarrettu ja risteyksissä Sulankaari/Sulantie ja Sulankaari /Fallbackantie/Tuotantotie suunnitelmiin on lisätty yliajettava kiveys. Liittymien avaruksella mahdollistetaan lainsäädännön sallimien isoimpien HCT-ajoneuvojen esteetön kulku. Kustannusarvio työlle on 33 720,00 €.
- LMT 44: Korvenrannantien tonttiliittyminen rakentaminen. Korvenrannantien paaluille noin 1020 ja 1080 on päivitettyssä rakentamissuunnitelmassa esitetty tonttiliittymien rakentaminen kiinteistölle. Alkuperäisen suunnitelman mukaan kaikki liikennöinti oli tarkoitus ohjata Sulantien kautta, mutta muutoksella varmistetaan kiinteistöissä toimivien yritysten toimintaedellytyksiä asiakasliikennöinnin kannalta. Kustannusarvio urakoitsijan tarjouksen mukaan työlle on 7 121,00 €.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä Louhintahiekka Oy:n lisätyöesitykset LMT 39, LMT 44 yhteisarvoltaan 40 841,00 euroa (alv 0 %). Työt tehdään tarjousten mukaisin yksikköhinnoin, ja laskutus perustuu tilaajan tai tilaajan edustajan todentamiin suoritteisiin.

Tiedoksi

Louhintahiekka Oy, Petri Juhola, Jussi Pesonen, Emmi Ollonqvist

§ 372

Vajaakäyttöisten ja realisoitavien kiinteistöjen listauksen täydentäminen

TUUDno-2020-678

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti Tölli, kiinteistökehityspäällikkö, antti.tolli@tuusula.fi

Liitteet

1 Uudet kohteet realisointisuunnitelmaan 4.8.2025, khall 25.8.2025

Tuusulan kunnanvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 kasvun ja talouden hallintaohjelman, jossa linjattiin vajaakäyttöisten kiinteistöjen tavoitteeksi saavuttaa käyttötalouden vahvistamiseksi ja kasvuinvestointien toteuttamiseksi yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot vuosina 2023-2032. Tavoiteltava myyntitulo sisältää myös tontinluovutuksesta saatavat myyntitulot. Kunnanvaltuuston 9.12.2024 hyväksymän kasvun ja talouden hallintaohjelmassa tavoitteeksi on linjattu kiinteistöjen realisoinnin vauhdittaminen.

Toukokuun 2025 loppuun mennessä realisoitavista kiinteistöistä on saatu myyntituloina 327 471 euroa. Jotta asetettuihin tavoitteisiin päästään, täytyy realisointisuunnitelmaan lisätä uusia kiinteistöjä sekä painottaa realisoinnissa kohteita, joissa on suurimmat vuotuiset käyttökulut.

Valtuusto hyväksyi vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman edellisen kerran 12.12.2022. Nyt tuodaan päätettäväksi suunnitelmaan lisättävät vajaakäytöllä olevat kiinteistöt, joista tilapalvelujen tarkastelun perusteella voidaan luopua. Samalla suunnitelmaa päivitetään poistamalla siitä kohteet, jotka on realisoitu ja jotka Maankäyttö luovuttaa tontteina. Tontteina luovutettavilta kohteilta on rakennukset purettu, joten niiden luovuttaminen kunnan tontinluovutusehtojen mukaisesti on tarkoituksenmukaisin toimintamenettely.

Suunnitelmaan lisättävät uudet kohteet ovat:

1. Rantapuistontie 10 (Kellokosken rantasauna)
2. Kellokoskentie 183 (Sointula)
3. Nukarintie 8
4. Suutarintie 1 (Rapsikanmäki)

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- luopua edellä selostusosassa mainituista kiinteistöistä ja lisätä ne vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelmaan;
- valtuuttaa kunnanhallituksen hyväksymään kohteita koskevat hinnoittelupäätökset ja muut tarvittavat toimenpiteet.

§ 373

Nuorisovaltuuston toimintasäännön päivittäminen

TUUDno-2025-1370

Valmistelijat / lisätiedot:

Sonia Lindenius, nuorisovaltuusto, sonia.lindenius@luottamus.tuusula.fi
Tuulia Hongisto, alueellisen nuorisotyön päällikkö, tuulia.hongisto@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Tuusulan nuorisovaltuuston toimintasääntö, voimassa oleva, 1.1.2023 alkaen, khall 25.8.2025
- 2 Tuusulan nuorisovaltuusto, toimintasääntöluonnos, khall 25.8.2025

Tuusulan nuorisovaltuuston toimintasäännön päivittäminen tuli tarpeelliseksi nuorisovaltuutettujen kokiessa tarkoituksenmukaiseksi siirtyä hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kanssa samassa syklissä toimivaan kaksivuotisjärjestelmään. Tällä hetkellä nuorisovaltuuston vaalit järjestetään vuosittain, jolloin nuorisovaltuustoon valitaan kaksivuotiskaudelle 8 varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen. Nuorisovaltuuston koko on ollut 16 jäsentä ja 2 varajäsentä. Uudessa säännössä siirrytään vaalijärjestelmään, jossa vaalit toimitetaan kahden vuoden välein. Vaaleissa valitaan 16 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä.

Nuorisovaltuuston toimintasääntö on päivitetty samalla kokonaisuudessaan ja siihen on tehty huomattava määrä tarkennuksia. Mallia uusille säännöille on haettu mm. NUVA ry:n mallisäännöistä. Yksi merkittävä muutos on sivistyksen toimialueen ja nuorisotyön tuominen toimintasääntöön mukaan. Aikaisemmin ei ole ollut olemassa kirjausta sivistyksen toimialueen / nuorisotyön roolista nuorisovaltuustoa koordinoivana ja tukevana tahona. Uudet nuorisovaltuuston säännöt on kirjoittanut nuorisotyön päällikkö yhdessä nuorisovaltuuston jäsenten kanssa nuorisovaltuutettujen näkemyksen mukaisesti. Sääntömuutosta on käsitelty kolmessa nuorisovaltuuston yleiskokouksessa ja muutokset on hyväksytty selvällä äänienemmistöllä.

Hallintosäännön 12 §:n mukaan kunnassa on nuorisovaltuusto, jonka kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan nuorisovaltuuston toimintasäännön päivityksen voimaan 25.8.2025 alkaen;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

nuorisovaltuusto, sivistyksen toimialue

Kunnanhallitus, § 277, 26.05.2025

Valtuusto, § 119, 02.06.2025

Kunnanhallitus, § 374, 25.08.2025

§ 374

Kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034, tuottavuuden mittaaminen

TUUDno-2024-2166

Kunnanhallitus, 26.05.2025, § 277

Kunnanhallitus on käsitellyt kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2025-2034 kokouksissaan 25.11.2024 § 424 ja 2.12.2024 § 441. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 9.12.2025 § 135 kasvun ja talouden hallintaohjelman vuosien 2025-2034 linjaukset:

Talouden perustan vahvistaminen

- kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen
- asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen
- väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan

Palveluverkon tiivistäminen

- kiinteistöistä luopumisen vahdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111)
- käyttötaloushyötyjen realisointi

Toiminnan tuottavuus

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi
- prosessien tehostaminen / automaatio
- toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi

Investointiohjelma

- investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta)
- kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

- toimintamenojen kriittinen läpikäynti

Lisäksi valtuusto edellytti, että kasvun ja talouden hallintaohjelman seuranta toteutetaan neljännesvuosittain.

Tuottavuuden mittaaminen

Lisäksi valtuusto päätti tuottavuuden mittaamisesta seuraavasti:

Tuottavuuden mittaaminen esitetään toteutettavaksi vuonna 2025 tilinpäätöstilanteessa siten, että käytetään mittareita, joista on saatavissa

kaupunkitasoiset tiedot luotettavasti. Tuottavuuden mittaamisen tapa ja mittarit valmistellaan kunnanhallitukseen viimeistään vuoden 2025 maaliskuun loppuun mennessä kasvun ja talouden hallintaohjelmaa täydentäväksi asiakirjaksi.

Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seuranta.

Tilannekuva

Asiavastuullisen viranhaltijan muista tehtävistä johtuen sekä mittaritietojen luotettavuuden varmistamiseksi tuottavuuden mittaamisen tapaa ja mittareita ei ole ennätetty valmistelemaan valtuuston päätöksen mukaisessa suunnitellussa aikataulussa maaliskuun loppuun mennessä 2025. Asia vaatii merkittävää ennakovalmistelua sen laajuudesta johtuen. Tästä syystä esitetään, että tuottavuuden mittaamisen ja mittareiden valmisteluun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025-2024 neljännesvuosiraportointiin saadaan lisää aikaa elokuulle 2025. Ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 annettaisiin siten ajanjaksolta 1,1,-30.6.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tilannekuvan tiedoksi
- ottaa asian valtuuston 2.6.2025 pidettävän kokouksen esityslistalle
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisääjän elokuulle 2025.

Kokouskäsittely

Talousjohtaja Kari Ora selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 119

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisäajan elokuulle 2025.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä tuottavuuden mittaamisen tavan ja mittareiden valmistelun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025 - 2034 neljännesvuosiraportoinnin osalta esitetyn lisäajan elokuulle 2025.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 374

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Kunnanhallitus on käsitellyt kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2025-2034 kokouksissaan 25.11.2024 § 424 ja 2.12.2024 § 441. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 9.12.2025 § 135 kasvun ja talouden hallintaohjelman vuosien 2025-2034 linjaukset. Linjaukset olivat talouden perustan vahvistaminen, palveluverkon tiivistäminen, toiminnan tuottavuus sekä investointiohjelma. Keskeisenä linjauksena myös toimintamenojen kasvun hillintä ja sen myötä yleistä kustannuskehitystä matalampi taso.

Tuottavuuden mittaaminen toteutetaan tilinpäätöstilanteessa 2025 mittareilla, joista on saatavissa kuntatasoiset tiedot luotettavasti. Pitkän aikavälin näkökulmasta tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seuranta on kehitettävä osana kunnan talouden, tuottavuuden ja tulokellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa, on otettava jatkossa osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitysten vuosittaista seuranta.

Kunnanhallitus päätti 26.5. § 277, että tuottavuuden mittaamisen ja mittareiden valmisteluun sekä kasvun ja talouden hallintaohjelman 2025-2024 neljännesvuosiraportointiin saadaan lisäaikaa elokuulle 2025. Ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 annetaan siten ajanjaksolta 1,1.-30.6.2025.

Osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2025 kasvun ja talouden hallintaohjelma 2025 - 2034

Talouden perustan näkökulmasta kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen, asuin- ja työpaikkatonttien kaavoitusten ja myyntien voimakas edistäminen sekä väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan eivät ole kaikilta osin toteutuneet.

Talouden perustan vahvistaminen

kunnan elinvoiman, veropohjan ja tulorahoituksen vahvistaminen

- Kunnan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna hieman alle 74 ja kunta on sillä 10 parhaimman kunnan joukossa
- Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistamisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-kesäkuussa 1,4 miljoonaa euroa viime vuotta alempi (kunnallisvero -0,7 miljoonaa euroa,

yhteisövero -0,9 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,2 miljoonaa euroa). Elokuun veroennusteen mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.

- Asuin ja työpaikkatonttien kaavoitus on edennyt suunnitellusti tammi-kesäkuussa. Rykmentinportti I ja Sammonmäki IV yritysalueiden asemakaavat saivat lainvoiman. Mattila II ja Peurantie 20 asuinalueiden asemakaavat hyväksyttiin keväällä valtuustossa.
- Kunnan elinvoiman näkökulmasta asuin- ja työpaikkatonttien myynti ei ole alkuvuonna toteutunut odotetusti. Tavoite on myydä asuintontteja ja työpaikkatontteja noin 13 M€:n arvosta. Toteutuneita kauppoja on alkuvuonna kaksi asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi tähän mennessä on kertynyt yhteensä noin 0,3 M€. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen. väestön ja yritysten saaminen Tuusulaan
- väestökehitys on ollut alkuvuonna positiivinen, tammi-kesäkuussa asukkaita oli 399 enemmän kuin vuoden 2024 lopussa, asukasmäärä oli 42 655
- Tuusulan yrityskanta Q2 2024 oli 3573 yritystä, Q2 2025 tietoa ei ole käytettävissä

Palveluverkon tiivistäminen

kiinteistöistä luopumisen vahdittaminen (viimeisin tilannekuva tekninen lautakunta 19.11.2024 § 111), nyt asia on omana päätöasianaan kh 25.8 kokouksessa

- Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Kiinteistöjä on alkujaan ollut myyntilistalla 25 kpl. Kiinteistöistä 5 kpl on luovutettu ja 5 kohdetta on siirtynyt tontinluovutukseen (rakennukset purettu) ja kolme kiinteistöä on tulossa myyntiin tämän syksyn aikana. Kunnanhallituksessa 25.8.2025 on käsittelyssä neljän kohteen lisääminen realisoitavaksi. Tarkoituksena on tuoda päätettäväksi vuosittain uusia kiinteistöjä realisointilistaan. Listalle lisättävät kiinteistöt ovat Tilapalvelujen katsomia kiinteistöjä, joille kunnalla ei ole käyttöä. Ennen kuin säästöt realisoituvat, rakennettujen kiinteistöjen osalta tulee tehdä erinäisiä toimenpiteitä kuten luvitus, kaavoitus, lohkominen ja tekniset toimenpiteet. käyttötaloushyötyjen realisointi
- Puretuilla ja luovutetuilla rakennuksilla on vähennetty vuosien 2023-2025 välillä kiinteistöjen ylläpitokuluja noin 403 000 euroa

Toiminnan tuottavuus

henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi

- henkilöstömäärän ja rakenteen optimointi vaativat huomiota talousarviota 2026 valmistelussa
- henkilöstökustannusten muutos on +2,0 miljoonaa euroa, joka on +4,2 % tammi-kesäkuu 2025 vs. 2024
- tammi-kesäkuu 2025 teoreettinen htv oli 921,7 ja hinta 54 144 euroa, toteutunut htv oli 848,6 ja hinta 58 806 euroa

- tammi-kesäkuu 2024 teoreettinen htv oli 921,6 ja hinta 51 945 euroa, toteutunut htv oli 857,2 ja hinta 55 844 euroa; prosessien tehostaminen ja automaatio
 - pilottikokeilussa merkittävä on ostolaskujen käsittely, jota ei ole vielä arvioitu
 - on tehty tekoälykokeiluja, joista käyttäjät ovat kokeneet kyselyn perusteella työn tehostumista
- toiminnan tuottavuuden parantaminen ja tuotantotapojen arviointi
- kunnassa on tehty tuotantotapojen arviointia palvelukatalogityötä, mutta asia ei ole edennyt tavoitteen mukaisiesfi, edunvalvontapalvelut on siirretty valtion vastuulle

Investointiohjelma

investointien välttämättömyyden arviointi, priorisointi ja ajoittaminen (esim. infrainvestoinnit sekä niiden tarkempi kustannusarviointi ja seuranta) kasvavan lainamäärän hallinta em. keinoin

Toimintamenojen kasvun hillintä – yleistä kustannuskehitystä matalampi taso

toimintamenojen kriittinen läpikäynti

- Valtiovaranministeriö (VM) on arvioinut vuoden 2025 kuntatalousohjelmassa, että kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi vuonna 2025 on 3,4 prosenttia.
- peruskunnan ulkoiset toimintamenot ovat kasvaneet tammi-kesäkuussa 1,9 miljoonaa euroa vuoden 2024 vastaavan ajankohdan tasosta, muutos on 2,4 %
- kunnan ulkoiset toimintamenot yhteensä (peruskunta + VHL) ovat kasvaneet kumulatiivisesti tammi-kesäkuussa 1,8 miljoonaa euroa edellisvuodesta, muutos on 2,2 %
- toimintamenojen kriittinen läpikäynti on meneillään osana TA 2026 valmistelua

Tuottavuuden mittaaminen

Tuottavuus määritellään perinteisesti tuotoksen ja panoksen suhteena. Määritelmä on soveltuva ja toimiva myös nykyisessä tieto- ja palveluvaltaisessa ympäristössä. Tuottavuus kuvaa jonkin tuotantoyksikön kykyä muuttaa panoksia tuotoksiksi. Käytännössä tuottavuuden mittaaminen edellyttää sen tarkastelua, mitä yksikön tuotokset ja panokset ovat ja miten niitä mitataan. Kun tuotannossa käytetään useita panoksia ja/tai valmistetaan useita tuotoksia, ne pitää laskea yhteen tuottavuusluvun saamiseksi. Mittaamista voidaan tehdä organisaation eri tasoilla. Kunta on varsin kompleksinen organisaatio ja tuottavuuden mittaaminen eri tasoilla vaatii mittareiden määrittelyä sekä laskentamallin rakentamista. Tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seurantaa tulee pitkällä aikavälillä kehittää osana kaupungin talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Tuottavuuden mittaamista on kehitetty aktiivisesti 2010-luvulla erityisesti 20 suurimmassa kaupungissa. Kehittämistyössä on nostettu esille vaikuttavuus ja asiakasnäkökulmat.

Tuottavuuden parantaminen on osa talouden tasapainotusta.

Tuottavuustoimenpiteillä tavoitellaan yleistä kustannustasoa hitaampaa nettomenojen kasvua. Tuusulan tuottavuuden mittaaminen on tarkoitus käynnistää alkuvaiheessa kuntatasoisilla mittareilla. Mittaaminen tehdään kunnan

tilinpäätöstiedoilla sekä neljännesvuosittain valtionhallintoon toimitetuilla taloustiedoilla sekä relevanteilla mittaritiedoilla.

Kuntatason mittareiksi esitetään alkuvaiheessa seuraavia:

- Käyttökustannukset, euroa/asukas
- Työvoimakustannukset, euroa/asukas
- Palveluhankinnat, euroa/asukas
- Nettomenot, euroa/asukas

Perustelut

Käyttökustannukset (toimintamenot ja suunnitelman mukaiset poistot) kertovat kunnan tai muun laskentakohteen toimintaansa tarvitsemien tuotannontekijöiden kokonaiskustannukset. Käyttökustannukset kuvaavat kuntatason tuottavuuden analysoinnissa panosten kokonaismäärää, joka suhteutetaan kunnan asukasmäärään. Asukasmäärä kuvaa kuntatason tuottavuuslaskennassa tuotosta ja sen muutos kertoo palvelujen kysynnän volyymin muutoksesta.

Työvoimakustannukset-mittari kuvaa kunnan henkilöstöpanostuksen määrää asukasta kohden. Mittari suhteuttaa henkilöstö- ja työvoimavuokrauksen kustannukset asukasmäärään. Työvoimakustannukset edustavat suurinta resurssipanosta tuottavuuden näkökulmasta.

Palveluhankinnat-mittariin lasketaan ulkoiset palvelujen hankinnat, josta työvoiman vuokrauskustannukset on poistettu. Mittari suhteuttaa palveluhankintojen kustannukset asukasmäärään, mikä kuvaa ulkoa hankittavien panostusten määrää asukasta kohden.

Nettomenot eli toimintakate kertoo toimintatulojen ja -menojen erotuksena siitä, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Mittari suhteuttaa nettomenot asukasmäärään.

Tuottavuuden mittaamisen käynnistämiseksi esitetään edellä mainittuja mittareita. Ensimmäinen mittaaminen suoritetaan 2025 tilinpäätöstiedoin, jota verrataan vuoden 2024 tilinpäätöstietoihin. Kunnan tiedolla johtamisen alustan kehittämisen edetessä vuoden 2026 alusta lähtien mittaaminen toteutetaan neljännesvuosittain. Mittaamiseen käytetään kunnan valtionkonttoriin toimittamia taloustietoja. Kunnilla ja kuntayhtymillä sekä hyvinvointialueilla ja hyvinvointialueyhtymillä on lakisääteinen velvollisuus raportoida taloustietonsa Valtiokonttorin Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalveluun.

Hallintosäännön 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;

-
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi kasvun ja talouden hallintaohjelman puolivuotisraportin ajalta 1.1.-30.6.2025;
- hyväksyä pykälän selostusosan mukaisen ehdotuksen tuottavuuden mittamiseksi.

§ 375

Puolivuositiedot 1.1.-30.6.2025

TUUDno-2025-1063

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Liitteet

1 Liite puolivuositiedot 1.1.-30.6.2025, taulukot, khall 25.8.2025

2 Kesäkuun puolivuositiedot 2025, khall 25.8.2025

Toimintaympäristö

Maailmantalouden epävarmuus on kasvanut alkuvuonna selvästi kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä. Valtiovarainministeriö on laatinut kevään talousennusteita, sillä oletuksella, että Yhdysvaltojen asettamat tullit ovat voimassa ainoastaan lyhyen aikaa. Kesän ennusteissa tilannekuva ei ole juuri muuttunut. Markkinat ovat osin rauhoittuneet, kun USA:n tullipäätökset eivät ole olleet niin rajuja kuin alun perin oli esitetty.

Työttömyys on Suomessa kesäkuussa 12,2 % ollen 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana. Tuusulassa työttömyys oli kesäkuussa 9,2 %, joka oli yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin vuonna 2024. Uudenmaan vastaavat luvut olivat kesäkuu 12,6 % ja viime vuosi 11,0 %, muutos on 1,6 prosenttiyksikköä.

Taloukasvu

Valtiovarainministeriön arvion mukaan Suomen taloukasvu (BKT) on tulliolettaman kesto huomioiden 1,3 % vuonna 2025. Jäljempinä vuosina 2026-2029 kasvuarvio on 1,5 %:n tuntumassa. Kesällä VM taloukasvua koskevat arviot ovat eivät ole juuri muuttuneet. Talouden kohentumista ja kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullien korotukset. Kesän arvioiden perusteella BKT kasvaa vain 1,0 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyyden odotetaan kasvavan selvästi vasta vuosina 2026-2027, kun talous vahvistuu. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,3 prosentista 8,3 prosenttiin vasta vuonna 2027.

Inflaatio ja korot

Inflaation vuosimuutos oli kesäkuussa Tilastokeskuksen mukaan 0,2 % ja inflaatio 1,9 %. Euroalueen Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) vuosimuutos oli 1,9 % kesäkuussa ja YKHI inflaatio oli 2,0 %. Inflaatio on EKP:n korkopolitiikan ansiosta 2 % tavoitetilassa. Ajankohdassa 19.8 pitkät korot ovat korkealla tasolla. Kymmenen vuoden 6kk:n euribor noteeraus oli 2,71. VM arvion mukaan 10 vuoden korko on 2,9 vuonna 2025 ja samalla tasolla myös vuonna 2026. Lyhyissä koroissa 6 kk:n euribor noteeraus oli 2,1. Euroopan keskuspankki piti viimeisimmässä heinäkuun kokouksessaan pitää ohjauskorkonsa ennallaan kahdessa prosentissa. EKP aloitti ohjauskorkojensa laskemisen runsas vuosi sitten ja on viime vuoden kesäkuun jälkeen alentanut niitä jo kahdeksan kertaa peräkkäin. EKP perusteli päätöstä pitää korot ennallaan Yhdysvaltain tullipolitiikan rahamarkkinoille synnyttämällä poikkeuksellisella epävarmuudella.

Maailman talouden ja geopolitiittisten tilanteiden vaikutukset heijastuvat myös Suomen julkisen talouden tilaan. Valtiontalouden velkaantumiskehityksellä ja kevään 2025 kehysriihen toimilla on vaikutuksia kuntien valtionosuusrahoitukseen sekä verotuloihin. VM:ltä on saatu tietoa siitä, että valtio kompensoi kunnille verotulomenetykset. Vaikutukset tarkentuvat, kun laskelmia päivitetään kuluvan vuoden aikana.

Valtiontalouden kuntaan vaikuttavat toimet vuonna 2026

Talouden epävarmuustekijöitä on paljon ja niiden ennakointi on haastavaa Suomen talouden näkökulmasta. Valtiontalouteen kohdistuvilla vaikutuksilla on myös kuntatalouteen. Hallituksen puoliväliriihen päätös oli 75 miljoonan euron kertaleikkaus vuonna 2026 vaikutus Tuusulaan on 686 555 euroa (suhteellinen osuus kohdennustavasta on pyydetty lausuntoa).

Pysyvä leikkaus 75 miljoonaa euroa toteutuu vuonna 2027, jonka vaikutus Tuusulaan on 686 555 euroa.

Valtionvarainministeriön (VM) budjettiesitys vuodelle 2026 sisältää kuntatalouden kannalta valtionosuuteen vaikuttavia ehdotuksia aikaisemmin päätettyjen lisäksi. Valtio on esittänyt, että alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen osalta kuntien vastuu olisi jatkossa 100 %:sti kunnilla. Esityksen vaikutus Tuusulassa on 663 000 euroa. VM budjettiesityksessä on 150 miljoonan euron lisäleikkaus laskennallisiin valtionosuuksiin. Esityksen vaikutus Tuusulan kunnalle on 1,2 miljoonaa euroa. Lisäksi VM esitys sisältää kotoutumiskorvausten poistamisen, jonka vaikutus Tuusulan kunnalle on 160 000 euroa. Maan hallituksen budjettiriihi vuoden 2026 talousarvioesitykseksi ajoittuu 1.-2.9 ajankohtaan. Tällöin saadaan tietoa kuntiin vaikuttavista ratkaisuista.

Talouden toteutuminen

Tuusulan kuntastrategian painopistealueita ovat kunnan elinvoima, hyvinvointi sekä kestävä kehitys. Alkuvuonna kunnan toiminta kehittyi osin kuntastrategian tavoitteiden mukaisella uralla; väestön määrä kehittyi myönteisesti. Tuusulan väkiluku oli kesäkuussa 42 624 ja se on kasvanut vuoden 2024 lopun 42 225 tilanteesta 399 asukkaalla. Asunto- sekä yritystonttien kauppa ei ole kuitenkaan toteutunut suunnitellulla tasolla. Kunnan palveluverkon uudistuminen jatkui, Rykmentinpuiston koulu ja päiväkotit ovat valmistuneet ja toiminta on käynnistynyt. Yleisenä huomiona kunnan talouden kannalta, työttömyyden kasvu. Kuntien vastuun laajeneminen työttömyysturvasta on tässä suhdannetilanteessa realisoitunut. Tuusula on maksanut työttömyysturvan vastuun laajentumisesta tammi-kesäkuussa 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Kunnallisveron sekä yhteisöveron kehitys on ollut heikkoa koko maassa. Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kunnallisveron tuotto kasvoi vain 0,9 % edellisvuoteen verrattuna samalla kun yhteisöveron tuotto heikkeni noin 9,1 %. Loppuvuonna kuntatalouden haasteena on kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutus, kasvava työttömyys sekä huoli kehysriihessä ja sen jälkeen kunnille esitetyistä valtionosuusleikkauksista.

Veropohjan ja tulorahoituksen vahvistamisen näkökulmasta, veropohja ei ole kehittynyt suotuisasti vuonna 2025. Verokertymien taso on tammi-heinäkuussa 1,4 miljoonaa euroa viime vuotta alempi (kunnallisvero -0,7 miljoonaa euroa, yhteisvero -0,9 miljoonaa euroa, kiinteistövero +0,2 miljoonaa euroa). Elokuun veroennusteen

mukaan kunnan verotulot jäävät 5 miljoonaa euroa talousarvion tasosta 113,8 miljoonaa euroa, ollen 108,8 miljoonaa euroa vuonna 2025.

Asuin ja työpaikkatonttien kaavoitus on edennyt suunnitellusti tammi-kesäkuussa. Rykmentinportti I ja Sammonmäki IV yritysalueiden asemakaavat saivat lainvoiman. Mattila II ja Peurantie 20 asuinalueiden asemakaavat hyväksyttiin keväällä valtuustossa.

Kunnan elinvoiman näkökulmasta asuin- ja työpaikkatonttien myynti ei ole alkuvuonna toteutunut odotetusti. Tavoite on myydä asuintontteja ja työpaikkatontteja noin 13 M€:n arvosta. Toteutuneita kauppvoja on alkuvuonna kaksi asuintonttia ja yksi yritystontti. Vaikean markkinatilanteen vuoksi tähän mennessä on kertynyt yhteensä noin 0,3 M€. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän, kaikkien tonttikauppaneuvotteluidenkin onnistuessa, 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Sopimustuloutuksien odotetaan toteutuvan budjetoidusti. Useita tonttineuvotteluja on käynnissä edelleen.

Kuntaemo - toimialueet

Kuntaemon, toimialueiden ennusteeseen sisältyvät sisäiset erät. Valtuustoon nähden talousarvion toimialoja sitova taso on toimintakate. Ennusteiden mukaan kuntaemon toimintakate on ylittymässä 4,3 miljoonaa euroa muutetun talousarvion.

Taulukko 1 erillinen liite

Vesihuoltoliikelaitos

Vesihuoltoliikelaitoksen ennuste on 0,2 miljoonaa euroa talousarviota parempi ollen 0,7 miljoonaa euroa.

Taulukko 2 erillinen liite

Kunnan tilinpäätösennuste

Kunnan tilinpäätösennuste sisältää kuntaemon (toimialueet) ja vesihuoltoliikelaitoksen. Talousarvio ja tilinpäätösennuste sisältää sisäiset erät.

Taulukko 3 erillinen liite, sisältää sisäiset ja ulkoiset erät

Kunnan tilinpäätöksen toimintakate-ennuste on 4,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi. Verokehitys on ollut alkuvuonna heikko. Erityisesti yhteisöverojen kertymä on yleisestä taloustilanteesta johtuen miljoona euroa viime vuoden tasoa alempi. Kuntaliiton julkaisema elokuun veroennuste on 108,8 miljoonaa euroa, joka on muutettua talousarviota heikompi. Kuntaliiton ennusteen mukaan verotulot jäisivät -5,0 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi. Valtionosuudet toteutuvat 0,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Vuosikate on noin 9,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompi.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan -7,7 miljoonaa euroa ja alijäämä 7,6 miljoonaa euroa. Kuntaemon osuus alijäämästä on -8,3 miljoonaa euroa ja vesihuoltoliikelaitoksen + 0,7 miljoonaa euroa.

Investointien nettomenojen ennakoidaan ylittävän talousarvion 2,2 miljoonaa euroa. Maan myyntitulojen arvioidaan jäävän 3,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmäksi.

Kunnan muutetun talousarvion lainamäärä on 299,6 miljoonaa euroa. Lainamäärän arvioidaan olevan vuoden lopussa 309,0 miljoonaa euroa.

Tuusulan kunnan hallintosäännön 9 luvun 46 §:n 2. mom. mukaan kunnanhallitus ja johtokunta raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025 tiedoksi.

§ 376

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025 konserniyhtiöt

TUUDno-2025-1063

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora, talousjohtaja, kari.ora@tuusula.fi

Liitteet

1 Tytäryhtiöt 2 OVK, khall 25.8.2025

Tuusulan kunnanvaltuuston 25.9.2017 § 14 hyväksymän ja voimassa olevan konserniohjeen mukaan tytäryhteisön tulee antaa seuranta varten kunnalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittämisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

Raportoineet yhtiöt:

Kellokosken jäähalli Oy, Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus, Kiinteistö Oy Keravan ja Tuusulan paloasema, Kiinteistö Oy Tuusulan vanha kunnantalo, Tuusulan jäähalli Oy, Tuumakodit / Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy, Tuusulan Urheilukeskus Oy ja Kiinteistö Oy Koskensillantien pysäköintilaitos.

Tämän asian liitteessä on tarkemmin yhtiöiden raportoima vuoden 2025 tammi-kesäkuun tilannekuva.

Tuusulan kunnan hallintosäännön 4 luvun 23 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kuntakonsernin talouden ohjauksesta ja seurannasta.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025;
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi konserniyhtiöiden puolivuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2025

§ 377

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, kunnanjohto

TUUDno-2025-1063

Valmistelijat / lisätiedot:

Anni Hammarberg, talousasiantuntija, anni.hammarberg@tuusula.fi

Liitteet

1 Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, kunnanjohto, khall 25.8.2025

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2020) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuositarkastusten sisällöstä.

Neljännesvuositarkastuksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoita vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määrään.

Neljännesvuositarkastuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolaissa säädettyjä yleisiä tilinpäätösperiaatteita.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 20.1.2025 5 § kunnanjohtoon käyttösuunnitelmat. Palvelualueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan kunnanhallitukselle jatkossa neljännesvuosittain tammi-maaliskuulta, tammi-kesäkuulta ja tammi-syyskuulta sekä koko vuodelta tilinpäätöksessä. Olennaiset tapahtumat ja talousarvion toteutumat sekä vuositasojen seuranta tammi-kesäkuulta ovat liitteessä.

Tammi-kesäkuun ajanjaksolta talouden tasaisen toteutumisen vertailuluku on 50,0 %. Toiminnan tulojen toteuma oli 99,99 % (v2024: 370,21 %). Määrärahojen käyttöaste oli 50,85 % (v2024: 54,07 %). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 50,16 % (v2024: 50,17 %).

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kunnanjohtoon toimialueen puolivuositarkastuksen ajalta 1.1.-30.6.2025.

§ 378

Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, yhteiset palvelut

TUUDno-2025-1063

Valmistelijat / lisätiedot:

Anni Hammarberg, talousasiantuntija, anni.hammarberg@tuusula.fi

Liitteet

1 Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, K-U
ympä 12.8.2025, khal 25.8.2025

2 Puolivuositarkastus 1.1.-30.6.2025, yhteiset palvelut, khal 25.8.2025

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2020) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuositarkastusten sisällöstä.

Neljännesvuositarkastuksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määrään.

Neljännesvuositarkastuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolaisissa säädettyjä yleisiä tilinpäätösperiaatteita.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 20.1.2025 § 6 yhteiset palvelut toimialueen alaisten palveluyksiköiden käyttösuunnitelmat. Palvelualueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan kunnanhallitukselle jatkossa neljännesvuosittain tammi-maaliskuulta, tammi-kesäkuulta ja tammi-syyskuulta sekä koko vuodelta tilinpäätöksessä.

Olennaiset tapahtumat ja talousarvion toteutumat sekä vuositavoitteiden seuranta tammi-kesäkuulta ovat liitteessä.

Tammi-kesäkuun ajanjaksolta talouden tasaisen toteutumisen vertailuluku on 50 %. Yhteiset palvelut alaisen toiminnan tulosten toteuma oli 49,33 % (v2024: 43,21 %*). Määrärahojen käyttöaste oli 52,77 % (v2024: 48,82 %*). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 55,55 % (v2024: 52,63 %*)

*Edellisen vuoden luvut eivät ole vertailukelpoisia. Kohdennettuasiakastyö siirtyi vuoden alusta yhteisten palveluiden toimialueelta kasvun ja ympäristön toimialueelle

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yhteiset palvelut toimialueen puolivuositarkastuksen ajalta 1.1.-30.6.2025.

Tiedoksi

yhteiset palvelut, talouden ohjaus

Kuntakehityslautakunta, § 73, 20.08.2025

Kunnanhallitus, § 379, 25.08.2025

§ 379

Puolivuosikatsaus 1.1.-30.6.2025, kuntakehityslautakunta

TUUDno-2025-858

Kuntakehityslautakunta, 20.08.2025, § 73

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanna Bärlund, talouspäälikkö, susanna.barlund@tuusula.fi

Liitteet

1 KKL kesäkuun osavuosisiraportti 2025, KKL 20.8.2025

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2021) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuosisikatsausten sisällöstä ja niiden laadinnassa noudatettavista tilinpäätösperiaatteista. Neljännesvuosisikatsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Toimialueet raportoivat tavoitteistaan ja taloudestaan palvelualueetasolla, jolta osin seuranta viedään kunnanhallitukseen ja valtuustoon tiedoksi. Palveluyksikötasolla seuranta tapahtuu lautakunnissa.

Kuntakehityslautakunnan alaiset palvelualueet ja -yksiköt ovat:

Kehittäminen ja hallinto

- Kehittäminen ja hallinto

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

- Elinkeinopalvelut
- Maahanmuuttaja- ja työllisyyspalvelut
- Nuorten aikuisten palvelut
- Asuntopalvelut

Projektitoimisto

- Projektitoimisto
- Focus-projektit
- Hyrylän keskusta
- Rykmentinpuisto- taseyksikkö

Maankäyttö ja paikkatieto

- Maankäyttö
- Paikkatieto

Kaavoitus

- Kaavoitus

Rakennusvalvonta

- Rakennusvalvonta

Kuntakehityslautakunnan vuoden 2025 muutetussa talousarviossa toimintatuotoiksi on vahvistettu 6,66 milj. euroa. Toimintakuluihin on vuodelle 2025 varattu -15,94 milj.

euroa. Käyttösuunnitelman mukainen toimintakate on -9,28 milj. euroa. Toimintatuotoista on toteutunut 5,0 milj. euroa (75,49 %). Tuotot koostuvat pääosin valtion avustuksista ja korvauksista n. 0,9 milj. euroa, maa- ja vesialueiden vuokrista n. 1,5 milj. euroa, rakennusvalvonnan maksutuotoista 0,3 milj. euroa sekä käyttöomaisuuden myyntivoitoista 0,2 milj. euroa. Lisäksi maankäyttö ja kehittämiskorvauksia on tuloutettu arvion perusteella 1,8 milj. euroa (50 % talousarvioluvusta). Toimintakuluista on toteutunut -6,9 milj. euroa (43,55 %). Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulujen -2,7 milj. euron, asiantuntijapalvelujen -1,0 milj. euron, työmarkkinatuen kuntaosuuden -0,67 milj. euron, työttömyystukien kunnan rahoitusosuuden -1,5 milj. euron, muiden yhteistoimintaosuuksien 1,0 milj. euron toteumat. Sitovan toimintakatteen toteuma oli -1,9 milj. euroa (20,56 %).

Maan myyntitulojen ennustetaan toteutuvan 11,1 milj. euroa, eli 3,2 milj. euroa talousarviota heikompana. Maan myyntitulot näkyvät talousarviossa tuloslaskelmaosassa ja toteuma on maankäytön palvelualueella. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- merkitä puolivuosisiraportin tiedoksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 379

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanna Bärlund, talouspäälikkö, susanna.barlund@tuusula.fi

Liitteet

1 KKL kesäkuun osavuosisiraportti 2025, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäälikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kuntakehityslautakunnan alaisen toiminnan puolivuosisikatsauksen 1.1.-30.6.2025.

Tekninen lautakunta, § 84, 19.08.2025

Kunnanhallitus, § 380, 25.08.2025

§ 380

Puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2025, tekninen lautakunta

TUUDno-2025-857

Tekninen lautakunta, 19.08.2025, § 84

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanna Bärlund, talouspäälikkö, susanna.barlund@tuusula.fi

Liitteet

1 Kesäkuun osavuosisiraportointi 2025 tekninen lautakunta, TL 19.8.2025

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2021) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuosisikatsausten sisällöstä ja niiden laadinnassa noudatettavista tilinpäätösperiaatteista. Neljännesvuosisikatsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Toimialueet raportoivat tavoitteistaan ja taloudestaan palvelualueetasolla, jolta osin seuranta viedään kunnanhallitukseen ja valtuustoon tiedoksi. Palveluyksikötasolla seuranta tapahtuu lautakunnissa.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelualueet ja -yksiköt ovat:

Yhdyskuntatekniikka

- Kunnallistekniikan suunnittelu
- Kunnallistekniikan rakentaminen
- Kunnossapito
- Viherpalvelut
- Liikenne

Tilapalvelut

- Kiinteistöjohtaminen
- Rakennuttaminen
- Kiinteistöjen ylläpito
- Puhtauspalvelut

Teknisen lautakunnan vuoden 2025 talousarviossa toimintatuotoiksi on vahvistettu 27,04 milj. euroa ja valmistus omaan käyttöön 0,1 milj. euroa. Toimintakuluihin on vuodelle 2025 varattu -29,25 milj. euroa. Käyttösuunnitelman mukainen toimintakate (sisältäen valmistuksen omaan käyttöön) on -2,1 milj. euroa. Toimintatuotoista toteutui kesäkuun loppuun mennessä 14,2 milj. euroa (52,56 %). Tuotot koostuivat pääosin 10,1 milj. euron sisäisistä- ja 1,7 milj. euron ulkoisista vuokratuotoista sekä puhtauspalvelujen 2,0 milj. euron siivoustuotoista. Ympäristöministeriöltä on saatu avustus öljylämmityksestä luopumiseen 0,14 milj. euroa. Toimintakuluista toteutui -15,2 milj. euroa (51,97 %). Merkittävimmät kuluerät olivat pääosin rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelujen -3,7 milj. euron, henkilöstökulujen

-3,2 milj. euron, HSL:n kuntaosuuden -2,0 milj. euron, lämmityksen -1,6 milj. euron, sähkön -1,1 milj. euron, puhtaanapitopalveluiden -1,2 milj. euron, asiantuntijapalveluiden -0,8 milj. euron, vuokratulujen -0,4 milj. euron, it-palvelujen -0,2 milj. euron, rakennusmateriaalin -0,2 milj. euron kuluerät. Sitovan toimintakatteen toteuma oli -1,0 milj. euroa (46,92 %). Teknisen lautakunnan toimintatuotoissa tai toimintakuluissa ei ole merkittäviä poikkeamia. Henkilöstökulujen toteuma oli 49,94 %.

Teknisen lautakunnan alaisten palvelualueiden toimintatuottojen ja toimintakulujen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Investointeihin esitetään tehtäväksi -0,6 milj. euron rahoitusta huonontava määrärahojen muutos. Ks. Tarkemmin perustelut kohta Investoinnit.

- Pellavan päiväkotia -0,1 milj. euroa
- Kellokosken asuntola -0,5 milj. euroa

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, vt. kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- merkitä puolivuosisiraportin 1.1.-30.6.2025 tiedoksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 380

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanna Bärlund, talouspäälikkö, susanna.barlund@tuusula.fi

Liitteet

1 Kesäkuun osavuosisiraportointi 2025 tekninen lautakunta, TL 19.8.2025, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäälikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä teknisen lautakunnan alaisen toiminnan puolivuosisikatsauksen 1.1.-30.6.2025.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 67, 19.08.2025

Kunnanhallitus, § 381, 25.08.2025

§ 381

Puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2025, kasvatus- ja sivistyslautakunta

TUUDno-2025-570

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 19.08.2025, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Aronen, vt. opetuspäällikkö, jyrki.aronen@tuusula.fi
Sini Viitala, varhaiskasvatuspäällikkö, sini.viitala@tuusula.fi
Heli Hakulinen, vt. kehittämispäällikkö, heli.hakulinen@tuusula.fi
Anne Saksa, talouspäällikkö, anne.saksa@tuusula.fi
Marianne Liimatainen, sivistysjohtaja, marianne.liimatainen@tuusula.fi

Liitteet

- 1 Osavuosisikatsaus 1-6/2025, sivistyksen toimialue, ksltk 19.8.2025
- 2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta, osavuosisikatsaus 1-6/2025, ksltk 19.8.2025

Valtioneuvosto on antanut kuntalain nojalla asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2020) sekä annetun asetuksen 12 ja 13 §:ssä on säännökset kunnan neljännes- ja puolivuosisikatsausten sisällöstä. Puolivuosisikatsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä kuvataan keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin. Neljännesvuosisikatsauksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolaisissa säädettyjä yleisiä tilinpäätösperiaatteita.

Palvelualueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan lautakunnalle neljännesvuosittain tammi-maaliskuulta, tammi-kesäkuulta ja tammi-syyskuulta sekä koko vuodelta tilinpäätöksessä. Lisäksi raportoidaan erikseen talouden ja hr-tietojen toteutumista kuukausittain.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 10.12.2024 §:ssä 109 Kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisten palveluyksiköiden käyttösuunnitelmat. Olennaiset tapahtumat ja talousarvion toteutumat, vuositavoitteiden seuranta sekä investointien toteutuminen ajalta 1.1.-30.6.2025 ovat liitteenä.

Tammi-kesäkuun ajanjaksolta talouden tasaisen toteutumisen vertailuluku on 50 %. Lautakunnan alaisen toiminnan sitovan toimintakatteen toteuma oli 51,6 % 51,8 milj. euroa (v 2024: 54,6 %, 50,7 milj. euroa). Hankerahoitus on jaksotettu ja saamiset sekä ostovelat on kirjattu yleisiä tilinpäätösperiaatteita noudattaen.

Ennusteessa on huomioitu seuraavat määrärahalisäykset:

- Oppiminen: 468 000 euroa oppimisen tukeen (valtuuston päätös 28.4.2025 § 50)
- Ruokapalvelut: 48 000 euroa (valtuuston päätös 16.6.2025 § 127)
Rykmentinpuiston päiväkotia avataan 1.8.2025, kaksi ruokapalvelutyöntekijää. Aikaisemmin arvioitiin, että päiväkotia täytyisi pikkuhiljaa syksyn aikana ja henkilöstölisäys tarvittaisiin vasta 1.1.2026. Päiväkotia otetaan kuitenkin

täysimääräisesti käyttöön jo elokuussa, ja henkilöstön lisäystarve on jo elokuussa.

- Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon nosto 1.8.2025, kustannusvaikutus n. 100 000 euroa (valtuuston päätös 16.6.2025 § 127)

Em. yhteensä toimintamenot + 616.000 eur, jolloin toimintakate heikkenee (100,3 milj. Euroon) 616.000 eur verrattuna alkuperäiseen talousarvioon 2025 (99,6 milj. eur). Vuonna 2024 vuosikate 93,5 milj, eur

Oppimisen palvelualueen käyttösuunnitelman muutokset muista toimintakuluista henkilöstökuluihin 2,1 milj. Eur (käyttösuunnitelmaan laadittaessa määrärahoja ei ollut varattu oikeille tiliryhmille)

Sisäisiä määrärahasiirtoja lakkautettujen koulujen ja päiväkotien osalta uusille perustetuille yksiköille Rykmentinpuistoon ja Riihikallioon tehdään syksyn toimintakauden aikana

Opetuspalveluiden laskutukset tehdään pääosin jälkikäteen alkusyksystä, jolloin ne näkyvät syyskuun osavuositarkastuksen tuotoissa arvio noin 270.000 eur. Lomarahojen maksaminen kesäkuussa vaikuttaa omalta osaltaan tasaisen toteuman vertailulukuun, jolloin puolenvuoden osavuositarkastus näyttää korkeampaa toteumaa.

Käyttötalouden määrärahoihin ei esitetä määrärahan muutoksia kesäkuun puolivuosi-raportoinnin yhteydessä. Määrärahan tarvetta tarkastellaan syyskuun osavuosi-raportoinnin yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Marianne Liimatainen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- merkitä puolivuosi-raportin tiedoksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 381

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Saksa, talouspäällikkö, anne.saksa@tuusula.fi

Liitteet

1 Osavuositarkastus 1-6/2025, sivistyksen toimialue, ksltk 19.8.2025, khall 25.8.2025
2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta, osavuositarkastus 1-6/2025, ksltk 19.8.2025, khall 25.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisen toiminnan puolivuosisikatsauksen 1.1.-30.6.2025.

Kunnanhallitus, § 247, 19.05.2025

Valtuusto, § 103, 02.06.2025

Kunnanhallitus, § 382, 25.08.2025

§ 382

Teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali toimikaudelle 2025-2029

TUUDno-2025-916

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Hallintosäännön 9 §:n mukaan teknisen tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhdyskuntatekniikan ja joukkoliikenteen palveluja, huolehtia kunnan omasta toimitilatarpeesta sekä huolehtia terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä yhdessä kunnan muiden sidosryhmien kanssa.

Lautakunnan tavoitteena on luoda ja ylläpitää kuntalaisia ja sen työntekijöitä varten turvallinen ja viihtyisä asuin-, työ-, liikenne- ja vapaa-ajan ympäristö sekä edistää ja ylläpitää kunnassa laadukkaita joukkoliikennepalveluja.

Teknisessä lautakunnassa on 11 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen

Vaalikelpoisuus lautakuntaan

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; eikä
- henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Lautakunnan alainen henkilöstö on asemastaan riippumatta vailla vaalikelpoisuutta. Vaalikelpoisuuden rajoitus koskee vain sitä lautakuntaa, jonka alainen henkilö on. Kuntakehityslautakunnan alainen henkilö voidaan valita esimerkiksi kasvatus- ja sivistyslautakuntaan.

Väliaikainen enintään kuuden kuukauden palvelussuhde ei aiheuta vaalikelpoisuuden menetystä. Palvelussuhteen aikana asianomainen henkilö ei kuitenkaan voi hoitaa luottamustointiaan. Jos palvelussuhde on voimassa toistaiseksi tai kestää yli kuusi kuukautta, henkilö ei ole vaalikelpoinen.

Kuntakonsernin palveluksessa olevat henkilöt

Jos kunnan määräämisvallassa oleva yhteisö tai säätiö toimii lautakunnan tehtäväalueella, yhteisön palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen lautakuntaan. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä tai säätiössä, jos kirjanpitolain 5 §:n mukaiset edellytykset täyttyvät.

Säännöksen soveltaminen edellyttää, että kuntakonserniin kuuluva yhteisö toimii lautakunnan tehtäväalueella. Säännös koskee kaikkia lautakunnan tehtäväalueella toimivan yhteisön palveluksessa olevia, kun valtuustossa ja kunnanhallituksessa rajoitus koskee vain johtavassa tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä toimivia.

Säännöksessä kuntayhtymät ovat samassa asemassa kuin muutkin yhteisöt. Säännöksen soveltaminen kuntayhtymän palveluksessa olevaan henkilöön edellyttää, että kunnalla on kuntayhtymässä määräämisvalta.

Liikeryitysten johtohenkilöt

Säännös kunnassa toimivan liikeryityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuudesta lautakuntaan vastaa sitä, mitä säädetään vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen.

Tasa-arvolain soveltaminen

Valintaa suoritettaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Sekä naisia että miehiä on oltava sekä varsinaisina että varajäseninä vähintään 40 %. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Teknisen lautakunnan kohdalla tämä merkitsee vähintään 5 jäsentä kumpaakin sukupuolta.

Sidonnaisuusilmoitus

Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä esittelijän on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Hallintosäännön 57 §:n mukaan sidonnaisuusilmoitukset saatetaan valtuustolle tiedoksi vuoden ensimmäisessä valtuuston kokouksessa. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029;
- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 103

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029;
- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita tekniseen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2025-2029:

Jäsen

Marjut Kylliäinen
Ilari Roihuvuo
Liisa Palvas
Raimo Stenvall
Altti Torkkeli
Ari Loponen
Pia Laamanen
Kalevi Hyytinen
Cecilia Veikkolainen
Tomi Mantere
Saana Sandholm

Henkilökohtainen varajäsen

Anu Åberg
Toni Heikkinen
Petra Temisevä
Pirjo Viljanen
Jania Kleimola
Mika Timonen
Sami Lahtinen
Riitta Sedig
Antti Ellonen
Jorma Sulander
Sari Paavonen

- valita jäseniksi valituista teknisen lautakunnan puheenjohtajaksi Marjut Kylliäisen ja varapuheenjohtajaksi Ilari Roihuvuon.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 382

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Teknisen lautakunnan jäsenen Liisa Palvaksen henkilökohtaiseksi varajäseneksi valtuustossa 2.6.2025 § 103 valittu Petra Temisevä on menehtynyt. Näin ollen teknisen lautakunnan varajäsen on täydennettävä hänen tilalleen.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta Petra Temisevän luottamustoimen päättyneeksi;
- valita Liisa Palvakselle henkilökohtaisen varajäsenen teknisen lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kunnanhallitus, § 335, 23.06.2025

Valtuusto, § 147, 18.08.2025

Kunnanhallitus, § 383, 25.08.2025

§ 383

Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymähallituksen ja tarkastuslautakuntaan jäsenten valinta toimikaudelle 2025-2029

TUUDno-2025-1045

Kunnanhallitus, 23.06.2025, § 335

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Yhtymävaltuustoon ehdotettuihin henkilöihin on vielä tullut tarkennusta valtuustoryhmien kesken ja ryhmien keskinäistä paikkajakoa on muutettava kuntayhtymän yhtymävaltuuston osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta Antti Piipon ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valitun Toni Åmanin luottamustoimien päättyneen Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän yhtymävaltuustossa;
- valita Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymävaltuustoon Antti Piipon ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä Toni Åmanin tilalle varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä toimikaudeksi 2025-2029.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- todeta Antti Piipon ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valitun Toni Åmanin luottamustoimien päättyneen Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän yhtymävaltuustossa;
- valita Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymävaltuustoon Antti Piipon ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä Toni Åmanin tilalle varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä toimikaudeksi 2025-2029.

Valtuusto, 18.08.2025, § 147

Ehdotus

Valtuusto päättää

- todeta Antti Piipon ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valitun Toni Åmanin luottamustoimien päättyneen Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän yhtymävaltuustossa;
- valita Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymävaltuustoon Antti Piipon ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä Toni Åmanin tilalle varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä toimikaudeksi 2025-2029.

Päätös

Valtuusto päätti

- todeta Antti Piipon ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valitun Toni Åmanin luottamustoimien päättyneen Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän yhtymävaltuustossa;
- valita Keski-Uudenmaan Vesi -kuntayhtymän yhtymävaltuustoon varsinaiseksi jäseneksi Eeva-Liisa Niemisen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Sini Halmin toimikaudeksi 2025-2029

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 383

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän perussopimuksen 10 §:n mukaan kuntayhtymällä on hallitus, johon kuuluu kahdeksan jäsentä ja sama määrä henkilökohtaisia varajäseniä. Kustakin jäsenkunnasta valitaan kaksi jäsentä ja heidän varajäsenensä. Hallituksen kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella kunnallisvaaleissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Hallituksen toimikausi on valtuustokausi.

Tarkastuslautakunnan jäsenistä on säädetty kuntayhtymän hallintosäännössä. Hallintosäännön 8 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä, joista yhtymävaltuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kustakin jäsenkunnasta valitaan yksi jäsen sekä yksi varajäsen.

Hallintosäännön 23 §:n kohdan 9 mukaan kunnanhallitus päättää kunnan ehdokkaat tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin.

Valtuusto on kokouksissaan 2.6.2025 ja 18.8.2025 nimennyt yhtymävaltuutetuiksi Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymään Risto Paavolan ja Eeva-Liisa Niemisen.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa Keski-Uudenmaan Vesi-kuntayhtymän yhtymävaltuustolle, että se

-
- valitsee kaksi (2) kunnanhallituksen nimeämää jäsentä ja heidän varajäsenensä kuntayhtymän hallitukseen;
 - valitsee yhden (1) kunnanhallituksen nimeämän jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä kuntayhtymän tarkastuslautakuntaan.

§ 384

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, johtokunnan ja tarkastuslautakunnan jäsen ehdokkaiden valinta toimikaudelle 2025-2029

TUUDno-2025-1773

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän tehtävänä on huolehtia jäsenyhteisöjensä viemäriverien poisjohtamisesta ja käsittelystä. Liikelaitoskuntayhtymän ylin päättävä elin on yhtymäkokous, johon kukin jäsenkunta nimeää yhden edustajan. Kuntayhtymällä on lisäksi johtokunta, johon kuuluu yhdeksän (9) jäsentä. Näistä Tuusulan kunta on oikeutettu nimeämään kaksi (2) ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Liikelaitoskuntayhtymän hallintosäännön 4 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on neljä (4) jäsentä, joista yhtymäkokous valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kustakin jäsenyhteisöstä valitaan yksi (1) jäsen.

Kuntalain 76 §:n mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimiteliimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Kuntalain 71 §:ssä säädetään yleinen vaalikelpoisuus. Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi

Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä, eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimitelimeissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimitelimeissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimitelimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallitstoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimitelimeissä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuun toimitelimeen, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 11.8.2025 § 351 nimennyt Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 2.9.2025 yhtymäkokousedustajaksi Arto Lindbergin. Hallintosäännön 23 §:n kohdan 9 mukaan kunnanhallitus nimeää yhtiökokous- ja yhtymäkokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- valita johtokuntaan kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä tarkastuslautakuntaan yhden (1) jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen;
- antaa yhtymäkokousedustajalle toimiohjeena esittää yhtymäkokouksessa edellä valittujen henkilöiden ehdottamista toimielimiin Tuusulan kunnan edustajina.

Kunnanhallitus, § 257, 19.05.2025

Valtuusto, § 113, 02.06.2025

Kunnanhallitus, § 385, 25.08.2025

§ 385

Keskisen Uudenmaan musiikkiopiston johtokunnan täydennysvaali toimikaudelle 2025 - 2029

TUUDno-2025-1043

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 257

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan Musiikkiopiston tehtävänä on antaa musiikin perusopetusta, valmennusta alan ammattiopintoihin sekä järjestää muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa. Oppilaitos voi antaa musiikkia sivuavien muiden taideaineiden perusopetusta. Lisäksi oppilaitoksella on mahdollisuus järjestää tehtäväalueeseen kuuluvaa koulutusta ja palveluja myös maksullisena palvelutoimintana. Musiikkiopisto on hallinnollisesti Järvenpään sivistys- ja vapaa-ajan palvelualueella.

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokunta on Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan yhteinen toimielin. Johtokunta on hallinnollisesti Järvenpään kaupungin alaisuudessa. Johtokuntaan kuuluu kuusi (6) jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan valtuustot valitsevat kumpikin kolme (3) jäsentä sekä valitsemilleen jäsenille henkilökohtaiset varajäsenet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Järvenpään kaupunki nimeää johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sovitun vuorotteluperiaatteen mukaisesti vuorossa olevan kunnan esityksestä. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja edustavat aina eri kuntia.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Käytännössä tämä tarkoittaa Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokunnan osalta, että naisia ja miehiä on oltava kumpiakin kolme. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Kuntalain 74 §:n mukaan johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Ehdotus

Esittelijä: Lilli Salmi, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- ehdottaa toimikaudekseen Järvenpään kaupunginvaltuustolle valittavaksi Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokuntaan kolme (3) jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- nimetä yhden jäsenehdokkaista johtokunnan puheenjohtajaksi;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 02.06.2025, § 113

Ehdotus

Valtuusto päättää

- ehdottaa toimikaudekseen Järvenpään kaupunginvaltuustolle valittavaksi Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokuntaan kolme (3) jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- nimetä yhden jäsenehdokkaista johtokunnan puheenjohtajaksi;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Valtuusto päätti

- ehdottaa toimikaudekseen Järvenpään kaupunginvaltuustolle valittavaksi Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokuntaan kolme (3) jäsentä: Terhi Ahonen (varalla Kati Lepojärvi), Keimo Joensuu (varalla Heta Kyytinen), Sara Lindberg (varalla Samuli Surakka);
- nimetä jäsenehdokkaista johtokunnan puheenjohtajaksi Terhi Ahosen;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 385

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Keskisen Uudenmaan johtokunta on valittu Järvenpään kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.6.2025 § 59. Järvenpään kaupunginhallitus ei ole kuitenkaan toimeenpannut kaupunginvaltuuston päätöstä vaan palautti sen kaupunginvaltuustolle uudelleenarviointia varten. Tämä johtui siitä, että toimielin ei täyttänyt naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n ehtoa, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tarkoituksena on, että Tuusulassa yhden varsinaiseksi jäseneksi valitun naisen tilalle valitaan mies ja Järvenpäässä valitaan varajäseneksi naisen tilalle mies. Näin sekä varsinaisten että varajäsenten osalta saadaan tasa-arvolain 4 a §:n mukainen edellytys täyttymään.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- ehdottaa toimikaudekseen Järvenpään kaupunginvaltuustolle valittavaksi Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston johtokuntaan kolme (3) jäsentä ja heille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- nimetä yhden jäsenehdokkaista johtokunnan puheenjohtajaksi;
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kunnanhallitus, § 352, 11.08.2025

Kunnanhallitus, § 386, 25.08.2025

§ 386

Kunnanhallituksen edustajien nimeäminen lautakuntiin ja johtokuntaan toimikaudeksi 2025-2029

TUUDno-2025-1279

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 352

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Hallintosäännön 118 §:n mukaan kunnanhallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kunnanhallituksen varajäsen. Kunnanhallitus ei voi kuitenkaan määrätä edustajansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

Edustajaa ei ole tarkoituksenmukaista nimetä lautakuntiin, joiden puheenjohtajina toimivat apulaispormestarit, Keski-Uudenmaan ympäristölautakuntaan eikä kuntakehityslautakunnan rakennusvalvontajaostoon.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- määrätä edustajansa toimikaudekseen seuraaviin toimielimiin:
 - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
 - kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
 - tekninen lautakunta
 - vesihuoltoliikelain johtokunta.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Mellin ehdotti asian jättämistä pöydälle. Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 386

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Hallintosäännön 118 §:n mukaan kunnanhallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.

Edustajaksi voidaan määrätä myös kunnanhallituksen varajäsen. Kunnanhallitus ei voi kuitenkaan määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

Edustajaa ei ole tarkoituksenmukaista nimetä lautakuntiin, joiden puheenjohtajina toimivat apulaispormestarit, Keski-Uudenmaan ympäristölautakuntaan eikä kuntakehityslautakunnan rakennusvalvontajaostoon.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- määrätä edustajansa toimikaudekseen seuraaviin toimielimiin:
 - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
 - kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
 - tekninen lautakunta
 - vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta.

Kunnanhallitus, § 353, 11.08.2025

Kunnanhallitus, § 387, 25.08.2025

§ 387

Nimistötoimikunnan asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029

TUUDno-2025-1283

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 353

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Nimistötoimikunta, jonka tehtävänä oli kaavoituksen pyynnöstä antaa lausuntoja uusia alueita koskevissa kaavoissa ja tarvittaessa myös kunnallisten rakennusten nimeämisessä, on asetettu vuodesta 2013 lähtien. Toimikuntaan on vuoteen 2021 saakka nimetty neljä (4) jäsentä ja viime toimikaudella 2021-2025 toimikunta toimi viisijäsenisenä.

Toimikunnan tehtävät

Alueidenkäyttölain 55 §:n mukaan asemakaavassa määrätään kadun ja muun yleisen alueen nimi samoin kuin kunnanosan ja korttelien numerot. Nimistötoimikunnan asiantuntemusta tarvitaan kaavanimistön suunnittelussa ja nimeämisessä. Nimistötoimikunta vastaa myös nimistöön ja nimeämiseen liittyviin aloitteisiin ja esityksiin, joita saapuu kunnan asukkailta, yhdistyksiltä ja valtuutetuilta. Nimistötoimikunta tekee lisäksi kunnan toimielinten ja viranomaisten pyynnöstä nimiehdotuksia ja antaa niille lausuntoja erilaisissa nimikysymyksissä. Nimistötoimikunta seuraa nimistösuunnittelun kehitystä Suomessa. Nimistötoimikunta ei suoraan päättä nimistä, vaan niistä päättävät toimivaltaiset kunnan hallintosäännössä määritetyt toimielimet.

Päättäneen toimikauden nimistötoimikunnassa ovat toimineet puheenjohtajana Sakari Heikkilä, varapuheenjohtajana Liisa Kirves, jäsenenä Jari Raita, Jukka Lehtonen ja Maija Malmmlund. Toimikuntaan valituilla ei ole varajäseniä. Pöytäkirjanpitäjänä /sihteerinä on toiminut kansliapäällikön nimeämänä paikkatietokäsittelijä.

Kuntalain 30 §:n 3 momentin mukaan kunnanhallitus voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Kuntalain 30 §:n 3 momentissa tarkoitetut toimikunnat asetetaan enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi. Koska kunnanhallitus on valtuuston kokouksessa 2.6.2025 § 97 asetettu toimikaudeksi 2025-2029, on myös nimistötoimikunnan toimikausi vastaava.

Nimistötoimikunnan kokouksista laaditaan esityslista ja pöytäkirja. Pöytäkirja julkaistaan kunnan yleisessä tietoverkossa nimistötoimikunnan osalta viimeistään kaksi viikkoa kokouksen päättymisestä.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- asettaa toimikaudekseen viisijäsenisen nimistötoimikunnan;

- nimetä toimikunnan jäsenet ja valita heistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
- todeta, että toimikunnan pöytäkirjanpitäjänä/sihteerinä toimii paikkatietokäsittelijä.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Mellin ehdotti asian jättämistä pöydälle. Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 387

Valmistelijat / lisätiedot:

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, antti-pekka.rontynen@tuusula.fi

Nimistötoimikunta, jonka tehtävänä oli kaavoituksen pyynnöstä antaa lausuntoja uusia alueita koskevissa kaavoissa ja tarvittaessa myös kunnallisten rakennusten nimeämisessä, on asetettu vuodesta 2013 lähtien. Toimikuntaan on vuoteen 2021 saakka nimetty neljä (4) jäsentä ja viime toimikaudella 2021-2025 toimikunta toimi viisijäsenisenä.

Toimikunnan tehtävät

Alueidenkäyttölain 55 §:n mukaan asemakaavassa määrätään kadun ja muun yleisen alueen nimi samoin kuin kunnanosan ja korttelien numerot. Nimistötoimikunnan asiantuntemusta tarvitaan kaavanimistön suunnittelussa ja nimeämisessä. Nimistötoimikunta vastaa myös nimistöön ja nimeämiseen liittyviin aloitteisiin ja esityksiin, joita saapuu kunnan asukkailta, yhdistyksiltä ja valtuutetuilta. Nimistötoimikunta tekee lisäksi kunnan toimielinten ja viranomaisten pyynnöstä nimiehdotuksia ja antaa niille lausuntoja erilaisissa nimikysymyksissä. Nimistötoimikunta seuraa nimistönsuunnittelun kehitystä Suomessa. Nimistötoimikunta ei suoraan päättä nimistä, vaan niistä päättävät toimivaltaiset kunnan hallintosäännössä määritetyt toimielimet.

Päättäneen toimikauden nimistötoimikunnassa ovat toimineet puheenjohtajana Sakari Heikkilä, varapuheenjohtajana Liisa Kirves, jäseninä Jari Raita, Jukka Lehtonen ja Maija Malmund. Toimikuntaan valituilla ei ole varajäseniä. Pöytäkirjanpitäjänä /sihteerinä on toiminut kansliapäällikön nimeämänä paikkatietokäsittelijä.

Kuntalain 30 §:n 3 momentin mukaan kunnanhallitus voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Kuntalain 30 §:n 3 momentissa tarkoitetut toimikunnat asetetaan enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi. Koska kunnanhallitus on valtuuston kokouksessa 2.6.2025 § 97 asetettu toimikaudeksi 2025-2029, on myös nimistötoimikunnan toimikausi vastaava.

Nimistötoimikunnan kokouksista laaditaan esityslista ja pöytäkirja. Pöytäkirja julkaistaan kunnan yleisessä tietoverkossa nimistötoimikunnan osalta viimeistään kaksi viikkoa kokouksen päättymisestä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- asettaa toimikaudekseen viisijäsenisen nimistötoimikunnan;
- nimetä toimikunnan jäsenet ja valita heistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
- todeta, että toimikunnan pöytäkirjanpitäjänä/sihteerinä toimii paikkatietokäsittelijä.

Kunnanhallitus, § 355, 11.08.2025

Kunnanhallitus, § 388, 25.08.2025

§ 388

Ikäihmisten neuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029

TUUDno-2025-1285

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 355

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Ikäihmisten neuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistyöelin. Ikäihmisten neuvosto edistää tuusulalaisten ikäihmisten oikeuksien toteutumista ja kehittää olemassa olevia sekä uusia palveluita ja tukitoimia.

Toimintasäännön 2 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää ikäihmisten neuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Lisäksi kunnanhallitus nimeää neuvostoon puhevaltaisen edustajansa sekä tälle varajäsenen. Ikäihmisten neuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Neuvoston sihteerinä ja koordinaattorina toimii Tuusulan osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori.

Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule sovellettavaksi vaikuttamistoimielinten kuten mm. ikäihmisten neuvoston kokoonpanoon. Kokoonpanossa olisi kuitenkin hyvä pyrkiä miesten ja naisten mahdollisimman tasapuoliseen edustukseen.

Eläkeläisjärjestöt ovat esittäneet, että kunnanhallitus nimeäisi jäseniksi järjestöjen ehdotusten mukaisesti seuraavat henkilöt ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Tuusulan seudun eläkeläiset ry
Marjut Jokinen
varajäsen Anders Holmberg

Eläkeliiton Tuusulan yhdistys ry
Kalevi Piippo
varajäsen Elsi Luhtala

Tuusulan seniorit ry
Riitta Ristolainen
varajäsen Lea Sirola

Jokelan Eläkkeensaajat ry
Maila Tikkanen
varajäsen Tuula Rantila

Tuusulan Eläkkeensaajat
Ulla Kuoppala
varajäsen Annette Nieminen

Kellokosken Eläkeläiset
Maritta Mitronen
varajäsen Anja Matikainen

Hyrylän Eläkeläiset
Pirjo Yltävä
varajäsen Raija Kasurinen

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- nimetä ikäihmisten neuvoston jäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen

Marjut Jokinen
Kalevi Piippo
Riitta Ristolainen
Maila Tikkanen
Ulla Kuoppala
Maritta Mitronen
Pirjo Yltävä

Henkilökohtainen varajäsen

Anders Holmberg
Elsi Luhtala
Lea Sirola
Tuula Rantila
Annette Nieminen
Anja Matikainen
Raija Kasurinen

- nimetä ikäihmisten neuvostoon kunnanhallituksen edustajan ja varajäsenen;
- todeta, että neuvoston sihteeri valitaan kuntatoimialalta osallisuustiimistä.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Mellin ehdotti asian jättämistä pöydälle.
Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 388

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Ikäihmisten neuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistyöelin. Ikäihmisten neuvosto edistää tuusulalaisten ikäihmisten oikeuksien toteutumista ja kehittää olemassa olevia sekä uusia palveluita ja tukitoimia.

Toimintasäännön 2 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää ikäihmisten neuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Lisäksi kunnanhallitus nimeää neuvostoon

puhevaltaisen edustajansa sekä tälle varajäsenen. Ikäihmisten neuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Neuvoston sihteerinä ja koordinaattorina toimii Tuusulan osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori.

Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule sovellettavaksi vaikuttamistoimielinten kuten mm. ikäihmisten neuvoston kokoonpanoon. Kokoonpanossa olisi kuitenkin hyvä pyrkiä miesten ja naisten mahdollisimman tasapuoliseen edustukseen.

Eläkeläisjärjestöt ovat esittäneet, että kunnanhallitus nimeäisi jäseniksi järjestöjen ehdotusten mukaisesti seuraavat henkilöt ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Tuusulan seudun eläkeläiset ry
Marjut Jokinen
varajäsen Anders Holmberg

Eläkeliiton Tuusulan yhdistys ry
Kalevi Piippo
varajäsen Elsi Luhtala

Tuusulan seniorit ry
Riitta Ristolainen
varajäsen Lea Sirola

Jokelan Eläkkeensaajat ry
Maila Tikkanen
varajäsen Tuula Rantila

Tuusulan Eläkkeensaajat
Ulla Kuoppala
varajäsen Annette Nieminen

Kellokosken Eläkeläiset
Maritta Mitronen
varajäsen Anja Matikainen

Hyrylän Eläkeläiset
Pirjo Yltävä
varajäsen Raija Kasurinen

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- nimetä ikäihmisten neuvoston jäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
--------------	-----------------------------------

Marjut Jokinen	Anders Holmberg
Kalevi Piippo	Elsi Luhtala
Riitta Ristolainen	Lea Sirola
Maila Tikkanen	Tuula Rantila
Ulla Kuoppala	Annette Nieminen
Maritta Mitronen	Anja Matikainen
Pirjo Yltävä	Raija Kasurinen

- nimetä ikäihmisten neuvostoon kunnanhallituksen edustajan ja varajäsenen;
- todeta, että neuvoston sihteeri valitaan kuntatoimialalta osallisuustiimistä.

Kunnanhallitus, § 354, 11.08.2025

Kunnanhallitus, § 389, 25.08.2025

§ 389

Lapsi- ja perheasianneuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029

TUUDno-2025-1286

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 354

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Lapsi- ja perheasianneuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien lasten ja lapsiperheiden asioissa toimivien järjestöjen ja tahojen, lasten vanhempien edustajien sekä viranomaisten yhteistyöelin, jossa on tasapuolisesti edustajia Tuusulan eri alueilta.

Lapsi- ja perheasianneuvosto edistää tuusulalaisten lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin toteutumista ja yhteisöllisyyttä sekä kehittää olemassa olevia ja uusia palveluja ja toimintoja. Lapsi- ja perheasianneuvoston toimintaan varataan vuosittain määräraha kunnan talousarviossa.

Toimintasääntöjen mukaan kunnanhallitus nimeää lapsi- ja perheasianneuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kymmenen (10) jäsentä seuraavasti:

- viisi (5) vanhempien edustajaa eri puolilla kuntaa toimivien vanhempainyhdistysten nimeämistä vanhemmista sekä heille varajäsenet
- kaksi (2) edustajaa lapsi- ja nuorisojärjestöjen ehdottamista henkilöistä sekä heille varajäsenet
- yksi (1) Tuusulan seurakunnan nimeämä edustaja sekä hänelle varajäsen
- kaksi (2) Tuusulan nuorisovaltuuston nimeämää edustajaa sekä heille varajäsenet

Lisäksi kunnanhallitus nimeää lapsi- ja perheasianneuvostoon puhevaltaisen edustajansa sekä varajäsenen.

Lapsi- ja perheasianneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Neuvoston sihteerinä ja koordinaattorina toimii Tuusulan kunnan asiantuntija. Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettavaksi neuvoston kokoonpanoon.

Lapsi- ja perheasianneuvostoon on esitetty jäseniä seuraavasti:

- Tuusulan seurakunta, Satu Lintunen ja varalle Juha Pitkä
- Tuusulan 4h ry, Julia Mali ja varalle Anniina Nuutinen
- Hem och skola i Tusby rf, Johanna Karvonen ja varalle Anette Vihanto
- Riihikallion Koulun Tuki ry, Ulla Siimes ja varalle Katja Peltola
- Vanhempainyhdistys KoKoTuki ry, Iina Vittaniemi ja varalla Petra Viitanen
- Peltokaaren päiväkodin vanhempainneuvosto, Jenna Vikman ja varalla Miia Ijäs-Idrobo
- Lepolan vanhemmat ry Sofia Nyberg ja varalla Katja Nurmi (Pertun koulun vanhempainyhdistys)

Lapsi- ja nuorisojärjestöiltä ei saatu määräaikaan mennessä toista esitystä.

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- nimetä lapsi- ja perheasiainneuvoston jäsenet ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Satu Lintunen	Juha Pitkä
Julia Mali	Anniina Nuutinen
Johanna Karvonen	Anette Vihanto
Ulla Siimes	Katja Peltola
Iina Vittaniemi	Petra Viitanen
Jenna Vikman	Miia Ijäs-Idrobo
Sofia Nyberg	Katja Nurmi

- todeta, että lapsi- ja nuorisojärjestöjen edustajista ei saatu riittävästi esityksiä ja että valintoja voidaan tältä osin täydentää myöhemmin;
- nimetä nuorisovaltuuston edustajiksi lapsi- ja perheasiainneuvostoon Paavo Joensuun ja Fatima Alhadodin ja varajäseniksi Robert Wallentin ja Helmi Mehtosen, joiden toimikausi kestää lapsi- ja perheasiainneuvoston toimintasäännön mukaisesti yhden vuoden. Nuorisovaltuusto voi vuosittain nimetä edustajansa lapsi- ja perheasiainneuvostoon ilman kunnanhallituksen erillistä vuosittaista nimeämispäätöstä;
- nimetä lapsi- ja perheasiainneuvostoon kunnanhallituksen edustajan ja varajäsenen;
- todeta, että neuvoston sihteeri valitaan kuntatoimialta osallisuustiimistä.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Mellin ehdotti asian jättämistä pöydälle. Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 389

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Lapsi- ja perheasiainneuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien lasten ja lapsiperheiden asioissa toimivien järjestöjen ja tahojen, lasten vanhempien edustajien sekä viranomaisten yhteistyöelin, jossa on tasapuolisesti edustajia Tuusulan eri alueilta.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto edistää tuusulalaisten lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin toteutumista ja yhteisöllisyyttä sekä kehittää olemassa olevia ja uusia palveluja ja toimintoja. Lapsi- ja perheasiainneuvoston toimintaan varataan vuosittain määräraha kunnan talousarviossa.

Toimintasääntöjen mukaan kunnanhallitus nimeää lapsi- ja perheasiainneuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kymmenen (10) jäsentä seuraavasti:

- viisi (5) vanhempien edustajaa eri puolilla kuntaa toimivien vanhempainyhdistysten nimeämistä vanhemmista sekä heille varajäsenet
- kaksi (2) edustajaa lapsi- ja nuorisojärjestöjen ehdottamista henkilöistä sekä heille varajäsenet
- yksi (1) Tuusulan seurakunnan nimeämä edustaja sekä hänelle varajäsen
- kaksi (2) Tuusulan nuorisovaltuuston nimeämää edustajaa sekä heille varajäsenet

Lisäksi kunnanhallitus nimeää lapsi- ja perheasiainneuvostoon puhevaltaisen edustajansa sekä varajäsenen.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Neuvoston sihteerinä ja koordinaattorina toimii Tuusulan kunnan asiantuntija. Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettavaksi neuvoston kokoonpanoon.

Lapsi- ja perheasiainneuvostoon on esitetty jäseniä seuraavasti:

- Tuusulan seurakunta, Satu Lintunen ja varalle Juha Pitkä
- Tuusulan 4h ry, Julia Mali ja varalle Anniina Nuutinen
- Hem och skola i Tusby rf, Johanna Karvonen ja varalle Anette Vihanto
- Riihikallion Koulun Tuki ry, Ulla Siimes ja varalle Katja Peltola
- Vanhempainyhdistys KoKoTuki ry, Iina Vittaniemi ja varalla Petra Viitanen
- Peltokaaren päiväkodin vanhempainneuvosto, Jenna Vikman ja varalla Miia Ijäs-Idrobo
- Lepolan vanhemmat ry Sofia Nyberg ja varalla Katja Nurmi (Pertun koulun vanhempainyhdistys)

Lapsi- ja nuorisojärjestöiltä ei saatu määrääkaan mennessä toista esitystä.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- nimetä lapsi- ja perheasiainneuvoston jäsenet ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Satu Lintunen	Juha Pitkä
Julia Mali	Anniina Nuutinen
Johanna Karvonen	Anette Vihanto
Ulla Siimes	Katja Peltola
Iina Vittaniemi	Petra Viitanen
Jenna Vikman	Miia Ijäs-Idrobo
Sofia Nyberg	Katja Nurmi

- todeta, että lapsi- ja nuorisojärjestöjen edustajista ei saatu riittävästi esityksiä ja että valintoja voidaan tältä osin täydentää myöhemmin;
- nimetä nuorisovaltuuston edustajiksi lapsi- ja perheasiainneuvostoon Paavo Joensuun ja Fatima Alhadodin ja varajäseniksi Robert Wallentin ja Helmi

Mehtosen, joiden toimikausi kestää lapsi- ja perheasiainneuvoston toimintasäännön mukaisesti yhden vuoden. Nuorisovaltuusto voi vuosittain nimetä edustajansa lapsi- ja perheasiainneuvostoon ilman kunnanhallituksen erillistä vuosittaista nimeämispäätöstä;

- nimetä lapsi- ja perheasiainneuvostoon kunnanhallituksen edustajan ja varajäsenen;
- todeta, että neuvoston sihteeri valitaan kuntatoimialta osallisuustiimistä.

Kunnanhallitus, § 356, 11.08.2025

Kunnanhallitus, § 390, 25.08.2025

§ 390

Vammaisneuvoston asettaminen kunnanhallituksen toimikaudeksi 2025-2029

TUUDno-2025-1284

Kunnanhallitus, 11.08.2025, § 356

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Tuusulan vammaisneuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen, vammaisten ihmisten ja heidän läheistensä yhteistyöelin. Vammaisneuvosto vaikuttaa vammaisten kuntalaisten elinoloihin ja hyvinvointiin liittyvien palveluiden ja toimintojen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Vammaisneuvosto on puolueeton ja riippumaton eikä aja yksittäisen vammaisjärjestön tai yksittäisen vammaisen henkilön asioita. Vammaisneuvoston toimintaan varataan vuosittain määräraha kunnan talousarviossa.

Vammaisneuvoston toimintasäännön 2 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää vammaisneuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kunnassa toimivien vammaisjärjestöjen edustajiksi seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnanhallitus nimeää vammaisneuvostoon puhevaltaisen edustajansa. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vammaisneuvoston sihteerinä toimii Tuusulan kunnan asiantuntija. Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettavaksi vaikuttamistoimielinten kuten vammaisneuvoston kokoonpanoon. Kokoonpanossa olisi kuitenkin hyvä pyrkiä sekä miesten ja naisten että eri vammaisryhmien mahdollisimman tasapuoliseen edustukseen.

Vammaisjärjestöt ovat esittäneet jäseniä vammaisneuvostoon seuraavasti:

- Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry, Susan Kuusela
- Järvenpään seudun Diabetesyhdistys, Timo Koivisto
- Järvenpään Seudun Invalidit ry, Jukka Keränen ja varalle Synnöve Lehtonen
- Keski-Uudenmaan Hengitysyhdistys ry, Kaj Pirhonen ja varalle Timo Iivonen
- Keski-Uudenmaan Kuulo ry, Timo Kalpio ja varalle Raija Lehikoinen
- Keski-Uudenmaan Muistiyhdistys, Kristiina Nieminen ja varalle Mauno Lehtinen
- Keski-Uudenmaan Näkövammaiset ry, Merja Heikkonen ja varalle Paula Kotilainen
- Kynnys ry, Visa Salojärvi ja varalle Hannele Cantell
- Uudenmaan Lihastautiyhdistys ry, Mari Tammelin

Ehdotus

Esittelijä: Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- nimetä vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen

Merja Heikkonen
Timo Koivisto
Susan Kuusela
Kaj Pirhonen
Timo Kalpio
Jukka Keränen
Kristiina Nieminen

Henkilökohtainen varajäsen

Paula Kotilainen
Visa Salojärvi
Mari Tammelin
Timo Iivonen
Raija Lehtikainen
Synnöve Lehtonen
Mauno Lehtinen

- nimetä vammaisneuvostoon kunnanhallituksen edustajan;
- todeta, että neuvoston sihteerin valitaan kuntatoimialta osallisuustiimistä.

Kokouskäsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Mellin ehdotti asian jättämistä pöydälle. Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 390

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Repo, yhteisömanageri, katja.repo@tuusula.fi

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Tuusulan vammaisneuvosto on kunnanhallituksen nimeämä kunnan ja sen alueella toimivien vammaisjärjestöjen, vammaisten ihmisten ja heidän läheistensä yhteistyöelin. Vammaisneuvosto vaikuttaa vammaisten kuntalaisten elinoloihin ja hyvinvointiin liittyvien palveluiden ja toimintojen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Vammaisneuvosto on puolueeton ja riippumaton eikä aja yksittäisen vammaisjärjestön tai yksittäisen vammaisen henkilön asioita. Vammaisneuvoston toimintaan varataan vuosittain määräraha kunnan talousarviossa.

Vammaisneuvoston toimintasäännön 2 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää vammaisneuvostoon toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kunnassa toimivien vammaisjärjestöjen edustajiksi seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnanhallitus nimeää vammaisneuvostoon puhevaltaisen edustajansa. Vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vammaisneuvoston sihteerinä toimii Tuusulan kunnan asiantuntija. Tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettavaksi vaikuttamistoimielinten kuten vammaisneuvoston kokoonpanoon. Kokoonpanossa olisi kuitenkin hyvä pyrkiä sekä miesten ja naisten että eri vammaisryhmien mahdollisimman tasapuoliseen edustukseen.

Vammaisjärjestöt ovat esittäneet jäseniä vammaisneuvostoon seuraavasti:

- Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry, Susan Kuusela
- Järvenpään seudun Diabetesyhdistys, Timo Koivisto
- Järvenpään Seudun Invalidit ry, Jukka Keränen ja varalle Synnöve Lehtonen
- Keski-Uudenmaan Hengitysyhdistys ry, Kaj Pirhonen ja varalle Timo Iivonen
- Keski-Uudenmaan Kuulo ry, Timo Kalpio ja varalle Raija Lehtinen
- Keski-Uudenmaan Muistiyhdistys, Kristiina Nieminen ja varalle Mauno Lehtinen
- Keski-Uudenmaan Näkövammaiset ry, Merja Heikkonen ja varalle Paula Kotilainen
- Kynnys ry, Visa Salojärvi ja varalle Hannele Cantell
- Uudenmaan Lihastautiyhdistys ry, Mari Tammelin

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- nimetä vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavasti:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Merja Heikkonen	Paula Kotilainen
Timo Koivisto	Visa Salojärvi
Susan Kuusela	Mari Tammelin
Kaj Pirhonen	Timo Iivonen
Timo Kalpio	Raija Lehtinen
Jukka Keränen	Synnöve Lehtonen
Kristiina Nieminen	Mauno Lehtinen

- nimetä vammaisneuvostoon kunnanhallituksen edustajan;
- todeta, että neuvoston sihteeri valitaan kuntatoimialta osallisuustiimistä.

Valtuusto, § 17,07.02.2022

Tekninen lautakunta, § 87,19.08.2025

Kunnanhallitus, § 391, 25.08.2025

§ 391

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Jokelan tiilitehtaan kunnostaminen Jokelan 150-vuotisjuhlaan

TUUDno-2022-290

Valtuusto, 07.02.2022, § 17

Pohjois-Tuusulan alueen valtuutetut jättivät valtuuston puheenjohtajalle seuraavan aloitteen:

"Esitämme, että Tuusulan kunta ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin Jokelan vanhan tiilitehtaan tuotantorakennuksen restauroimiseksi sen kulttuuri- ja teollisuushistoriallista arvoa vastaavaan asuun ja käyttöön. Tavoitteena on saada tiilitehdas kunnostettua vuoden 2024 kevääseen mennessä, jolloin sekä tehdas että sen ympärille kasvanut kylä täyttävät 150 vuotta.

Vuonna 1874 perustettu Jokelan tiilitehdas oli aikanaan kahdella tiilentuotannossa käytetyllä rengasuunillaan Euroopan suurimpia ja ajanmukaisimpia tiilitehtaita. Yhdessä Kolsan tiilitehtaan kanssa se muodosti Jokelasta Suomen merkittävimmän tiiliteollisuuspaikkakunnan. Vuonna 1960 toimintansa lopettaneella Jokelan tiilitehtaalla säilynyt noin 50 metriä pitkä, 16-kamarinen holvattu rengasuuni, joka on Suomessa ainoa laatuaan jäljellä oleva.

Tiilitehtaan rakennuskanta tuli Tuusulan kunnan omistukseen vuonna 1985. Kunnan varikkotoimintojen poistuttua alueelta tiilitehtaan rakennukset ovat jääneet toissijaiseen käyttöön tai tyhjilleen. Erityisesti pitkä tuotantorakennus (konehuone – keinokuivaamo – uuninsuojarakennus -yhdistelmä) on päässyt huonoon kuntoon, ja vaarana lisäksi on, että sään ja lintujen lisäksi ilkeältä turmelee sen arvokasta kokonaisuutta.

Kuntaa velvoittaa kiireellisiin toimenpiteisiin erityisesti se, että tuotantorakennus rengasuuneineen on suojeltu rakennussuojelulailla.

Jokelan tiilitehdas on kunnostettava ympärivuotiseksi museo- ja kulttuuritilaksi sekä kyläläisten kohtaamispaikaksi mahdollistaen myös esim. ravintolatoiminnan

Tiilitehtaan kunnostaminen monitoimitilaksi on ollut pitkään jokelalaisten toiveena sekä Jokelan kehittämistoimikuntien toimenpideohjelmassa. Jokelalaiset yhdistykset ovat vuosien varrella kehittäneet tiilitehtaalle ja sen piha-alueelle erilaisia tapahtumia varikkokaluston lomaan. Myös Tuusulan museotoimi on nyt ryhtynyt aktiivisesti toimeen tiilitehtaan hyväksi teettämällä mm. opastetauluja sekä raivaamalla uuninsuojarakennuksen mahdollistaen siihen kesäkaudeksi sekä museon aukioloa että uusimpana tulokkaana kesäravintolatoimintaa.

Jokelalaiset yhdistykset ovat yhdistäneet voimansa, ja ryhtyneet järjestämään Jokelan 150-vuotisjuhlavuotta. Vuoden kohokohdaksi toivotaan sitä, että kunnostettu tiilitehdas voitaisiin avata kyläläisten olohuoneeksi ja juhlatilaksi. Yhdistykset lupaavat järjestää kunnostetulle tiilitehtaalle tapahtumia ja aktiivista ympärivuotista käyttöä juhlavuoden jälkeenkin.

Katsomme, että tiilitehdasmuseo toisi merkittävän lisän Tuusulan kunnan imagoon, ja

sillä olisi myös valtakunnallinen merkitys, koska Suomesta puuttuu teollisen tiilenvalmistuksen historiaa esittelevä museo. Niin perinteiset rakennusmateriaalit kuin ruukinmiljööt ja teollisuushistoriakin kiinnostavat suurta yleisöä. Tiilitehdasturisteja voisi houkutella myös junayhteydellä suoraan kohteeseen.

Koko tiilitehdasmiljöö saatettava arvoiseensa kuntoon ja käyttöön

Samanaikaisesti tiilitehtaan restaurointiprojektin kanssa tulee tehtaan piha-alueen virkistyskäyttö-mahdollisuuksia jatkojalostaa esim. konsertti- ja tapahtuma-areenaksi. Jatkossa tiilitehtaan muutkin jäljellä olevat rakennukset tulee kunnostaa täydentämään kokonaisuutta ja palvelutarjontaa.

Museotoiminnan ja yleisötapahtumien järjestäminen tiilitehtaalla on kuitenkin haastavaa, koska piha-alueelta ja vanhasta tuotantorakennuksesta puuttuvat yleisö- ja wc-tilat. Ratkaisuna tähän on rakentaa kiinni tuotantorakennuksen rautatien puoleiseen pätyyn saavutettavuuden vaatimukset täyttävä huoltorakennus - samalta paikalta puretun ns. kuivan tiilen varaston perustuksille.

Kiireellisimmät toimenpiteet tiilitehtaan suojelemiseksi

Ensivaiheessa rakennuskonservaattorin on arvioitava tarpeet välittömille toimenpiteille uuninsuojarakennuksen ja rengasuunin sekä keinokuivaamon ja tiilirakenteisen konehuoneen suojelemiseksi lisävaurioilta, ja antaa arvionsa rakennuskannan restauroimistarpeesta ja toimenpiteistä.

Samanaikaisesti tuotantorakennuksen kunto tulisi arvioida ja laatia kokonaisvaltainen suunnitelma sen kunnostamisesta ja mahdollisesta lisärakentamisesta sekä tiilitehdasalueen tulevasta käytöstä.

Lisäksi merkitään tiilitehdasprojekti ja sen toteuttamismääräraha Tuusulan teknisen ja sivistystoimen vuosien 2023 ja 2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä investointisuunnitelmaan."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta, 19.08.2025, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:

Kai Lange, tilapalvelupäällikkö, kai.lange@tuusula.fi

Jokelan tiilitehtaan uunin suojarakennukseen teetettiin rakenteiden kunnostussuunnitelma, joka toteutettiin ennen vuosijuhlia. Kunnostettavia osia olivat kattotuolit ja muut kantavat rakenteet. Ns. konehuoneeseen asennettiin uusi sähköpääkeskus, jotta sähköt saatiin riittämään vuosijuhliin järjestettävään taidenäyttelyn vaativien teknisten järjestelmien vaatimusten mukaisesti turvallisesti. Lisäksi myös rakennus kytkettiin kaukolämpöverkkoon, jotta konehuoneen osaan saatiin tuotettua peruslämpö. Konehuoneen jatkoa suunnitellaan vielä ja sen tulevaa käyttöä.

Ehdotus

Esittelijä: Kai Lange, tilapalvelupäällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä edellä olevan selvityksen aloitteen johdosta
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 391

Valmistelijat / lisätiedot:

Kai Lange, tilapalvelupäällikkö, kai.lange@tuusula.fi

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa Pohjois-Tuusulan alueen valtuutettujen tekemän aloitteen 7.2.2022 § 17 tulleen käsitellyksi.

§ 392

Toimielinten pöytäkirjojen valvonta

Liitteet

- 1 Pöytäkirja-Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta - 14.08.2025
- 2 Pöytäkirja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 12.08.2025

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen ja pormestarin lisäksi kansliapäällikkö.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen liitteessä mainituissa pöytäkirjoissa olevia toimielinten päätöksiä.

- vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta 14.8.2025
- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 12.8.2025
(otto-oikeuden osalta hallintosäännön 16 §:n 3 momentin mukainen rajoitus)

§ 393

Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen ja pormestarin lisäksi kansliapäällikkö.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. kuntalain 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 23.10.2017 § 467 päättänyt keventää kunnanhallituksen otto-oikeutta. Kunnanhallitus on päättänyt, että sille ei tarvitse toimittaa tiedoksi päätöksiä, jotka on tehty

- hallintosäännön talousasiat-aulukossa viranhaltijoille delegoidun päätösvallan nojalla lukuun ottamatta seuraavia päätöksiä:
 - yli 60 000 euron tavara- tai palveluhankinta
 - osakkeiden ja osuuksien hankkiminen
- hallintosäännön henkilöstöasiat-aulukossa viranhaltijoille delegoidun päätösvallan nojalla lukuun ottamatta seuraavia päätöksiä:
 - nimikkeen muuttaminen
 - paikallisesti ratkaistavien järjestelyvarojen käyttö
 - sivutoimiluvan myöntäminen
- kun päätös koskee toimialuejohtajaa tai tulosaluepäällikköä:
 - virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen
 - henkilöstövalinta
 - viran siirtäminen organisaatiossa tai viranhaltijan siirtäminen toiseen virkaan
 - virantoimituksesta pidättäminen
 - palvelussuhteen irtisanominen tai purkaminen
 - harkinnanvarainen virka/työvapaa
- kun päätös koskee toimialajohtajaa tai tulosaluepäällikköä:
 - poikkeavat työajat ja niihin liittyvät työjärjestelyt

-
- työvuorojärjestelmä ja luettelot, määrääminen lisä-, yli-, iltä-, yö-, lauantai- tai sunnuntaityöhön ja sen korvaaminen
 - avoimen viran hoitajan määrääminen
 - varoituksen antaminen viranhaltijalle.

Hallintojohtaja

hankintapäätös:

§ 9 Valtuuston kokousten striimauspalvelujen hankinta, 13.08.2025

henkilöstöpäätös:

§ 10 4. yleisen edunvalvojan viran määräaikainen täyttäminen 1.9.2025-30.6.2026, 18.08.2025

Talousjohtaja

rahoitus- tai maksuliikennepäätös:

§ 48 Kassalainan nostaminen, 15.08.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen edellä selostusosassa mainittuja viranhaltijoiden päätöksiä

§ 394

Ilmoitusasiat

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Aluehallintovirasto

13.8.2025 Päättö 215/2025, Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa

Uudenmaan liitto

Tiedote 19.8.2025, Uudenmaan maakuntavaltuustoon valittiin 86 jäsentä

Esityslistat

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, johtokunta 21.8.2025

Keski-Uudenmaan Veden kuntayhtymähallitus 21.8.2025

Uudenmaan maakuntahallitus 25.8.2025

Pöytäkirjat

Uudenmaanliitto, Kuntien edustajainkokous 19.8.2025

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus

- päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

§ 395

Muut asiat

Ehdotus

Esittelijä: Annaliisa Oksanen, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus

- päättää merkitä mahdolliset muut asiat tiedoksi